

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (1131) 1971 SPALIO - OCTOBER 7

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Atjaunėjusi Diena

Didžiausias Kanados lietuvių susibūrimas yra vadinamoji Lietuvių Diena. Į ją suvažiuoja tautiečiai iš gana plačios teritorijos, daugiausia Ontario ir Kvebeko provincijų, kuriose iš 21 milijono Kanados gyventojų gyvena apie 14 milijonų. Ir lietuvių dauguma yra įsikūrusi tose dviejose provincijose. Iš 27.000 Kanados lietuvių 16.000 gyvena Ontario provincijoje (pagal 1961 m. surašymo duomenis). Lietuvių Dieną paprastai suvažiuoja iki 1000-2000 tautiečių. Jų skaičius būtų didesnis ir pati Lietuvių Diena būtų visuotinesnė, jeigu galėtų prisidėti ir vakarinės Kanados lietuviai. Deja, milžiniški nuotoliai, matuojami tūkstančiais mylių, daro tokį norą neįmanomu. Užtat vakariečiai lietuviai turi savo Dieną, kurią paprastai vadina sąskrydžiu. Iki šiol Kanados vakaruose įvyko jau penki sąskrydžiai, o rytuose — septyniolika (su šiuo metų Lietuvių Diena). Taigi, milžiniški nuotoliai lietuvių veiklą skelia pusiau. Dėlto atsiranda ir tam tikrų nesupratimų. Vakariečiai kartais priekaištuoja rytiečiams, kad šie nesirūpina mažomis vakariečių apylinkėmis, kai kurie nenori nė aukoti rytiečių įsteigtiems fondams ir pan. Rytiečiai ilgokai dėsė, kol pagaliau rado kelią į vakarus savo ansambliams, tautinių šokių, skautų ir kitokių grupėms. Laimei, yra Bendruomenė, kuri sujungia visus — abiejų sparnų tautiečius. Tai pagrindinis ryšys, kuris laiko visus lietuvius, išskyrus komunistus.

Per beveik du dešimtmečius Lietuvių Diena išliko gausiausiu tautiečių susibūrimu, tačiau jos pobūdis keitėsi. Pradžioje buvo pabrėžiamas daugiau demonstracinis — laisvės kovos pobūdis. Gausių svečių ir didelės minios akivaizdoje žymiesiems kalbėtojams buvo sudaroma proga išskirti pavergtos Lietuvos bylą, priminti lietuvių problemas. Šis bruožas neišnyko ir dabar, bet pagrindinis akcentas nejučiomis atiteko meninei-kultūrinei daliai. Daugeliui nusibodo gausios, kartais ir ilgos kalbos, o jaunajai kartai pasidarė net įkyrios. Dėlto programon atėjo jaunimas su savo ansambliais ir kalbas sumažino iki minimumo. Taip buvo pernai Ontario Londone, taip bus, atrodo, ir šiemet St. Catharines mieste. Iš paskelbtos programos matyti, kad Lietuvių Dienos programoje dalyvauja bene aštuoni ansambliai, kurių nariai — jaunimas. Tai pajėgūs meniniai vienetai, kurie nuo erdvių scenos paskleis lietuvišką dainą, muziką, šokį ir žodį. Žiūrovams tikriausiai neteks nuobodžiauti, nes jaunimo dinamiška programa visus uždegė entuziazmu. Be to, jaunimas pajėgia suatrakti ir vyresniąją kartą, kuri ilgisi jaunimo ansamblių pasirodymų, ypač rinktinių. Tai labai sveika Lietuvių Dienos linkmė, duodanti puikią progą pasirodyti jaunimui ir kartu neapleidžianti demonstracinio pobūdžio. Žymieji svečiai ir Kanados vyriausybė taip pat išgars lietuvių visuomenės žodį ir Lietuvos reikalą.

Jaunimo dalyvavimo Lietuvių Dienoje buvo siekiama nuo pat pradžios, nors ne visuomet sėkmingai. Pastaraisiais metais jaunimo dalyvavimas tiek padidėjo, kad jis atjaunino ir pačią Lietuvių Dieną. Jaunimas ne tik gausiai atėjo į sceninę programą, bet ėmė plačiau domėtis ir visuomenine veikla. Imta organizuoti specialūs suvažiavimai, jungiant juos su Lietuvių Diena. Toks bandymas buvo padarytas Hamiltone, o šiemet daromas St. Catharines. Anais metais buvo užsimerota kukliau, o šiemet pasiryžta apimti plačiau ir suvažiavimą pavadinti net kongresu. Iš KLB jaunimo sekcijos paskelbtos programos matyti, kad programon įeina ir sportas, ir pranešimai, ir simpoziumas, ir diskusijos, ir pramogos, ir paradas... Viso tai gražu, ir visų tautiečių linkėjimas — kad suvažiavimas pavyktų kuo, aerliausiai. Žinant betgi, kaip kartais jaunimo suvažiavimai Amerikoje yra baigęsi, visiems rūpi, kad šis jaunųjų susibūrimas būtų tikra prasme kultūringas ir nenaliktų dėmių, nemalonių visai lietuvių visuomenei. Iki šiol Kanados lietuvių jaunimas savo susibūrimuose visuomenės nėra apvylęs. Reikia manyti, kad ir ši kartą jis bus įprastinė augštumo. Suvažiavimu lygis daro priklausau nuo jo vadovų budrumo, pasiruošimo, tvarkinimo. Tai gerai žino ypač tie, kuriems teko jaunimo suvažiavimus organizuoti. Būtų gera, kad organizatorių pastangos susilauktų ne tik vyresniųjų paramos, bet ir dalyvavimo. Tai būtų ženklas dėmesio jauniosios kartos rūpesčiams bei pastangoms bendrame tautinės ištikimybės kelyje.

KANADOS IVYKIAI

SVARSTYS NEDARBO PROBLEMA

Nedarbo problemą Kanadoje svarstys gruodžio 6-8 d.d. rengiama federacinė ir provincinė vyriausybių premjerų konferencija. Šią datą pasakė premjeras P. E. Trudeau, pasikeitęs laikais su savo kolegais provincijų sostinėse. Kadangi šioje konferencijoje pagrindinis dėmesys bus skiriamas darbo parūpinimui žiemos mėnesiais, vėlyva data susilaukia aštrios kritikos. Manitojos premjeras E. Schreyer ir Saskatchewan premjeras A. Blakeney, abu NDP socialistai, reikalauja konferencijos lapkričio pradžioje ar viduryje. Spauda taip pat pabrėžia, kad gruodžio 6-8 d.d. įvykusios konferencijos nutarimų nebus įmanoma įgyvendinti šią žiemą. Premjeras P. E. Trudeau teisinasi konferenciją norėjus šaukti spalio mėnesį, bet turėjus pasirinkti vėlesnę datą dėl Ontario premjero W. Davis paskelbtų provincinio parlamento rinkimų ir dėl kitų premjerų kelionių.

Prez. R. Niksono įvestas 10% maito papildas importui į JAV gerokai padidino įtampą tarp Otavos ir Vašingtono. Dienraščio "The Toronto Telegram" korespondentas A. Einfrankas daro išvadą, kad Kanada nesulauks išimties dėl asmeninių prez. R. Niksono ir premjero P. E. Trudeau nesutarimų, nors amerikiečiai teigiamai vertina ir gerbia Kanados finansų ministrą E. Bensoną. A. Einfrankas teigimu, Amerika nori padidinti eksportą į užsienio kraštus \$13 milijonų, reikalaujama užsienio kraštų piniginių viene-

tų vertės padidinimo ir varžtų sumažinimo jos eksportui. Iš numatytos \$13 milijonų sumos vienas bilijonas yra skiriamas Kanadai. Tokiu atveju tektų peržiūrėti JAV ir Kanados automobilių gamybos sutartį, kurios dėka buvo panaikintas kurtas abiejose kraštuose automobiliams bei jų dalims. Ši sutartis ne tik panaikino anksčiau turėtą beveik bilijono dolerių Kanados metinį prekybos deficitą su JAV, bet ir atnešė Kanadai bilijono dolerių matuojamą metinį prekybinio balanso perteklių. Atrodo, prekybinio balanso išlyginimas ir yra pagrindinė Vašingtono sąlyga 10% maito padidinti pašalinti. Tačiau premjero P. E. Trudeau vyriausybė nėra linkusi atsiskaityti taip pelningos automobilių sutarties, nors JAV perka 80% visų gaminių, kuriuos Kanada eksportuoja užsienin. Santykių įtampa gali sumažinti šį Kanados eksportą į JAV, o kituose kraštuose nebus įmanoma surasti rinkos dėl kanadiškų gaminių peraugstos kainos. Logiškai diktuoja ne ekonomini karsu JAV, bet abipusis kompromisas, kuriam yra būtinos ir prez. R. Niksono, ir premjero P. E. Trudeau nuolaidos.

Sovietų premjero A. Kosyginio vizitui Kanadoje rūpinasi specialiai sudarytas komitetas, vadovaujamas Kanados ambasadoriaus Kubai K. Brown. Paskutinėmis žiniomis, A. Kosyginas spalio 18-20 d.d. bus Otavoje, spalio 20-22 d.d. — Montrealyje, spalio 22-24 d.d. — Vankuveriuose. (Nukelta į 8-ą psl.)

Sveikiname Kanados Lietuvių Dienos rengėjus, dalyvius ir svečius

Okupuotos Lietuvos tautietės palydi vasarą ir ilgisi laisvės pavasario

PRANEŠIMAS IŠ MONTEVIDEO

Ar nėra užtenkamai kulku?

Sovietų pareigūno atsiminimai, atskleidžią baltiečių trėmimus bei "valymus"

Urugvajuje tik pradėtas leisti respublikos prezidentui artimas dienraštis "El Lider" rugsėjo 16 d. laidoje išsidėjo savo korespondento Paryžiuje Vieri L. Pericoli ilgesnį pranešimą apie Baltijos valstybių tragediją, cituodamas vieno buvusio MVD pareigūno atsiminimus. Prieš keletą metų Vakaruose prisiglaudė Ilija Molino (gal Molinov?), kaip sakosi, dešinioji Serovo ranka. Jis dalyvavo didžiuliuose Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojų trėmimuose.

Molino su kitais 43 slaptosios sovietų policijos karininkais, vadinamais operatyvinių grupių specialistais, priklausė Serovo generaliniam štabui Rygoje, iš kur buvo vadovaujama "valymo akcijai" visame Pabaltijyje. Štabas buvo tiesiogiai atsakingas tik Molinoviui, kaip Molino tvirtina, tikrajam Baltijos kraštų okupacijos ir "valymo" meistriui, atsakingam už baltiečių naikinimą.

Sakoma, kad Baltijos krašto okupacijai buvo sugalvota visa eilė priekabių, kaip pvz. tariamas sabotazas prieš karines sovietų bazes šiose valstybėse. Tikrovėje tie sabotazai — kareivių pagrobimai ir pan. buvo suvaldinti pačių sovietinių agentų pretekstams sudaryti. "Pats Serovas davė mums tikslus nurodymus, kad suėmimai ir trėmimai turi būti vykdomi pagal sovietų Sąjungoje išbandytus metodus. Po pirmosios "liaudies orienų" trėmimo bangos ateis eilė intelektualams, buržuajams, religinių bendruomenių ir kitų organizacijų nariams. Plano vykdymą tikrino Malenkovas".

Kai Malenkovas 1940 metais rugpjūčio mėn. apsilankė Serovo štabe Rygoje, sukėlė emvedistų tarpe paniką ir visišką su-

mišimą. Molino prisimena: "Atėjo įtūžęs, keikdamas Serovą. Ilgė į gen. štabą plėsdamas užuolaidas, spardydamas baldus, trenkdamas ant grindų kiekvieną daiktą. Maždaug po valandos apsiraminio ir įsakė operatyvinių grupių viršininkams susirinkti posėdžio vidunakti. Jame Malenkovas pirmiausia išreiškė nepasitenkinimą dėl neužtenkamų grupių veikimo. Pagrąsino patis imsis valdyti mūsų kadrus..."

Serovas pasiteisino, nurodydamas į planuose nenumatytas kliūtis. "Trūksta vagonų suimtujų deportacijai" — aiškino jis. Degdamas pykčiu Malenkovas jam atkrito: "Ar neturi užtenkamai kulku žmonėms nutildyti? Kam nori vagonų turėdamas pakankamai šautuvų?"

Salėje sunki tylą. Nesitikit, kad po Stalino galingiausios Kremliuje vyrras taip atvirai reikalauja masinių žudynių. Ši tylą paveikė net pati Malenkovas. Jis pasiteisino nepaprastai sunkia politine padėtimi, reikalaujanti greitų sprendimų. "Nėra laiko svarstymams, — sakė jis ant stalo sviedamas dokumentą ir vėl šaukdamas, — aš išaukau..." Per 10 minučių išdėstė

dokumente nubrėžtas "valymo" priemones. Salėje viešpatavo visiška tylą.

Dar tą pačią naktį Serovas išsuntinėjo naujus įsakymus operatyviniams grupėms. Rugsėjo 8 dieną Baltijos kraštuose antroji suėmimų banga buvo įvykęs faktas. Po to Malenkovas pasikvietė į Maskvą Serovą su operatyvinių grupių viršininkais, kurių pranešimus išlaikęs pareikalavo dar daugiau "valymų", ypatinai tarp darbininkų ir ūkininkų, "kurie mūsų nemėgsta taip pat, kaip ir buržuajai".

Rugsėjo 10 d. Kremliuje Kalininas atžymėjo Lenino ordinu "už atliktus uždavinius Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje". Serova, Molino ir penkis MVD karininkus. Vidunakti jie buvo paties Stalino iškilmingai priimti. Šiuo pagertuvių pokyliu, pastebė "El Lider" Paryžiaus korespondentas, baigtas pirmasis Lietuvos, Latvijos ir Estijos tragedijos aktas. Vienas jos autorių Ilija Molino pabėgo ir po 30 metų pasauliui pasakė teisybę apie stalininių laikų Kremliaus užklus. Pranešėjas tik nepažymėjo, iš kur jis citavo dėmesio vertus Molino atsiminimus. K.

Lietuvių laiškas Krekliui

Jau ne kartą esame rašę apie okupuotos Lietuvos kunigų laiškus-Sov. Sąjungos premjerui ir vyksupijų valdytojams. Tai nepatiko kompartijos vadams. Daugelis kunigų buvo tardyti, įeškant "nusikaltėlių". Mat, Sovietų Sąjungoj ir parašas prašymu laikomas nusikaltimu. "The New York Times" rugsėjo 27 d. paskelbė savo korespondento T. Shabad pranešimą apie naują laišką-prašymą Sov.

Sąjungos vyriausybei, kurį pasirašė apie 2000 tikinčiųjų Priekupijų apylinkėje. Prašymo data — rugsėjo 19 d. Užsienio spaudos atstovams jis buvo parodytas rugsėjo 26 d. Maskvoje. Tame atvirame laiške nurodoma, kad Lietuvoje pažeidžiama Sov. Sąjungos konstitucija, pripažįstanti religijos laisvę. Tuo tarpu dvasininkai Lietuvoje esą varžomi — neleidžiama mokyti (Nukelta į 8-ą psl.)

Pasaulio įvykiai

POPIEŽIUS PAULIUS VI IŠLAISVINO VENGRIJOS ŽYMAUSIĄ POLITINį kalinį kardinolą Josef Mindszentį, kuriam kalėjimuose ir JAV ambasadoje Budapešte teko praleisti 23 metus. Šį vengrų tautos laisvės kovotoją jau 1944 m. buvo suėmę okupantai vokiečiai. Į kardinolus jis buvo pakeltas 1946 m. pradžioje, o 1948 m. pabaigoje atsidūrė komunistų kalėjime. Kompartijos diktatoriums, matyt, nepatiko jo pamokslo atviri žodžiai: "Istorija mums liudija, kad viskas šioje žemėje tėra laikinio pobūdžio, įskaitant Genghis Khaną, Napoleoną ir Hitlerio laimėjimus..." Komunistinis teismas, panaudojęs absurdiškus tėvynės išdavimo ir net spekuliacijos valiuta kaltinimus, kardinolą J. Mindszentį nuteisė kalėti iki gyvos galvos. Penkiom dienom jį išlaisvino 1956 m. vengrų tautos sukilimas, kurį sutriuškino N.

Chruščiovo Budapestan atsiųsti sovietų tankai. Kardinolas J. Mindszentį pasiprašė politinės globos JAV ambasadoje ir jos patalpose praleido beveik 15 metų. Žygių kardinolui išlaisvinti ėmėsi jau popiežius Jonas XXIII, tačiau visos pastangos buvo nesėkmingos dėl kardinolo J. Mindszentį statomo pagrindinio reikalavimo. Jis norėjo, kad J. Kadaro vyriausybė teismo sprendimą pripažintų neteisėtu, atšauktų absurdiškus kaltinimus ir leistų jam pasilikti Vengrijoje. Popiežius Paulius VI, atrodo, panaudojo tvirtesnę spaudimą 79 metų amžiaus kardinolui. Jo mirtis JAV ambasadoje jį būtų padariusi savotišku vengrų tautos kankiniu, bet būtų apsunkinusi laikyseną Vatikano, kuris pastaroju metu stengiasi palengvinti Katalikų Bendrijos būklę Sovietų Sąjungoje ir jos satelitinuose kraštuose. Vengrijos vyriausybė nepripažino kardinolo J. Mindszentį nekaltu, tik dovanavo teismo jam paskirtą bausmę ir leido išvažiuoti iš Vengrijos. Kardinolas J. Mindszentis yra parašęs savo atsiminimus, bet šiuo metu jie greičiausiai nebus paskelbti, nes Vatikanui rūpi santykių gerinimas su Vengrijos vyriausybe. Jis kol kas gyvena Vatikane; vėliau persikels gyventi į Vieną Austrijai.

KGB AGENTAS LONDONE

Britanija paskelbė sovietų šnipus išdavusio KGB agento pavardę. Jis yra sovietų prekybos delegacijos narys Olegas Lialinas, turėjęs KGB kapito no laipsnį. Perėjimą į britų pusę, atrodo, paskatino O. Lialino suėmimas už automobilio vairavimą neblaiviam stovyje ir pradėta byla, už kurią jis būtų susilaukęs KGB bausmės Sovietų Sąjungoje. Politinės globos pasiprašė ir buvusi O. Lialino sekretorė Irina Teplakovienė, prekybinės delegacijos narė ir jo nuolatinė palydovė Londono naktiniuose klubuose. Britanijos reikalavimą atšaukti 105 ambasados ir delegacijų narius Maskva sutiko su aštriomis protestų notomis. Šiuo klausimu pusbalsandį trukusį pokalbį Jungtinės Tautos turėjo sovietų užsienio reikalų ministras A. Gromyko ir britų užsienio reikalų ministras A. Douglas-Horne. Tradicinį Maskvos atsilyginimą britų ištėmimu šį kartą komplikuoja sovietams labai nepalanki aritmetika. Sovietų Sąjungai Britanijoje turi apie 550 įvairių pareigūnų, o Britanija Maskvoje — nepilna šimta. Ryšium su šiuo incidentu prabilo ir Prancūzijos saugumo įstaiga. Jos duomenimis, visoje Prancūzijoje yra apie 10.000 Sovietų Sąjungai ir jos satelitams dirbančių šnipų. Įvairių pareigūnų sovietai Paryžiuje turi 500, o prancūzai Maskvoje — tik 100. Snipinėjimu apkalinti sovietų pareigūnai "Baltikos" laivu jau išplaukė į Leningradą.

BE PARADO IR BE MAO

Komunistinė Kinija įsisteigimo 22-riasias metines atšventė be tradicinio parado, be kompartijos vado Mao ir jo pavaduotojo Lin Piao pasirodymo miniomis. Iš augusių partiečių tik premjeras Čenuei su Kam-bodijos nuverstu princu N. Si-hanouku teikėsi pasirodyti šventiškai nusiteikusiems kiniečiams vasarinėje rezidencijoje. Pirmą kartą komunistinės Kinijos istorijoje nesimatė net ir Mao plakatų su jo nuotraukomis. Išorinės Mongolijos žinių agentūra ir sovietų TASSas paskelbė, kad rugsėjo 12 d. Mongolijoje nukrito Kinijos karinis lėktuvas, kuriame buvo rasti žuvę 9 kiniečiai su ginklais ir dokumentais. Kaip tik tuo laiku —

rugsėjo 12-15 d.d. visoje Kinijoje buvo sustabdyti kariniai ir keleivinių lėktuvų skraidymai. Atrodo, kažkas iš Kinijos lėktuvų bandė pabėgti į Sovietų Sąjungą. Japonų JIJI žinių agentūra padarė išvadą, kad į Sovietų Sąjungą pabėgo "kultūrinės revoliucijos" nuvertintas Kinijos prez. Liu Shao-chi, bet šį pranešimą paneigė TASSas. Vėliau įvykių nuslėpimas liudija, kad Kinija tebėra didelis kalėjimas, atskirtas nuo pasaulio.

IMPERATORIAUS KELIONĖ

Kelionė į septynis Europos kraštus pradėjo Japonijos imperatorius Hirohito. Tai yra pirmą tokia valdančio imperatoriaus išvyka į užsienį visoje Japonijos istorijoje. Ši kelionė pirmą kartą istorijoje buvo panaudota Japonijos imperatoriaus ir J. A. V. prezidento susitikimui. Prez. R. Niksonas nuskrado į Aliaską, kur Elmendorfo karo aviacijos bazėje turėjo nusileisti imperatoriaus Hirohito lėktuvas. Šiuo susitikimu aviacijos angare buvo pabrėžti abiejų kraštų draugiški ryšiai ir Japonijos didėjanti įtaka pasaulyje. Imperatoriaus kelionė galėjo baigtis tragedija Danijoje, kur policija paskutiniui momentu sulaukė du japonus studentus su bombomis ir Molotovo kokteiliais. Danijon jie buvo atvykę iš Stockholmo nužudyti imperatoriaus.

VYSKUPŲ SINODAS

Popiežius Paulius VI atšventė 74-tąjį gimtadienį. Vatikano radijas paneigė gandus, kad Paulius VI už metų pasitrauks iš popiežiaus pareigų dėl nuovargės ir silpnos sveikatos. Tuoj po popiežiaus Pauliaus VI gimtadienio Vatikane pradėjo darbą III pasaulinis vyskupų sinodas, kurio pagrindinės temos yra kunigystės klausimai, įskaitant ir celibatą. Katalikų Bendrijos vaidmuo laikai ir teisėjumui įgyvendinti. Sinodo dalyviai plojimų banga sutiko išlaisvintą Vengrijos kardinolą J. Mindszentį.

ŽUDYNIŲ SUKAKTIS

1941 m. rugsėjo 29-30 d.d. vokiečiai Babi Jar dauboje prie Kievo suėmė šio miesto žydus. Tikslus žuvusių skaičius ir šandien tebėra nežinomas. Jų galejo būti nuo 30.000 iki 100.000. Žudynių trisdešimtmetį čia atžymėjo apie 2.500 žydų, suvažiavusių iš Maskvos, Leningrado, Sverdlovsko, Odesos, Vilniaus, Rygos ir mažesnių miestelių Gruzijoje. Žudynių vietą ženkliną nedidelis baltas akmuo. Sovietų kompartija Baby Jar žudynes ignoruoja, bet jas išgarsino J. Jevtušenkos poema ir A. Kuznecovo atsiminimų knyga.

PABEGO PAPUGA

Iš Sovietų Sąjungos bėga jūrininkai, KGB pareigūnai ir eiliniai piliečiai, o Sv. Lauryno jūrkelyje nuo sovietų laivo pabėgo... papuga. Bėglė pasirinko ne Kanados pakrantes, bet namo grįžanti britų laiva. Pabėgėlė kelia didelį triukšmą, matyt, reikšdama savo nusivylimą komunistine santvarka, nors jos žodžių britai nesupranta.

ŽUDYS DIPLOMATUS?

Niujorke Žydų Savisaugos Sąjungą įsteigęs rabinas Meir Kahane, lankydamasis Izraelyje, išpėjo Sovietų Sąjungą, kad už kiekvieną kalėjime mirusį žydą bus nužudyti du sovietų diplomatai. Jis reikalavo laisvės 10 metų kalėjimo Leningrado žydų teisme gavusiai Silvijai Zalmonsonaitė, kuri serga džiava ir yra reikalinga skubios medicininės pagalbos. Už jos mirtį bus atsilyginta dviejų sovietų diplomatų egzekucijomis laisvajame pasaulyje.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Bėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuomone. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Naujos Sutvirtinimo Sakramento apeigos, praturtintos Rytų apeigų lobynu ir jungiančios Krikštą su Eucharistija, popiežiaus Pauliaus VI potvarkiu pakeičia senasias apeigas lotyniškose Katalikų Bendrijos dalyje. Nuo 12 šimtmečio iki šiol lotyniškose apeigose vartota Sutvirtinimo formulė, "Ženklinu tave kryžiaus ženklu ir sutvirtinu išganymo krizma vardu Dievo Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios", pakeičiama Rytų Bendrijoje jau nuo 5 šimtmečio vartojama formulė: "Primiti Šventosios Dvasios dovanos ženkla". Rankų uždėjimas ant sutvirtinamojo prieš pateptą jį aliejumi paliekamas ir toliau. Veido palietimas ranka panaikinamas. Tas mostas buvo įvestas 13 šimtmetyje, kai Sutvirtinimas buvo lyginamas su kario pakėlimu ir riterius, paliečiant ranką per petį. Pateidijama, kad Sutvirtinimas dabar būtų teikiamas Mišių metu. Sutvirtinamųjų amžių nustatytį paliekama atskirų kraštų vyskupų konferencijoms.

* **Monofizitai**, kurių šiuo metu yra apie 20 milijonų ir kurie sudaro koptų, etiopų, sirų ir armenų Bendrijas, turėjo teologinius pasitarimus su katalikais antrojo Dieviškojo Asmens sampratos klausimu Vienoje. Jie yra atskilę nuo Katalikų Bendrijos 451 metais, Kalchedono santarpybos metu, kai atsisakė priimti santarpybos pasisakymą apie dvi prigimtis Kristuje, patvirtinančias, kad Kristus esąs ir Dievas, ir žmogus. Jie tada pasisakė už dvi prigimtis, kurios Kristuje susiliejęs į vieną. Po pasitarimų Vienoje, kurie buvo surengti kardinolo Koenig įsteigtosios "Pro Oriente" organizacijos, monofizitai ir katalikai teologai parąšė bendrą tikėjimo pareiškimą: "Mes tikime, kad mūsų Viešpatis ir Išganytojas Jėzus Kristus yra įsikūnijęs Dievo Sūnus, pilnas savo dievybės ir žmogystės. Jo dievybė nei vienam momentui, nei vienai akimirklai nebuvo atskira nuo Jo žmogystės. Jo dievybė yra susijungusi su Jo žmogyste, bet nesumaišyta ir neatkirta. Mes matome, kad dar daug yra skirtumų teologinėse Kristaus paslapčių interpretacijose dėl mūsų skirtingų bendrijinių ir teologinių tradicijų, tačiau esame ištikimi, kad skirtingi būtių pusių formulavimai gali būti suprasti Nikėjos (325 m.) ir Efezo (431 m.) santarpybų šviesoje". Daugelis katalikų teologų ir net popiežius Pijus XII buvo ir yra ištikimi, kad monofizitų skirtumai su katalikais neliečia tikėjimo pagrindo, o yra grynai teologinio ir kalbinio pobūdžio.

* **Anglikonų ir Katalikų** Bendrijų teologinė komisija, įsteigta 1969 m., pranešė, kad jau pasiekta esminių susitarimų Eucharistijos doktrinoje. Tolimesnis sprendimas perduotas abiejų Bendrijų vadovybėms. Dabar komisija svarstys Kunigystės sakramento klausimą, kuris, tikimasi, bus išspręstas iki sekančių metų rudens.

* **Martynas Luteris** 1520 m. buvo popiežiaus Leono X ekskomunikuotas. Šiuo metu grupė katalikų ir protestantų buvo pasitariusi popiežiui Pauliui VI laiška, prašydama, kad ta ekskomunikacija būtų atšaukta. Kard. Jan Willebrands, krikščionių vienybės sekretoriato pirmininkas, popiežiaus vardu atsakė,

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Lietuvių jaunimo dinamizmas

Ta pati istorijos dinamika, kuri anksčiau ar vėliau sugriau sovietinę imperiją, yra paveikusi ir lietuvius. Sėsliai rami Lietuva net nelaisvė yra tapusi keliaujančia Lietuva, kaip teisingai yra pastebėjęs dr. V. Vardys. Tokia pat dinamika laikysena yra išvysčiusi lietuvių išeiviją ir jos jaunooj kartą. Juk niekada, anksčiau Amerikos ir Kanados jaunieji lietuviai taip gausiai nekeliauvo po Europą, plėsdami savo akiratį, kaip pastaraisiais metais. Ir svarbu tai, kad šiose kelionėse neužmirštama Lietuva.

Nors Maskvos patikėtiniai Vilniuje, kaip atrodo, tyčiojasi iš vakarietiškių lietuvių studentų bei abiturientų, juos finansiškai apipildėdami ir neleidžiant pamatyti visos Lietuvos, tačiau mūsų jaunieji vistic nestungstingai pasipiktinimo, o suspausta širdimi vyksta aplankyti nors Lietuvos sostinės. Ir gerai daro. Jie dar puikiau pasielgtų, jei vyktų į ten atitinkamai pasiruosę. Bet ir tie, kurie iš Amerikos kontinento skrenda tik į Vakarų Europą, taip pat turėtų geriau pasiruošti ir susitvarkyti organizaciniu atžvilgiu. Gerą pavyzdį šitokia kryptimi pareiškusi vasarą davė Kanados skautai, vėždamiesi su savim "Gintaro" šokių grupę ir Step. Kairio kankininkų ratelį. Jie patys tokia kelione buvo patenkinti, o lietuviai Europoje dar juos ilgai minės geru žodžiu.

Tiesa, lietuviškųjų studijų savaitėje beveik kas vasarą dalyvauja keliolika studentų iš JAV ir Kanados. Šitokias tautines ir intelektualines "rekolencijas" atlikti drauge su vyresniaisiais gera ir gražu. Bet to neužtenka: reikia daugiau panašiu stochių Vakarų Europoje, JAV ir Kanadoje, kur Vokietijos lietuvių bendruomenių vadovybės turėtų sugalvoti kitą kultūrinio patraukimo židinį V. Europoje keliaujantiems jauniems lietuviams, kad jie ten galėtų susitikti, porą dienų palisėti ir pasiidalyti išpuodžiais. Tokiu židiniu ten yra pašaukta būti Vasario 16 gimnazija.

Siuo tarpu ji, deja, tegali pasave priimti tik gimnazistinio amžiaus lietuvių jaunimą ir tai mokslo metu. Vasaros turistams ten sustoti nėra sąlygų, o gimnazijos sienos ir parkas permažia objektai turistų dėmesius patraukti. Reiktų, kad į Vasario 16 gimnazijos aplinką būtų perkelti Martyno Jankaus ir Vydūno palaikai, kurie dabar dujėla niekieno nelankomi kažin kur Vokietijoje. Jei tai įvyktų, gal būtų tada prasminga ir III lietuvių jaunimo pasaulinį kongresą suruošti kur nors netoli Vasario 16 gimnazijos, kuri iki to laiko turėtų būti pasistatiusi ir naują bendrąbūtį.

Lietuvos ateitis ir jaunimo kongresas

DR. JONAS GRINIUS

rinkti? Bet ką rinkti, taip ir lieka neaišku.
Metus žvilgsnį į jaunimo kongreso studijinių dienų programą, negalima nepasidžiaugti jos įvairumu bei aktualumu. Tačiau joje galima pasigesti vieno aspekto, kuris atrodo būtinas pasauliniam kongresui, būtent, universalinio žvilgsnio: programoje nėra numatyta tokių paskaitų arba simpoziumų, kaip liberalizmo krizė, komunizmas ir kapitalizmas, krikščionybė ir kultūrinis tautų atgimimas. Šitaip arba panašiai formuluoti paskaitų būtinai reiktų, nes jos duotų idėjinę atramą lietuviškoms temoms.

Kongreso programa ir dalyviai

Grįžkime prie II-jo lietuvių jaunimo kongreso, kurio programa numatyta didelė ir įvairi. Apie jį rašydami "Laiskuose Lietuviams", Vytautas Maciūnas sakė: "Kongreso uždavinys sudominti lietuvių jaunimą, kad jis aktyviai dirbtų ir dalyvautų lietuviškoje visuomenėje... Kongresas turės jungti akademines, kultūrinės ir politines sritis socialinėje plotmėje". Tikslai čia nusakyti gerai ir pilnai. Bet, skaitant PLB jaunimo sekcijos raštą apie jaunimo kongreso dalyvius bei atstovus, galima pasigesti dviejų dalykų.

Pirma, kokia vieta kongrese skiriama lietuvių jaunimo organizacijoms: ateitininkams, skautams, santariečiams, vyčiams? Ar šios organizacijos galės atstovauti savo rinktus atstovus, ar jų nariai tegalės būti rinkikais? Jei būtų tik šis pastarasis atvejis, būtų labai gaila, nes tai reiktų, kad norima suvienuoti, arba nepasitikiama tomis jaunimo organizacijomis, kurios yra lietuviškiausios ir daugiausia nusipelniusios prieš visokias jaunimo sekijas. Todėl kongreso rengėjams nederėtų šitų organizacijų nei diskriminuoti, nei mėginti suvienuoti. Jei minėtų organizacijų nebūtų buvę anksčiau, kažin ar šandien būtų galima kalbėti apie jaunimo sekijas ir jaunimo kongresus?

Antra, mėginant atspėti, koks bus skirtumas tarp kongreso atstovų ir dalyvių, reikia gerokai pasukti galvą ir jokių išvadų nepiešti. Atrodytų, kad atstovams bus suteiktos didesnės teisės. Bet kokios? Gal jie turės teisę

rinkti? Bet ką rinkti, taip ir lieka neaišku.

Metus žvilgsnį į jaunimo kongreso studijinių dienų programą, negalima nepasidžiaugti jos įvairumu bei aktualumu. Tačiau joje galima pasigesti vieno aspekto, kuris atrodo būtinas pasauliniam kongresui, būtent, universalinio žvilgsnio: programoje nėra numatyta tokių paskaitų arba simpoziumų, kaip liberalizmo krizė, komunizmas ir kapitalizmas, krikščionybė ir kultūrinis tautų atgimimas. Šitaip arba panašiai formuluoti paskaitų būtinai reiktų, nes jos duotų idėjinę atramą lietuviškoms temoms.

Teisių praplėtimas

Gerai, kad II-jo jaunimo kongreso studijinių dienų programoje bus kalbama apie okupuotą Lietuvą įvairiais atžvilgiais, tačiau apgailėtina, jei apie išeivijos politinį aktyvumą tebus kalbama, bet nebus nieko daroma lietuvių jaunimui įtraukti į tą aktyvumą. Kodėl to vengiama? Kodėl PLB valdyba patogia užsisaka už tariamo nepolitizmo grovį, kai vis dėlto jos uždavinys yra rūpintis Lietuvos laisvės darbu? PLB valdyba klaidingai galvoja, kad VLIKo atjauninimas ir jo stiprinimas yra VLIKo sudarantį partijų uždavinys. Bet ar PLB valdyba nepastebi, kad kai kurios tos partijų yra tiek išsėmusios, kad jos nebepajėgia žvelgti į ateitį, jau nekalbant apie atjaunėjimą? Tuo tarpu III-sis PLB seimas yra priėmęs šitokią nutarimą: "Seimas taip pat įpareigoja PLB valdybą tartis su VLIKu dėl laisvojo pasaulio lietuvių aktyvesnio įsijungimo į VLIKo vadovaujamą laisvinimo veiklą".

Jei lig šiol PLB valdyba dėl šios rezoliucijos nesitarė su VLIKu, tai dabar jau pats laikas tartis ir susitarti, kad laisvojo pasaulio lietuvių bus aktyviai įjungiami į VLIKo laisvinimo darbą per lietuvių jaunimo kongreso specialiai tam rinktus atstovus. Tai būtų logiška ir prasminga.

Jaunimo kongreso rinktų atstovų įvedimas į VLIKą būtų lo-

giškas, jeigu lietuvių išeivija nori, kad jos jaunieji įsijungtų aktyviau į laisvės darbą su naujesniais metodais. Juk kas dirba, tas nori planuoti ir nešti atsakomybę. Tiesa, kai kurie vyresnieji teigia, kad lietuvių išeivijos jaunoji karta nemėgsta nei politikos, nei planų, nei jaučia atsakomybės. Tačiau, kad nėra šitaip, Simo Kudirkos nelaimingas atvejis leidžia manyti ką kita. Galbūt, kad dabar pasitaikęs VLIKo vienas antras jaunas vyras nerodo daug iniciatyvos. Tačiau ar jie tos iniciatyvos bei atsakomybės nepareikštų daugiau, jei būtų gauseni ir turėtų atsakyti prieš jaunimo kongresą, kuris juos būtų išrinkęs? O jei iniciatyva bei atsakomybė nepadidėtų, tai kitas jaunimo kongresas galėtų išrinkti kitus pareigingesnius atstovus. Kad kongresas tai galėtų atlikti, jis turėtų rinktis kas penkeri metai reguliariai. Ar šitoks demokratinis VLIKo atjauninimas nebūtų prasmingas?

Aišku, kad būtų prasmingas, atstovų rinkimu į VLIKą. Tiesa, gal būtų delegatų rinkimas padidintu nuomonių skirtingumu, tačiau už juos blogesnis yra pasyvumas.

Taigi atrodo, kad PLB valdybai susitarti su VLIKu dėl jaunimo kongreso atstovų įvedimo yra būtina tiek kalbamo kongreso pasisekimui, tiek lietuvių tautos gerovei. Tai yra šio momento reikalavimas. Jeigu jis būtų neatsakingai praleistas vienu ir kitu, į kitą kongresą išeivijos lietuvių jaunimas vargiai benorės rinktis. Argi tai neuždeda pareigos kitaip veikti negu iki šiol?

NEMANĖM, KAD JIS BUS KUNIGU

Vilniečio kun. V. Šarkos 25 m. kunigystės sukaktį prisimenant

K. BARONAS

Labai dažnai mintimis nuskredui į gimtąjį Vilniaus miestą. Matau mūsų sostinės vaizdą nuo Gedimino kalno, vingiuojančią Nerį, srauniai tekančią Vilnelę, "vaikštą" siauram miesto gatvėm, prisimindamas nerūpestingą jaunystės dienas. O kai pasižiūriu į kelias stebuklingai išlikusias nuotraukas iš Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos laikų, taip ir norisi šaukti: jaunyste, kodėl tu taip greit palikę! Juk tuomet atrodė, kad klasės draugai, išdaigos mokytojų, "špagalkos" ir baimė parodytų dienyne tėvams... truks amžinai. Deja, metai bėgo nerūpestingai greitai. Ir nepastebėjau, kai reikėjo palikti mokyklos suolą, žengti į naują gyvenimą su naujais rūpesčiais ir vargais.

Tai tik keletas padrikusių minčių. Joms akstina davė klasės draugo (ir vienu metu net suolo) kun. Vaclovo Šarkos 25-kerių metų kunigystės sukaktis. Tik iš spaudos sužinojau šią sukaktį, nes kun. V. Šarką perkuklus save "reklamuoti". Nemėgę jis to ir gimnazijoje, nors turėjo gera balsą, žaidavo gerai tinklinį ir, kaip kiekvienas gimnazistas, išskėsdavo išdaigų. Niekad negalvojau, kad jo kelias eis į kunigų seminariją. Juk "kunigėlio" vardą prisegdavom tik ramiam, visuomet rimto veido jaunuoliui. V. Šarką buvo visuomet linksmas, didelis kitių patįžūrų tolerantas, mėgėjas draugystės, linkęs padėti draugams kokio

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Tik geras žodius girdėjau apie kun. Vaclovą Šarką per tuos 25 metus. Ne tik iš lietuvių lūpų, bet ir svetimačių, kuriuos jis aptarnauja, mokedamas, berods, penkis kalbas.
Mielas Sukaktuvinėke, išskaidyti mūsų draugai po platuį pasaulį. Negalėjo jie dalyvauti Tavo primicijoje (juk tikrai tikėjotės jas laikyti Dūkšte), negalėjo jie pasveikinti Jus ir Hamburgs. Tačiau tikrai, kad visi jie Jums linki dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogynė.

— Tai palieki Europą, Kazy, — sako kun. V. Šarką.
— Palieku, galvodamas, kad ir Jūs, kunige Vaclovai, keliausite į geresnį gyvenimą.
— O, ne! Paliksiu Vokietijoje iki paskutinio lietuviu. Nei Ameriką, nei kiti turtingi kraštai manęs nevilioja. Jeigu neliks lietuvių Vokietijoje, vyksiu į Afriką ar kitus atsilikusius kraštus.

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVENAS

Vienos apylinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Muiznieko nurodymai

Su Muiznieku sutarėme tyliai

KUNIGE, KĄ NUVEIKEI LIETUVYBEI?

AL. GIMANTAS

Buvo karštas, nors ir nelabai gausus parapijos narių susirinkimas. Buvo gildenami aktualūs parapijos gyvenimo, esamos ir būsimos veiklos pagrindai. Diskusijų dviasia atvira, nuoširdi, vietomis slenkanti kaikiurių kraštutinumų riba, bet nieko ne užgaunanti, tenorinti veiklos pagyvinimo, tautinės parapijos charakterio paryškimo. Klebonas čia gimė, mes, parapijiečiai, gerbiame ir mylime Jūs ir kaip kunigą ir kaip žmogų. Dirbote ir stengetis padėti parapijai ir parapijiečiams. Mes Jūs vertiname ir esame dėkingi už tai. Bet, saikykite, ką ir kiek per tą laiką nuveikėte lietuvybei?

Stai, šis klausimas yra aktualus, o kaip net ir degantis Jungtinių Valstijų lietuviškoje parapijoje. Dalis tų parapijų liko lietuviškos tik iš vardo. Žinia, būtų naivu kaltės įsikioti tik klebonijose. Yra atvejų, kur patys parapijiečiai savojai abejingumu, nesuinteresuotumu prisideda prie lietuviškos parapijos nykimo. Bet ir čia gal būtų galima tą visą slinkimą sulauki-

ti, bent pristabdyti, jei pats vyriausias parapijos autoritetas — klebonas neužmirštų, kad jis vadovauja ne eilinei, bet tautinei parapijai su atskiru charakteriu, tradicijomis, veikla ir atskirais reikalavimais bei pareigomis. Nežiūrint turimų visos eilės, karštas ir net nuostabių pavyzdžių, kur Lietuvos nematė ir nepažinę klebonai didžiuliu uolumu išlaiko savas parapijas lietuviškomis, bendroji padėtis vis dėlto nėra labai šviesi Amerikos lietuvių katalikų gyvenime.

Kitoje vietoje ir kitu laiku buvo pasakojama apie lietuvių kilmės kleboną, kuris, išvargintas visos eilės jį spaudžiančių lietuviškųjų problemų, pasitraukė ir paprasė vyskupą nelietuviškos parapijos. Girdi, jis negalįs susitvarkyti su nuolatiniiais ir besikartojančiais reikalavimais, ginčais, įrodinėjimais ir t. t. Čia jie esą šaukia, kad pirmoji išpažintis ir Komunija būtų lietuvių kalba, čia jų nuolatinės tokios ar kitokios šventės, organizacijos, vėliavos, minėjimai... Ruošk viską specialiai, neužtenka eilinių pamokslų, vis primink lietuviškus reikalus, datas, įvykius, o krikščinų, vestuvės ir pakasynas vis lietuviškai... Vyskupas, išlaikęs tų visų priekaištų, išvargintą kunigą paskyrė grynai amerikienę parapijon, kur, tikimasi, bus ramesnis gyvenimas. Dievą garbinti ir jam tarnauti, savo sielą išganyti galima melodiantis ir vien angliškai...

Savo metu lietuviškam sodžiui būvo sakoma, kad Dievas tesu-pranta lenkiškai. Tas tarpnis, nors ir su nuostoliais, gana laimingai buvo pergyventas. Kokie nuostoliai laukia JAV lietuvių katalikų parapijų artimoje ateityje?

Nuotykiškai rengiant Lietuvų Dieną

Didelius darbus bedirbant pasitaiko ir didelių nuotykių, ypač besilinsant prie didelių žmonių mažais, neįgudusiais žingsniais...

Mes visad St. Catharines mieste sakėme, kad Kanados Lietuvų Diena yra krašto valdybos reikalas. Ypač tai išryškėja einant prie Kanados valdžios viršūnių. Visi klausia, kurgi yra pats "bosas", kodėl jis nepasirodo? Geriausia tada nudauginti, kad nemoki anglų kalbos.

Parasėme Kanados premjerui ir laukėm suspaudę nykščius. O ką, jeigu jis ims ir atvažiuos? Ką tu, žmogeli, tada padarysi, kur tu jį dēsi? Laimei, sako, neatvažiuos. Užimtas. Labai, labai "sorry"!

Rašome konservatorių vadui Robertui Stanfieldui. Jeigu jis negali, tai tada, sakom, J. Dieffenbacheris bus gerai. Nežmirštam šio vienintelio džentelmeno Jungtinės Tautos tais laikais, kai jis buvo Kanados premjeru, reikalaujancio, kad Sovietų Rusija panaikintų kolonijizmą Baltijos kraštuose. Deja, ir jis negali atvažiuoti, nors ir labai norėtų. Prispaudė lieos. R. Stanfieldas irgi negali dėl kitų pasižadėjimų. Labai apgailestauja, pažada atsiusti sveikinimą ir labai norėtų savo vieton atsiųsti ką nors iš federacinio parlamento. Sutinkam mielu noru!

Kreipiamės į šiam krašte visų labai mėgstamą Ontario provincijos švietimo ministrą R. Welch. Jis pasižada mielu noru dalyvauti. Konservatorius ir augšto išsilavinimo žmogus. Kiekvienos tautybės istoriją žino iki smulkmenų. Labai nuodžiugome jo pažadu dalyvauti, bet jį leidinį dėti atsiuntė labai

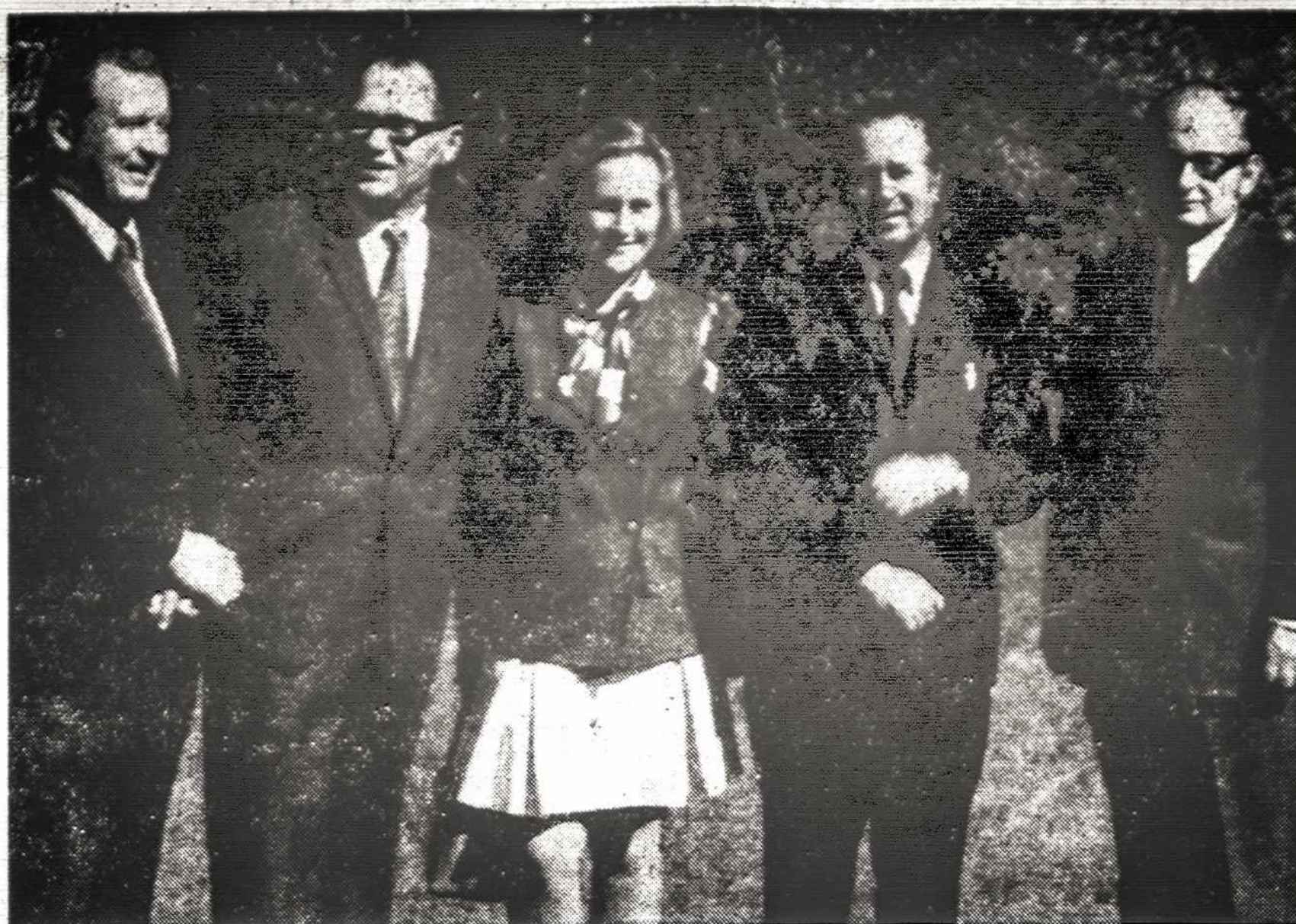
blogą nuotrauką. Norėjom nuotraukos nedėti. Laimei, vienas protėgingis atidarė akis. Tai madinga! Tokie laikai! Bet sveikinimas duotas leidiniui labai gražus ir šviesus.

Federacinei valdžiai atstovaus buvęs darbo viceministeris J. McNulty. Liberalas. Kadangi jis visą laiką Otavoje, tai tenka skambinti ir namus. Atsilepia žmona. Kuo galu jums patarnauti? Džimis Otavoje, ką dabar darysite? Planuojame šiaip, planuojame taip, o jį sako: geriausia bus, jei Džimis jums paskambins. Sakau, kad nebūnu namie. Nieko, sako, jis paskambins jums ir darbą. Sakau — aš jam geriau paskambinsiu. Nieko, sako, perbrangiai jums atsiels. Kitą dieną darbe "bosas" išbalės drebančiom rankom paduoda telefono ragelį ir vos pradrebina: "Džy, House of Commons!"

Kalba sekretorė. Tiesiai ir aiškiai. Ministeris Lietuvų Dienos reikalais, nebet upatini reikalai sutrukdytu. Ji tuoj išsiunčia leidiniui fotografiją ir sveikinimą, deja, abu pavėlavo. Tai irgi labai madinga. Tokie laikai!

Po to nutarėme Otavą palikti ramybėje. Jau perdaug. Kur dar miesto burmistras, miesto tarnybos nariai, buvę ministrai ir parlamento nariai? Nėra jėgu. Krašto valdyba, be abejonės, užimta svarbesniais reikalais. Nieko, padarysime patys vieni. Tam ir Lietuvų Diena.

Visi darbai eina puikiai. Be nuotykių niekas neapsieina, o jau pats didžiausias nuotykis bus Septynioliktosios Kanados Lietuvos Diena. Lauksime suspaudę nykščius! Rengėjų dalis

Montrealio "Gintaro" ansamblio vadovai Edmontone po sėkmingo koncerto. Iš kairės: "Gintaro" muzikinis vadovas inž. Z. Lapinas, KLB Edmontono apyl. pirm. T. Uogintas, H. Lapinienė, kun. Iz. Grigaitis, Edmontono lietuvių kapelionas, P. Povilaitis

Kultūrinis ukrainiečių suvažiavimas

Jaunoji karta reikalauja pripažinimo etninių grupių kultūroms

Rytų Kanados ukrainiečių suvažiavimas apsvaistytis savo kultūros išsaugojimo bei ugdymo klausimams įvyko Kanados Valstybinio Archyvo ir Bibliotekos rūmuose rugsėjo 18 ir 19 dienomis.

Suvažiavimo išvakarėse Gerard Pelletier, federacinės valdžios ministeris — valstybės sekretorius, atidarė specialią ukrainiečių tautodailės parodą, su rengta šio suvažiavimo proga. Paroda buvo suorganizuota Otavos ukrainiečių komiteto iniciatyva, bet patį parodos įrengimą skoningai ir meniškai atliko Valstybinis Žmogaus Muziejus Otavoje, išstatydamas 34 rodinis iš savo turimo rinkinio. Tai buvo tautiniai moterų ir vyrų drabužiai, juostos, karoliai, kilimai ir pan.

Gyvenimui besikeičiant

Suvažiavimo programa buvo paskirstyta į keturias dalis: švietimo, kūrybos, gairių (polities) ir rekomendacijų. Pirmoje dalyje apie švietimą skaityta keturi referatai: "Švietimo problemų perspektyva" — prof. V. Lozowchuk iš Toronto, "Švietimo reikalai ir Ontario provincinė valdžia" — M. Wawryshyn iš Toronto, "Problemos tyrinėjant Kanados ukrainiečius" — prof. B. Bociurkiv iš Otavos ir "Albertaina — praktiškas pavyzdys" — prof. M. R. Lupul iš Edmontono.

Stai keletas citatų iš pareiktų minčių. "Švietimo metodai negali likti visą laiką tie patys, nes etninių grupių gyvenimas nėra statinis — jis nuolat keičiasi. Yra didelės skirtumas tarp sąlygų ir reikalavimų dabar ir prieš 50 metų, t. y. 1970 ir 1920 metais. Pirmieji ukrainiečiai atvyko prieš 80 metų ir dabar turime jau ne tik trečios bet ir ketvirtos ir net penktos kartos atstovų. Jie nėra nei "naujai atvykusieji" nei imigrantai — jie yra kanadiečiai."

Britiška sistema

Kalbėdamas apie Ontario švietimo sistemą, paskaitininkas pabrėžė, kad tai yra viena geriausių sistemų Š. Amerikoje. Jis paminėjo specialios komisijos, studijavusios provincijos viešųjų mokyklų programas, išvadas, kurias trumpai galima taip apibūdinti: mokyklų programos buvo ir tebėra probritiškos, pritaikytos pasiturintiems protestantiškiems klasių; programos yra tuo antietinės, kad jos ignoruoja etnines grupes, savotiškai jas nustumia į antrą vietą; išimties nėra nė Kanados prancūzams. Tuo tarpu daug kur etninių grupių vaikai mokykloje sudaro klasės daugumą.

Buvo siūloma prie kurio nors universiteto įsteigti ukrainiečių centrą su ukrainiečių kalbos katedra, biblioteka, stipendijomis. Esa valdžia turėtų finansuoti šitoki centrą, nes ukrainiečiai sumoka pakankamai valstybinių mokesčių.

Albertos provincijos valdžia šiais metais pakeitė mokyklų įstatymą ir visas kalbas sulęgino su prancūzų kalba. Tuo būdu ukrainiečių ar kiti kalba gali būti dėstomoji pvz. visų dalykų pirmuose skyriuose, išskyrus anglų kalbą, ir paskiru dalykų augštesniuose skyriuose. Tai buvo pasiūlyta organizuotos ukrainiečių profesinio ir verslo klubo veiklos dėka.

Savoji kultūra

Antroji dalis, kurios tema buvo kūryba, pradėta simpoziumu: "Vaizduojamasis menas — tėvynės ilgesys ar nauji horizontai?" Trys jo dalyviai buvo neseniai baigę augštesnias mokyklas ir aktyviai dalyvavę organizuo-

jant ukrainiečių festivalius. Toliau buvo perskaityti du referatai apie ukrainietiško meno ir spaudos rinkimą bei inventorizaciją (dr. R. Klymasz — Otava, A. Gregorovich — Toronto) ir paskaita "Kalbos bei kultūros ugdymo realybė" (prof. K. Serbyn, Kvebekas). Štai keletas pareiktų minčių.

Ukrainiečiai Kanadoje turi apie 30 viešo pobūdžio bibliotekų. Dalis jų yra prie universitetų, dalis — bendruomeninės. Jei skaityti ir privačias bibliotekas ar ukrainiečių spaudos rinkinius, tai bendras skaičius būtų apie 100. Pagrindinė informacija yra spausdintuose darbuose, kurie yra laikomi bibliotekose. Inventorizuojant knygas ir spaudos darbus susiduriama su vartojamų sistemų trūkumais. Library of Congress klasifikacijos sistema Ukrainos istorijai skiria tik vieną numerį, tuo tarpu Leninogradui — 31 numerį. Pastebima, kad paskutiniu laiku Amerikoje pasirodė daug raštų apie etnines grupes; specialus katalogas išvardina 1,500 pavadinimų. JAV negru klausimas bene buvo akstinas šios rūšies literatūrai padidėti. Kanados valdžia per 80 metų išleido tik du leidinius apie ukrainiečius. Siem išėjo dar dvi knygos.

Laikraštis anglų kalba

Beveik 85% Kanados 500,000 ukrainiečių yra trečios ir ketvirtos kartos žmonės. Jie yra čia gimę. Daugeliui jų jau nelengva sklandžiai išsireikšti ukrainietiška. Reiktų leisti dienraštį, savaitraštį ar žurnalą ar ir visus tris anglų kalba. Tai būtų pagalba tiems, kuriems sunku naudotis ukrainiečių kalba, ir tai reprezentuotų ukrainiečių reikalus angliškai kalbančioje visuomenėje, būtų jų spaudai šaltinis įvairiai informacijai apie ukrainiečius.

Vienas kalbėtojas betgi pabrėžė, kad negali būti ukrainiečių kultūros be ukrainiečių kalbos, todėl svarbų ją įvairiais būdais ugdyti ir palaikyti. Kanados ukrainiečiai negali kaip vokiečiai, italai ir kiti būti ankštame sąlytyje su savo gimtuoju kraštu, nes Ukraina nėra laisva, ir jos tikrai kultūrai neleidžiama pasireikšti.

Iš kur išeis?

Trečiojo dalyje pirmiausia buvo diskutuojama tema "Kalbos ir kultūros programų finansavimas." Pranešimus padarė Ontario ir Kvebeko provincijų imigracijos bei pilietybės departamentų augsti pareigūnai apie savo valdžių veiklą šioje srityje. Ontario ministerio J. Yaremko kalbą perskaitė ministerio pavaduotojas R. M. Warren. Ontario provincijos valdžia mano, kad Kanada yra dvikalbis daugelio kultūrų kraštas. Didėsnė parama yra teikiama indėnams ir prancūzams. Kitų etninių grupių kultūrinis veikimas remiamas duodant pinigine paramą festivaliams, kelionėms, pasirodymams ir pan. Pranešėjas pažymėjo, kad finansinė parama duodama ir socialinėje srityje. Senelių prieglaudoms provincijos valdžia duoda iki \$5,000 vienas lovi. Japonai, vengrai, žydai ir ukrainiečiai jau turi savo pastatytus senelių namus. Estai, italai, suomiai ir kiniečiai atlieka planavimo darbus tokioms stovyboms bei įrengimams. Ontarijo valdžia rengia daugiakultūrinį suvažiavimą Toronte 1972 m.

Kvebeko vyriausybė šiais metais paskyrė \$100,000 etninių grupių reikalams. Provincijos švietimo departamentas remia etninių grupių mokyklas ir kursus. Rengiami reguliarūs etninių grupių festivaliai. Siem ir

kitos etninės grupės, šalia prancūzų, dalyvavo Baie St. Paul tradiciniame Kvebeko liaudies festivalyje.

Federacinės valdžios atstovas dr. Javorsky ukrainietiškaip pasveikino suvažiavimą, bet pareiškė, kad šiuo metu oficialaus pranešimo negali padaryti, nes netrukus bus įteiktas projektas šiuo reikalu parlamentui.

Šią dalį užbaigė senatorius P. Yuzyk paskaita "Kalbos ir kultūros politikos strategija." Sen. P. Yuzyk pastebėjo, kad prieš keletą metų mažai buvo girdima apie nebritiškos ir neprancūziškos kilmės etnines grupes, kurios sudaro beveik trečdali Kanados gyventojų. Per trumpą laiką jos išliko kaip dinamiska jėga, kuri jau pripažįstama svarbiu faktoriu Kanados gyvenime. Įvyko eilė konferencijų, kurios atkreipė vadovaujančių sluoksnių dėmesį. Senatorius savo paskaitos gale išsireiškė maždaug taip: Kanados ukrainiečiai stengiasi prisidėti prie Kanados pažangos įvairiose srityse, ugdyti (Nukeita į 5 psl.)

Atšnera vėsus ruduo Kanados laukais...

Nuotr. J. Ligerio

ŠILTAS, GRAŽUS RUDENĖLIS...

"I mano širdį ruduo atklydo..." (iš Šabaniausko šlagerių)

Ruduo atvažiuoja su savo gėrybėmis. Visko pilna, visko su kaupu. Kanada nežino kur besu-kišti savo gėrybes, ypač kviečius. Gaila, kad turtingi kraštai šaukiasi pagalbos. Žinom Ukrainą ir Prūsiją, kur buvo Europos aruodai, o dabar "pagal planą" dirbant, yra tušti. Sunku vėją gaudyti lauke, o dar sunkiau patyrisius ūkininkus mokyti.

Džiaugėsi K. Donelaitis su būrais rudens gėrybėmis ir liaupsino Auščiausiąjį už jas. Džiaugėsi visi rudens "prajovais", nes jis atvažiuoja "ratuotas" kaip sročia.

Liūdniau, kai daugelį jau rudens sutinki svetimoj pastogėj. Tėvynės pavasari su gėrybėmis nenuskrisi, o rudeni nesugrįši. Galima nuvažiuoti į Vilnių (dabar ir Kauną) su "angelais" sargais ir jį pažvelgti ir atsidusęs grįžti atgal. Labai sunku, nes ir su savaisiais pasimatymas, kaip pas mus kalėjime. Tik tam viešbuty, tik tam kambary. Sunku suprasti, ko jie bijo, jei ten geriausia šalis, "kur taip lengvai kvėpuoja žmogus".

Sunkios mintys rudeni, kai švininiai debesys plaukia dangumi. Gera atralėičiui — jam tik nusispausti ir šiuo rudeni. Jis ir be rudens turtingas.

Dar sunkiau, kai pečius pradeda slėgti pergyventų rudeni gausybė. Išgerta jaunystės taurė. Joje nėra lašo. Gera buvo Faustui iš Mefisto pirkti jaunystės eliskyrą, bet tie laikai praėjo. Pragvenčia diena sugrįžta tik prisiminimuose ir sapnuose. Čia eina viskas į pasvay. Gyvenimo nestubdysi. Jis lekia greičiau už Borutos ("Baltaragio malūnas") eržilą. Rodos, ką tik buvo vaikystė, jaunystė — ne nepajunti, kad jau ir rudeni žengi.

Keistas mūsų kartos (rudens) gyvenimas. Pakvėpavom laisvų tėvishės oru, o vėliau žiaurios rudųjų ir raudonųjų girnos be gailėsčio malė ir mala. Aukos ir kraujas. Neramos naktys ir blankios dienos. Be savos pastogės, be savų namų. Svetimi rudens nekarta buvo šalti ir audringi. Dar ir šiandien skamba vyriausio UNRRO direktoriaus La Guardia žodžiai, kuris, pravazuodamas į Maskvą, stabelėjo Augsburg: "Grįžkite, ten jūsų laukia..." Žinoma, nepridėjo, kad laukia su raganos keptais pyragais...

Skaitytu dr. J. Adomavičiaus

sveikatos patarimus, tariusi savais sveikatos patarėjais, bet "jausmų nedarnumas" nepalieka. Tiek tų kryžių pakelėse, bet dabar nevienas ir nelaiku iškrinta iš gretų. Net kartais nustembi skaitydamas nekrologą, kad toks artimas suklypo kelyje su geriausiomis viltimis.

Ruduo. Rudenėlis. Tik gaila, kad daugelis nebelaukia pavasario. Gal pavargo? Gal susirgo? Ne. Įtempkim dar likusias gyvybines jėgas, kad dar nevieno rudens vaisiais gerėtumėmės.

R. Med.

Ontario ministerio pirmininko

WILLIAM G. DAVIS pareiškimas, liečiąs Ontario tautinių grupių kongresą — The

Ontario Heritage Congress

Queen's Park, 1971 metais

rugsėjo 9, ketvirtadienis

Sosto kalboje buvo minėta, kad Ontario vyriausybė organizuos kongresą, apimančį visus kalbinius ir kultūrinius mūsų gyventojų sluoksnius. Prieššiamieji darbai pradėti. Jau galiu pranešti visą eilę detalių, susijusių su šiuo kongresu, kuris bus vadinamas "Heritage Ontario" ir įvyks 1972 m. balandžio mėnesį.

Kaip jau buvo minėta Sosto kalboje, kongreso "Heritage Ontario" tikslas bus paskatinti glaudesnį ryšį ir sąveiką tarp visų Ontario grupių, tarp šių grupių ir vyriausybės.

Pastovus Ontario vyriausybės principas yra daugiakultūriškumas. Pripažinimas įvairių mūsų gyventojų grupių ir jų reikšmingo įnašo, kuriuo jos praturtina Ontario gyvenimą, buvo daug kartų pabrėžtas. Tai buvo aiškiai pasakyta antrojo konstitucinėje konferencijoje 1969 metais, kai Ontario vyriausybė pareiškė, "kad Kanada turi būti dvikalbė šalis su daugiakultūriu charakteriu."

Kadangi ontariečiai vis daugiau ir giliau domisi mūsų kultūrine plėtoje, kongresas "Heritage Ontario" apims visų provincijos sluoksnių narius. Įskaitant tuos, kurie vadinami etninėmis grupėmis, Ontario prancūzais, anglosaksais ir indėnais. Kongresas "Heritage Ontario" bus paskata mums visiems susitikti, kartu veikti, pabrėžti dabartinės mūsų visuomenės daugiakultūrinį aspektą, jo reikšmę bei vertę ir ugdyti naują tarpusavį ryšį Ontario sugyvenimą.

Šis kongresas įgalins mus visus geriau suprasti visų Ontario gyventojų viltis bei pageidavimus, liečiančius ateities visuomeninio gyvenimo formas, kurių siekiame Ontario provincijoje. Dėlto "Heritage Ontario" galės būti bene plačiausios apimties viešo pobūdžio svarstybom, gildenančiom kultūrinį Kanados charakterį.

Kad visos mūsų visuomenės grupės tikrai galėtų pilnai dalyvauti kongrese, vyriausybė tuojau pradeda eilę pasitarimų visoje Ontario provincijoje, norėdama patirti nuomonės įvairių etno-kultūrinių grupių, kaip tas kongresas turėtų būti planuojamas ir vadovaujamas. Taip pat mes sudarysime patariamąjį komitetą vadovauti ir padėti kongreso "Heritage Ontario" ruošos darbuose. Jis bus pakviesta visa eilė iškilų vyrų ir moterų būti patarėjais.

Pareiga organizuoti bei sušaukti "Heritage Ontario" kongresą paveidama provincijos sekretoriui ir pilietybės ministeriui John Yaremko.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PRIME MINISTER OF ONTARIO

DOVANOS ARTIMIESIEMS

Pigiau... geriau... greičiau...

Nors prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki š. m. galo pasilieka tos pačios. Pasinaudokite proga — pasiųskite jau dabar dovanų siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3¼ jardo puikių vilnonės angliskos medžiagos eilutė, 3 jardo vilnonės angliskos medžiagos apsiustui, 1½ jardo "crimplene" medžiagos suknelė, vyriškas arba moteriškas nertinis, vyriškas arba moteriškos naitono arba vilnonės kojines, vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 20 geriausių angliskų cigarečių, 1 dėžutė šokolado.

Siuntinio kaina, įskaitant muitą ir visas persiuntimo išlaidas, yra \$100.00.

SIUNTINYS 1971 (4)

Itališkas naitoninis vyriškas arba moteriškas lietaipalis, vilnonė angliskos medžiagos eilutė, vilnonė medžioga suknelė, medžioga sijonai, 1 vyriški išieginiai naitono marškiniai, blužė, šilkine gėlėta skarelė, 1 kaklaraištis, 1 dėžė šokolado. Siuntinio kaina su visomis išlaidomis \$90.00. Taip pat galime prijungti prie šių arba kitų siuntinių be jokio papildomo persiuntimo išlaidų daiktus, kurių klientas pageidauja. Štai labai vertingi ir reikalingi daiktai:

Naitoninio kailio viršus apsiustui \$30.00, vilnonės gėlėtos skarelės \$5.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$12.00 arba \$18.00, naitono marškiniai \$9.00, naitono lietaipalis \$11.00, "cimplene" medžioga suknelė \$9.00, ilgi vilnoniai kaktiniai (šalikai) \$10.00, moteriškų naitono apatinių rinkinys \$7.00, vyriškų šiltų apatinių rinkinys \$12.50 ir t. t.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England Tel. 01 739-8734

L. Radzevičius, 22 Skylark Rd., Toronto 4, Ontario
A. Kusinskis, 167 College Street, Sudbury, Ontario

ASTRO TRAVEL SERVICE

2198 Bloor St. West, tel. 766-1118, namų tel. 769-1696

praneša, kad mūsų įstaigoje pradėjo dirbti estė ponis VERA VASARA. Ji su malonumu patarnaus lietuviams. 1971/72 žiemos sezonui turime įdomias keliones:

Buenos Aires tik lapkričio 27 ir gruodžio 17 jabi puses \$330.00

Freeport (BAHAMAS ir NASSAU) nuo gruodžio 19 iki balandžio 23 kas sekmadienį. Viešbutis, pusryčiai ir daugybė kitų dalykų — tik \$186.00

Jamaica — kas sekmadienį nuo gruodžio 19 iki balandžio 2. Pasirinkimas viešbučių, pusryčiai ir kitos įdomybės. Dvi savaitės — asmeniui nuo \$255.00

Priimame kelionių rezervacijas ir į kitus kraštus, įskaitant 1972 m. OLIMPIADĄ MIUNCHENE, Vakarų Vokietijoje.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRĖ Z. TOLIUŠIS

Po trumpos ligos rugsėjo 12 d. Kaune mirė teisininkas ir visuomenininkas Zigmantas Toliusis, valstiečių liaudininkų veikėjas ir Lietuvos seimų narys 1922-27 m. Teisės mokslus baigęs Petrapilyje 1912 m., Lietuvoje negalėjo gauti darbo ir iki 1917 m. turėjo dirbti rusų teismuose Kieve ir Pultavoje. Vėlonis 1920 m. buvo paskirtas Lietuvos nepaprastu įgaliotiniu Ukrainai. Charkove jis pasirašė sutartį dėl lietuvių tremtinių grąžinimo nepriklausomai Lietuvon. Kaune veikėliai reikėsi įvairiose visuomeninėse organizacijose, buvo svarbesniųjų bylų tardytoju, advokatu 1924-44 m. ir Lietuvos advokatų tarybos pirmininku 1941-44 m. Okupantų sovietų buvo suimtas 1940 m. liepos 11 d., bet išlaisvintas sovietų vokiečių karo pradžioje. Vokiečių okupacijos metais dirbo pogrindyje, kur su kitais asmenimis paruošė memorandumą vokiečių okupacinei valdžiai, ištęktą 1942 m. dr. K. Grinaius, kun. M. Krupavičius ir prof. J. Aleksos. Pokaryje grįžusių sovietų buvo kalintas ir ištremtas Sibiron iki 1955 m. Rankraščiuose yra likę jo atsiminimai ir kelios Lietuvos meno istorijos monografijos. Vėlonis palaikė savo tėviškėje Miliškuose prie Jurbarko.

BIBLIOTEKA GAVO KNYGAS

Pernai 400 metų sukaktį atšventinti Vilniaus universiteto mokslinė biblioteka gavo iš JAV lietuvių didelę knygų siuntą. Bibliotekos direktorius Jurgis Tornau "Gimtojo Krašto" 39 nr. pasakoja: "Išleivų spaudoje ("Akiračiuose") pasirodė kreipimasis ir tautiečius, kuri pasirašė G. Procuta (jis ir anksčiau siuntinėjo mūsų bibliotekai knygas), G. Vėžys ir kiti. Kreipimėsi yra siūloma Vilniaus Universiteto Mokslinės bibliotekos 400 metų sukaktį paminėti, surinkant ir nusiučiant mūsų bibliotekai 400 knygų. Dabar jau visas šias pasiūstas knygas gavome. Malonu paminėti, kad tautiečiai surinko ir atsiuntė ne 400, o apie 600 knygų..." J. Tornau pastebi, kad knygų vertė ne vienoda, nes yra ir žemo lygio raštų. Vertingiausiomis jis laiko naujausius anglų kalbos žodynus "The Random House Dictionary of the English Language", "A Dictionary of Slang and Unconventional English", Harvardo ir pasaulio klasikų serijas, vėlonies De Gaulle atsiminimus "The Complete War Memoirs of Charles de Gaulle", "Source of Information in the Social Sciences", "A History of Modern Germany" ir keltą žurnalų. Atsiųstos knygos yra anglų, prancūzų, ispanų ir vokiečių kalbomis.

SEMINARAS TELSIUOSE

Telsiuose buvo surengtas žemaičių kraštotyrininkų seminaras. "Tiesos" pranešimu rugsėjo 22 d., Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugija žemaitijoje turi daugiau kaip trečdali savo visų narių — apie 9.000. Minėtame seminare, deka, ne mažiau kaip buvo skirta sovietiniam komunizmui ir kompartijai. "Pranešima apie kraštotyros uždavinius ir pagrindines darbo kryptis, įgyvendinant TSKP XXIV suvažiavimo nutarimus, padarė Draugijos prezidento pirmininko pavaduotojas K. Račauskas. Kaip kraštotyros metodų auklėjami rano darbo žmonės, nagrinėjo Telsių skyriaus tarybos narys, kraštotyros muziejus direktorius V. Valatka, LKP Telsių rajono komiteto sekretorius V. Duba. Partijos istorijos instituto prie LKP CK vyresnysis mokslinis bendradarbis J. Misiavičius aiškino, kaip turėtų būti fiksuojami tarybinio gyvenimo reiškiniai..." Seminaro dalyviai su istorinės, etnografinės, kalbinės medžiagos ir tautosakos rinkimo metodika supažindino istorijos mokslų kandidatai A. Tyla ir V. Milius, filologijos mokslų kandidatai A. Vanagas ir K. Varnas, su paminklų apsaugos

problemomis — istorijos mokslų kandidatas V. Urbonavičius. Seminaras užbaigtas kraštotyros vakarone ir apsilankymu Telsių Haudies muzėjuje.

DARIAUS-GIRĖNO PRIZAS

Kauno aviacijos sporto klubas trečią kartą surengė augštojo pilotazo varžybas, kuriose dalyvavo 14 geriausių lakūnų. Jie turėjo atlikti skraidymą 251 km trikampiu, laisvos kūrybos ir vertintojų paskirtas augštojo pilotazo figūras. Laisvosios kūrybos figūrų varžybose I vietą ir Dariaus-Girėno atminimo medalį laimėjo V. Globina iš Minsko, II vietą — P. Vinickas iš Kauno, III — P. Laurėnaitis iš Vilniaus. Pastarajam teko Dariaus ir Girėno prizas, nes jis geriausiai atliko vertintojų paskirtas augštojo pilotazo figūras.

RESTAUROJA ROTUŠĘ

Restauruoti "Baltąja gulbe" vadinamą Kauno rotušę paskatino ilnų senų senų cerpių stogas, apirusios lipdytinės lubos ir smegti pradėjus bokstas. Po ilgokai trukusių tyrimų, neįėjimo darbų restauravimo projekto paruošė architektas Z. Simanavičius. Jį dabar baigia įgyvendinti darbai vykdytojas A. Kazakevičius, brigadininkas Pr. Sirvydas. Pastarasis yra restauravęs Kaune esančius Perkūno namus, Raudondvario ir Raudonės pilis. A. Kadžiulis rugsėjo 19 d. "Tiesoj" rašo: "Restauruoti Rotušę atliko didžiulį darbą. Mūrininkas V. Sabaliauskas atkūrė skliautines rūsių lubas. Išmūrijo praėjimų skliautus. Figūrines ir specialias išdesnes pilytas jam pagamino Gelgaudiškų. Lūdnai atrodė mediniai perdengimai. Dabar jie pakeisti gelžbetoniniais, kurie sustvirtino visą Rotušės pastatą. Didžiojoje salėje virš medinių perdengimų uždėtos gelžbetoninės sijos, prie kurių pritvirtintos lubos..." Sudėtingus lubų lipdinius atkūrė vilnietis Pr. Misiavičius, o Pr. Ruzgaitis pagamino medinius balkius ir lubas. Smengantis bokstas buvo sustiprintas gelžbetonio sijomis ir pritvirtintas inkarais. Rotušės stogas jau padengtas Panevėžiuo plytinės raudonosios cerpiomis, bokstas ir atbrailos — vario lakštais. Belieka išdaryti išorines sienas. Senoji Kauno rotušė bus paversta komunistinės santuokos rūmais.

PIENAS IR MESA

Tarybiniais ūkiais vadinamų sovchozų reikalams buvo skirtas specialus žemės ūkio ministerijos kolegijos posėdis Vilniuje. Pagrindines sovchozų problemas atskleidžia V. Smalinskas "Valstiečių Laikraščio" 111 nr.: "Lyginant su pereinamuoju pirmuoju pusmečiu, šiemet tarybiniai ūkiai dirbo blogiau. Ypač daug trūkumų gyvulininkystėje. Dėl to daugiau kaip 2% sumažėjo bendroji pieno gamyba. Mažesni galvijų ir kiaulių paros prieaugliai, o pašarų sąnaudos ir išlaidos produkcijos vienėui pagaminimui buvo didesnės, negu pernai. Varėnos, Kelmės, Vilniaus, Trakų, Švenčionių, Vilkaviškio, Kėdainių ir kai kurių kitų rajonų tarybinio ūkio-se blogo rūpinamasis pienininkystėje. Čia per pirmą pusmetį pieno gamyba sumažėjo 5-17%. Net Kupiškio, Biržų, Telsių ir Šilalės rajonų tarybiniai ūkiai, metų pradžioje turėdami 20-30% daugiau pašarų, negu 1970 metų pradžiai, sumažino pieno gamybą..." Gyvulininkystė su pienininkyste yra kritusi ne tik sovchozuose, bet ir kolchozuose. "Tiesa" rugsėjo 15 d. netgi paskelbė vedamąjį "Gyvulininkystės išvystymą lemia pašarai ir rūpestingumas", atkreipdama sovchozininkų ir kolchozininkų dėmesį į veislinių karvių bandų didinimą: "Galvodami apie tarpūkinį gamybos specializavimą, jau dabar turime rūpintis ne tik savo, bet ir kaimynų reikais. Jeigu kur veisliniam prieauginui stokes gero pašaro, maitv, būtų tikslinga, kad kiti ūkiai savo kaimyną paremtų..." V. Kst.

ST. CATHARINES, ONT.

GRAZIOS ISLEISTUVĖS. Rugsėjo 18 d. susirinko gražūs būrelis tautiečių p. p. Polgrimų būrė atsisveikinti su garbingu svečiu iš Vilniaus — Sv. Povilo ir Petro bažnyčios klebonu kun. Antoni Diliu, kuris čia atvažiuojo prieš pora mėnesių pas savo brolių. Jis čia viesėdamas aplankė daugelį lietuviškų kolonijų — Londoną, Delhi, Montrealį, Torontą ir kt. Taip pat aplankė ir savo mokyklo draugus vilnietius. Sakėsi buvęs visur maloniai ir su dideliu vaišingumu priimtas. Atsisveikinime dalyvavo, jei nesuklydau besaitydamas, 48 asmenys. Išleistuvėms ruošti, kiek žinau, buvo sudarytas 5 asmenų komitetas. Daug rūpestio ir energijos įdėjo mūsų klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM, kuris pasakė gražų atsisveikinimo žodį ir palinkėjo laimingai sugrįžti bei tęsti kunigiską darbą. Sveikino ir linkėjo laimingos kelionės organizacijai atstovai, parapijos komiteto, ramovėnų, SLA ir pavieniai asmenys. Visų vardu buvo ištarta piniginė dovana. Šiltai atsiliepė ir svečiai, kuris apibūdino savo praėjį ir gyvenimą savo parapijoi. Dėkodamas visiems už tokį staigų ir gražų pobūvį, kurio jis nesitikėjo, prašė važiuojančius į Vilnį būtinai pas jį užsukti. Nors mūsų kolonija maža, bet žmonių galėjo būti kiek daugiau. Tad,

mielas kunige, laimingos kelionės! Išleistuvėms vadovavo pasikeičius P. Polgrimas ir Adolfas Setikas.

Dalyvis IR VĖL NAUJAS KAPAS. 1969 m. balandžio 11 d. St. Catharines lietuvių koolonija neteko tauraus, teisingo, su visais mokančio sugyventi, P. Pitiponio. Nuo jaunystės dienų priklausė įvairiomis organizacijom. Atvažiuojo į Kanadą, įsijungė į lietuvių organizacijas ir dirbo jose iki mirties. Palaidotas St. Catharines Victoria Lawn kapinėse. Nepažėjęs mirties per tokią trumpą laiką iš vienos šeimos pasimė net dvi aukas. Danutė buvo medicinos technologė. Bedirbdama savo profesijoj užsikėlė net du kartus geltligę, kuri sužalojo kepenis. Priklausė St. Catharines skaučiai "Zalgiris" vietininkijai, per pamaldas vargoninkavo. Dalyvavo tautinių šokių grupėse. Toronte studijuodama priklausė akademikams skautams ir dalyvavo "Varpo" chore.

Baigdamas noriu išreikšti nuosirdžia užuojautą šeimos nariams ir visiems giminei. Išleis, Danutė, ramybės. P. Polgrimas

Prieš trejus metus Lietuvos gen. konsulas Čikagoje dr. P. Daužvardis, pilnas energijos ir sveikatos, dalyvavo naujų Jaunimo Centro rūmų žemės praskime ir pasakė kalbą. Čia jį matome drauge su tuometiniu lietuvių jaunųjų provincijoliu kun. Br. Markalciu, buv. JAV LB cv pirm. inž. Br. Nainiu ir buv. Sv. Kryžiaus par. klebonu kun. Ed. Abromaičiu. Šiandien šioje vietoje jau stovi naujojo Jaunimo Centro sienos. Deja, dr. P. Daužvardis oficialiai jau nebeteiks atidaryti naujųjų rūmų, kurie galutinai bus užbaigti ateinančių pavasarį.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

Rugsėjo 26, sekmadienį, 11.30 v. v., savo bute mirė Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje dr. Petras P. Daužvardis, vienas patį judriausių Lietuvos diplomatų, diplomatinę tarnybą įsijungęs 1925 m. S. m. balandžio 25 d. Daužvardių šeima išliko pirmoji nelaimė — lėktuvo nelaimėje žuvo jų sūnus JAV aviacijos plk. lt. Fabijonas Gediminas Daužvardis. Praėjus kuriam laikui po sūnaus laidojimo, konsula vėl matė pilną energijos ir aktyviai dalyvaudamasis visuomeniniame gyvenime. Bet vasarai baigiantis Čikagos lietuviuose iš lūpių lūpas tyliai ėjo liūdina žinia, kad konsulo sveikata esanti kritiškai smarkiai, ir jo dienos spartai artėjo prie gyvenimo saulėlydžio. Taip per pora mėnesių negalėjusias vežs su naikintu viena iš patvairių Lietuvos žuolių. Dienraščio "Chicago Sun-Times" žodžiais, kuris ilgoką nekrologu pranešė apie Lietuvos gen. konsulo mirtį, "Dr. Daužvardis visą laiką skelbė pasauliui, kad okupantai rusai nužudė per 30,000 lietuvių ir per 600,000 jų ištremė į Sibiro vergų stovyklas. Jis nepaliaujamai kartojo, kad Lietuva turi būti išlaisvinta iš sovietų vergijos..."

I diplomatinę tarnybą vėlonis įsijungė 1925 m.; nuo 1925 iki 1937 m. buvo vicekonsulu Niujorke, nuo 1937 m. iki 1961 m. konsulu Čikagoje, o 1961 m. pakeltas generaliniu konsulu Čikagoje. Du kartus buvo apdovanotas neprik. Lietuvos ordinais, o taip pat Pavergtųjų Tautų Eisenhowerio medaliu (cituoju "Sun-Times" dienraštį, nes lietuviškų laikraščių su nekrologais dar nebuvęs inform.)

Apie konsulo laidojimo informuosi ateinančioje skiltyje, o taip pat stengisimės paskelbti ir autentiškos medžiagos iš konsulo veiklos, nes gen. konsulas dr. P. Daužvardis, reikšdamas bičiulišką nuosirdumą, rašančiam šią skiltį perduodavo ne mažiau tokios medžiagos, apie kurią kiti gal nieko nežino.

NAUJI PAREIGŪNAI

Naujoji Lietuvių žurnalistų S-gos centro valdyba išrinkta iš Čikagoje gyvenančių spaudos darbuotojų. Rinkimų rezultatai jau buvo paskelbti ir "T2" rugsėjo 22 d. Naujoji valdyba p. Janušaičių bute turėjo pirmąjį posėdį, kuriame pasiskirstė pareigos: kun. J. Vaišnis, SJ — pirmininkas, Vyta. Kasnūnas — vykd. vicepirmin., Vl. Butėnas — vicepirmin., Alg. Pužauskas — sek. ir J. Janušaitis — lžd. Taip pat buvo svarstyta, kad į LŽS reikia įtraukti jaunosios kartos profesionalus žurnalistus, kurie rašo amerikiečių spaudoje, kaip J. Karzickaitė, R. Gustaitė ir kt. Bus bandoma arčiau bendradarbiauti su amerikiečių žurnalistais, nes du naujosios valdybos nariai, dirbami amerikiečių dienraščių spaustuose, turi nemažai pažinčių redaktorių, bendradarbių ir reporterių tarpe.

SKUNDAS

Kai daugelis organizacijų turi problemų, kad surinkti užteiktinai kandidatų į valdybas, tai ši kartą LŽS rinkimuose kandidatų buvo per daug — net 14. Trys mažiausiai balsų gavę kandidatai, pasiūlyti LŽS Čikagos skyriaus, liko nepaįnkinti rinkimais ir dėlto LŽS Čikagos skyrius (nežinia kodėl skyrė, bet ne paskirti asmenys, kurie nepatenkinti) iškėlė skundą garbės teismui, kad, esą, rinkimai buvo neteisingi, juos reikia panaikinti ir kitus skelbti. Rašant šią skiltį, garbės teismo sprendimas dar nebuvo žinomas, bet tikime, kad rinkimai, kuriuose dalyvavo gerokai per 100 sąjungos narių, bus pripažinti teisėtais, nes kiekvienas mato, kad į naująją valdybą išrinkti aktyvieji šių dienų mūsų spaudos darbuotojai. Ir į valdybą jie kandidatai ne ambicijai ar garbės troškimo vedami, bet daugelio kolegų primygtinai prašomi.

KARVELIO SUKAKTIS

Rugsėjo 23 d. Čikagoje 70 m. amžiaus sukaktį atšventė prekybininkas, knygų ir plokštelių leidėjas Jonas Karvelis. Daugelį vyrnesiosios kartos žmonių Karvelio vardas pažįstamas dar iš Kauno laikų, kur jis turėjo prekybos namus. Prof. J. Zilevi-

čiaus pranešimu, J. Karvelio atstovaujama firma pastatė Kauno Iguos bažnyčioje vienus didžiųjų vargonų. 1951-52 m. J. Karvelis atsidarė Čikagoje ir senojioje Brigdeporto lietuvių kolonijoje atidarė prekybos namus, kur buvo sukratos lietuviškos knygos, plokštelės, meno drožiniai, audiniai, laikraščiai, raš. mašinės ir t. t.

Čikaginiame laikotarpįje J. Karvelis ypač plačiai išliko kaip knygų, gaidų bei plokštelių leidėjas, o taip pat ir kaip eilės kultūrinių įvykių mecenatas. Ilgas būtų sąrašas jo išleistų knygų, gaidų bei plokštelių. Tepaminiškus rašytojus, kurių žodžiai ir kūriniai yra įamžinti J. Karvelio išleistose plokštelėse: Antano Gustaičio, Stasio Santvaro, Kazio Bradūno, Aloyzo Barono, Birutės Pukelevičiūtės, Liūnos Suteimos, Jono Aščio, Antanijaus Kairio, A. Karvelytės, Gr. Tulauskaitės, J. Vaidičiūnienės, dr. H. Nagio, dr. A. Šešplaukio.

Prieš kelerius metus J. Karvelis, nutaręs trauktis iš pensijos, savo prekybos namus, jau perkeltus į Marquette Park, kuriuos tvarkyti daug padėjo Karvelių dukra ir žentas Grėblūnai, perleido rašytojai B. Pūkelevičiūtei. Gi visai neseniai bū J. Karvelio prekybos namai perėjo žinomo lietuvių solisto Jono Vaznelio, ir jo žmonos nuosavybėn. Esam tikri, kad tie namai ir toliau skels tokią pat lietuvišką šviesą, kaip kad skleidė J. Karvelio ar B. Pūkelevičiūtės metais.

LIETUVOS ŽEMELAPIS

Apie lietuvių mokytojų studijų savaitę, įvykusią rugpjūčio mėn. Čikagoje — Detroito—Klevelando trikampyje esančioje "Dainavos" stovykloje, mūsų spaudoje buvo daug rašyta. Tai gerai, nes mokytojai verti dėmesio ir pagarbos. Jūsų korespondentui norisi pacituoti porą ištraukų. J. Masilionis "Drauge" rašė: "Šia patia proga vėl padejuoja žemėlapių stoka mokykloms. Reikia Vireliūno tipo žemėlapių. Yra padaryti projektai, bet blogiausia, kad mes, neturėdami savo žemės, bent žemėlapyje griebiam kuo toliausia, siekdami Daniją vakaruose, Varšuvą pietuose ir dievai žino kiek rytuose. Kaltinam kitus nepatriotiškumu, jei palabyti negriebiam..."

Tai tiesa. Mes nuolat kaltinam kitus imperializmu bei grobuoniškumu, ypač tuos, kurie dangia kaip ketvirtį šimtmečio turį pagrobę mūsų brangią Lietuvą, tuo tarpu patys, žemėlapius braižydami, braidom po fantastinius plotus. Kaip į tokius žemėlapius pažiūrėti mūsų augantis jaunimas? Ir teisingai J. Masilionis toliau rašo: "Mums reikia pirmų pirmausia geografinio žemėlapių, o ne istorinio ar kitokio. Ir užtektų su 1920 m. sutarties sienomis..."

DAINA AR GIESMĖ?

"T2" atspausdintam A. R. rašinyje "Mokytojų savaitė Dainavoje" yra toks sakiny: "Vyresniesiems buvo ypač malonu girdėti įeinant į lauzų programos tokių naujų patriotinių dainų kaip "Tėvydė veiks Lietuva, kaip tavo slėnių lėlija..." Šia tarimą naują "dainą", o tikrumoje giesmę, kurią mokytojai dainuodavo "Dainavoje" prie lauzo, pažįstame bene nuo 1948 m. Maždaug tada ją bažnyčioje pradėjo giedoti mada. M. Lūberskio vedamas "Aušrinės" choras su solistu A. Caplinsku anglų žodis tremtinių stovyklose Vokietijoje. Vėliau tą giesmę su solo partijomis ir kartą girdėję ir Amerikos lietuvių bažnyčiose. Dabar nei iš šio, nei iš to ji jau paversta daina. Ir ne liaudies, bet mokytojų. Giesmės kompozitorius J. Strolia jau yra miręs, palaidotas Čikagoje ir iš kabo nebeprasakys, kam jis tą kūrinių rašė — bažnyčiai ar lauzams. Turim gyvųjų tarpe giesmės žodžių autorius — rašytojas Paulius Jurkus, "Darbininko" redaktorius. Gal jo būtų pareiga atimti kūrinių iš lauzų programos ir atiduoti ten, kur jis priklausė — bažnyčiai. Žinoma, yra galimos giesmės ir prie lauzų tam tikrais momentais, kaip tai daro skautai ir kiti. Bet kai giesmė paverčiama daina (o gal tai buvo tik korespondento klaidų?), tai jau tikras nesusipratimas.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS naujai išrinkta revizijos komisija pasiskirstė pareigoms: Vladas Selenis — pirmininkas, Alfonsas Nakas — sekretorius ir Jonas Gaiztis — narys. Garbės teismas: pirm. Vytautas Alantas, sek. Vladas Mingėla ir prel. Leonardas Giliškas — narys.

PROF. PRANO DOVYDAICIO monografijos leidėjų komitetas nori užbaigti lėšų telkimo darbus. Norintieji paremti šį leidinį aukas prašomi skubiai siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ suvažiavimas Niujorke pirmą kartą reikšmingų rezoliucijų. Reikšdami solidarumą su Lietuvoje kenčiančiais tautiečiais, gydytojai ragina išsivijus veiksnius kreiptis į Jungtinių Tautų žmogaus teisių komitetą dėl tautiudybės sustabdymo ir žmogaus teisių grąžinimo broliams ir sešems okupuotoje Lietuvoje. Išsivijus lietuvių gydytojai protestuoja ir kviečia visus lietuvių pasaulio gydytojus protestuoti prieš okupanto vykdomus sveikų lietuvių kankinimus psichiatrinėse ligoninėse. Suvažiavimo dalyviai P. A. Branzkų nelauko kriminaliniais nusikaltėliais. Už jų globą dėkoja Turkijos vyriausybė ir prašo ją neįsitraukti į sovietams. Visi lietuvių gydytojai kviečiami dalyvauti lietuviškos organizacijos, dar aktyviau remti kovą už Lietuvos laisvę, lietuviškos kultūros darbus ir lietuviškos išlaikymą. Už Lietuvos ribų gyvenantys gydytojai raginami jungtis į bendrą Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungą. Rezoliucijos baigiamos padėka spaudai už suvažiavimo garbinimą ir rengėjams už VIII suvažiavimo sėkmes. Suvažiavimo proga sveikinimai buvo pasiųsti: JAV prez. R. Niksonui, American Medical Association prezidentui, Lietuvos diplomatinėi tarnybai, VLIKui, ALTai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi ir JAV Lietuvių Bendruomenėi.

KLEVELANDO TARPTAUTINIAI festivalyje, kurio pėlnas buvo skirtas Muzikos Institutui, gražiai pasirodė Čiurlionio Ansamblio tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Kavaliūnaitės ir M. Leknicko. Šokiams grojo O. Mikulskienės kanklininkės ir R. Babicko skudutininkai. Dirigavo ansamblio vadovas A. Mikulskis. Kanklių ir skudutių orkestras atliko lietuvių liaudies šokių siuitą.

KOLUMBIJA PRANCISKONŲ ORDINO pasaulinis provincijolų suvažiavimas buvo surengtas Medeline. Lietuviams jame atstovavo provincijolai T. Jurgis Gailiūsis, OFM. Suvažiavime dalyviai didžiausią dėmesį skyrė pranciskonų misijoms, studijoms, auklėjimo ir pašaukimų problemoms, liturginiams ir teisiniais klausimais. Suvažiavime buvo nutarta Lietuvai ir jos Sv. Kazimiero provincijai priskirti rytinei centrinės Europos sritčiai afilijuose pranciskonų raštose. T. J. Gailiūsis, OFM, ir JAV Kennebunkportą grįš spalio viduryje, aplankęs Argentina, Urugvajų, Braziliją ir Meksiką.

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runnaitė, žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas bei visi susirinkimo dalyviai. Aptarus ateities planus, išrinkta nauja jaunimo komiteto valdyba: pirm. inž. Jurgis Brazaitis, vicepirm. Viktoras

ARGENTINA LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires aptarti savo problemų buvo susirinkę jaunimo komitetas. Pagrindinė pokalbio tema — pasaulio lietuvių jaunimo II kongresas Čikagoje ir lėšų telkimas įvairiais parengimais Argentinos lietuvių jaunimo atstovų keliuonį į Čikagą. Šia tema rašinį buvo paruošęs Dana Runn

Aiškeja musmirės paslaptis - LSD pakaitalas

VLADAS MINGELA

Grybavimas — įdomus sportas. Rudenį europiečiai mielai keliauja į miškus. Tuo tarpu Amerikoje grybavimas kūdikio vystyklusė tebeguli. Kaikas mano, kad Amerikos miškuose grybai neauga. Jie ir čia gausiai auga, tik yra kiek skirtingi nuo europinių. Šio sporto mėgėjai lietuviai dažniausiai renka kelmčius ir dar vienos kitos rūšies grybus. Žinoma tvirtina, kad Amerikoje auga dvidešimt kartų daugiau įvairiausių grybų rūšių nei Europoje. Ir Amerikoje veikia grybavimo draugijos, leidžiami žurnalai.

Paslaptingoji musmirė
Lietuvių literatūroje bei poezijoje turime daug prozinių ir poezinių aprašymų bei eilėraščių. Štai A. Jūsas eiliuoja:

Tai dieneles: lyja, lyja...
Žemė trokšta, ryte ryja,
Daug kas nori pagrybauti,
Tik jau musmirių venkit rauti.

Vokiečiai musmires apdainavo ir vaikų pasakose išgaidino, paslaptingumo šydu apdengė, sakydami: "Still und stumm im Walde stehen..."

Iš daugelio grybų rūšių labiausiai yra išgarsėjęs baravykas — "visų grybų pulkauninkas". Iš blogų grybų bene pirmą vietą užima musmirė su savo šviesiai raudona kepure, baltais taškais papuošta. Jos apacia dengta plėvės šydu ir nukarusiu žiedu aplink kotą. Lakšteliai daugiausia balti. Šios rūšies gry-

bų daugiau nuodingų nei valgomų. Lietuvoje auga keletas rūšių. Paprastoji (Amanita muscaria L.) turi kepurėlę iki 20 cm. skersmenyje. Jos paviršius skaisčiai raudonas, baltais lopeiais išmargintas. Kotas irgi apie 20 cm. aukščio, su žemyn nukarusiu žiedu viršutinėje dalyje. Nevisos musmirės buvo nuodingos — buvo ir valgomų, bet Lietuvoje daugiausia jos buvo naudojamos musėms naikinti.

Musmirės auga Rusijoje, Vokietijoje, Meksikoje ir Amerikoje. Rusai šį grybą vadina "muchomor", vokiečiai — Fliegenpilz.

Musmirė nebuvo toks baisus ir nuodingas grybas, kaip buvo mūsųose įprasta apie jį manyti. Dabar jį ištyrus paaiškėjo, kad jis turi savyje gana daug narkotikų ir atitinkamos medžiagos vaistams gaminti.

Tyrė 13 metų
Musmirėi šveicarų profesorius Conrad Hans Eugster pašventė net 13 metų! Jis atrado musmirėje narkotikus ir pavadino juos "LSD iš miško". Šis mokslininkas šiuo metu dėsto chemiją Ciuricho universitete. Jis mokslinio tyrinėjimo ėmėsi tuoj po chemijos daktaro disertacijos apgynimo, t. y. 1953 m. Jo darbas parėmė šveicarų valstybinis fondas, jam talkino farmakologas prof. Peter G. Waser. Šių abiejų profesorių darba

rėmė Baslerio cheminė bendrovė. Betyrinėdami musmirę, abu profesoriai suvartojo net 13.000 (6.000 kg.) svarų šviežių musmirių, daug chemikalų ir tūkstančius litrų gryno spirito.

Daugeliui įdomu, kodėl tas profesorius susidomėjo musmire. Žurnalistų paklaustas, paaiškino:

Mane vaikystėje žavėjo motinos sekto ir knygos skaitytos pasakos apie tą nebylį, mišką karaliaujančią, raudonkepuri, gražuolį nyktuką. Tik dėl to gražuolio grybelio dažnai eidavau į mišką, kad tik galėčiau tą musmirių pasižiūrėti. Musmirės mane žavėjo, gyveno mano mistinėse svajonėse. Pagaliau apsisprendžiau tą gražuolį grybą ištyrėti, kai tik baigsiu mokslo. Tas "Amanita muscaria" su savo neįsprendžiamomis cheminėmis ir farmaceutinėmis problemomis asistavo viso mano gyvenimo kelyje.

Tyrinėjo ir estai
Musmirė buvo susidomėjusi 1863 m. Estijos mokslininkai farmakologai — Schmiedeborg ir Koppe. Jie profesorius Dorpat universitete ir savo tyrimams naudojo to universiteto chemijos laboratoriją. Jiem pavyko iš dalies tą grybą ištyrėti ir atrasti stipriai nervus veikiantį muskarino chemikalą. Tų mokslininkų tyrimas nebuvo užbaigtas — jiem nepavyko išskirti jo narkotinės substancijos. Musmirės paslaptis išsilaikė dar visą šimtą metų.

Minėtų estų mokslininkų atpastas muskarinas tebuvo antrinė musmirės cheminė medžiaga. Pagrindinė medžiaga surado minėti šveicarai mokslininkai. Prof. C. H. Eugster priėjo išvados: "Augdama musmirė gamina svaiginantį, haliucinaciją sukeliantį narkotiką". Be to, ši atrastoji substancija yra visiškai nauja haliucinaciją sukelianti medžiaga. Po prof. C. H. Eugsterio atradimo šią substanciją pakartotinai, visiškai savarankiškai atrado japonų mokslininkai.

Kas veikia nervus? O gi iboteno rūgštys, kurias gamina musmirė. Šis naujasis LSD pakaitalas žymiai pigiau kainuoja pagaminti. Mokslininkai teigia, jog šis LSD pakaitalas išrastas tik mokslo ir medicinos tikslams. Dr. P. G. Waser, prof. C. H. Eugster bendradarbis, pats yra atlikęs gydytojų priežiūroje keletą bandymų. Tos srities mokslo žurnaluose jis aprašė rezultatus. Pasak jo, muscimolas labiau veikia smegenis ir visą nervų sistemą, tuo tarpu iboteno rūgštys — mažiau; muscimolas labiau svaigina ir toliau nuo tikrovės pajautimo. Jis nepatiria šiu narkotikų vartoti. Kad ir nedidelę dozę jų panaudojus, ištisomis valandomis seka pasipiktinimas, mieguistumas, traukuliai. Jaučiami sunkūs, skausmingi ir daug haliucinacijų sukelia, liiguisti išgyvenimai. Kiekvienam

(Nukelta į 6-tą psl.)

BROOKS, ALBERTA

VEDYBINĖ SUKAKTIS. Šioje lietuvių kolonijoje, kuri davė pradžią kultūrinei veiklai Albertos provincijoje 1938 m. pradžioje, gyvena įžymiai šeima — Ona ir Pijus Jankauskai. Jie rugėjo 11 d. paminėjo savo 50 metų vedybinę sukaktį. Iškilmės buvo pradėtos pamaldomis katalikų šventovėje. Vaisės įvyko 7 v. v. Kit chen Inn restorano patalpose, dalyvaujant 7 sūnum bei dukrom ir gausiam būriui šeimos bičiulių.

P. Jankauskas grįžo Lietuvon iš JAV 1921 m. ir tu pačių metų rugėjo 11 d. vedė Onutę Vaisnytę Pilviškių miestely. 1923 m. jiedu atvyko Kanadon su dviem kūdikiais — Birute ir Liudviku ir įsikūrė Vermilion apylinkėje, Albertos prov. Čia rado jie sunkią dalį — reikėjo iš miško padaryti derlingą ūkį. Nutarė persikelti į Torontą. Deja, juos čia užklupo krašto depresija, ir turėjo keltis ūkininkauti į McCreary Manitoboj. Vėliau iš čia persikėlė pastoviam gyvenimui į Brooks, Albertoje. Sulaukę senatvės ūkį pardavė ir apsigyveno mieste savo namuose.

Sukaktuvininkai gavo daug sveikinimų laiškais bei telegramomis: iš min. pirm. P. E. Trudeau, feder. žemės ūkio ministro H. A. Olson, opozicijos vado R. Stanfieldo, Albertos premjero Strom, Albertos gubernatoriaus G. MacEwan, vietos burnistaro ir kt. KLB Kalgario apylinkės vardu sveikino pirm. A. P. Nevada.

O. ir P. Jankauskai yra susipratę lietuviai, mylintys savo tėvynę Lietuvą. Jie išauklėjo dorą ir pavyzdinę šeimą. Visi sūnius ir dukras yra pramokę lietuvių kalbos bei rašybos.

5 psl. • Tėvūnės Žiburiai • 1971. X. 7 — Nr. 40 (1121)

P. ir O. Jankauskai, atšventę aukštinę vedybų sukaktį

laisvai kalba lietuviškai. O. ir P. Jankauskai daug dirbo talkindami įvairiems lietuvių parengimams, ypač pirmajam Vakarų Kanados lietuvių sąskrydžiui 1941 m. Linkime sukaktuvininkams laimingų metų. Kor.

AUKŠTINĖ JANKAUSKŲ vedybų sukaktis buvo smulkiai aprašyta "Brooks Bulletin". Papildomų žinių apie šią iškilnę atsiuntė sukaktuvininkų anūkė Judy Hill, gyvenanti Torontose. Kaip matyti iš minėto biuletenio, vietiniams Brooks gyventojams P. Jankauskai yra žinomi Janko pavarde. Sukaktuvines Mišias atliko kun. Voronbrock. Vaisėse dalyvavo 70 asmenų, kurių 31 buvo giminės. Vyriausias ir jauniausias anūkas — Judy Hill ir Ian Phelps įteikė dova-

nas visų anūkų vardu, o vyriausioji dukterė S. Hill pakėlė tostą sukaktuvininkų garbei. Kalbėtojų tarpe buvo ponis J. Mikal, Jankausko seserė, kuri dalyvavo sukaktuvininkų jungtūse Lietuvoje prieš 50 metų. Visi P. Jankauskų vaikai gyvena Albertos ir Br. Kolumbijos provincijose, išskyrus vyriausią dukrą Berthą Hill. Sukaktuvininkai yra "T. Žiburių" prenumeratoriai.

SENIONIŲ SUSIRINKIMAS įvyko rugėjo 15 d. Jame Julius Tomas išrinktas atstovauti Brooks lietuvių seniniui KLB Kalgario apylinkės valdyboje dvejim metams. Taip pat buvo surinkti solidarumo įnašai, kurie su protokolais persiųsti apylinkės valdybai. Kor.

VEIKSMAI GARSIAU KALBA NEGU ŽODŽIAI

Niekas nesako, kad žodžiai — nesvarbus dalykas.

Juk dialogas yra gana svarbus dalykas mūsų demokratijos sampratoje. Žmonės kalba vieni su kitais ir klausia, ką kiti sako apie pakeitimus, kurie galėtų arba turėtų būti padaryti mūsų visuomenėje.

Yra ir kitas gana svarbus reikalas mūsų demokratijos sampratoje, būtent, vadovavimas. Vienas žmogus turi veikti, kai jau viskas būna pasakyta. Jis turi kalbėti už mus. Jis turi klausytis, ir tai labai rūpestingai, kai reikia daryti sunkius sprendimus.

Bill Davis nėra naujas vadovavimas. Per septynis mėnesius, būdamas premjeru, jis stengėsi išjudinti mūsų ekonomiką, sudaryti geresnes sąlygas

kanadiečiams ir Kanados įmonėms. Jis plačiai užsimojo švarinti aplinką, orą, žemę ir vandenį. Jis ryžosi pagerinti bei praplėsti visą eilę vyriausybės tarnybų, pradedant vaikų lopšeliais ir baigiant 65-rių metų amžiaus asmenų nemokama sveikatos drauda. Iš viso parlamentui buvo pateikta 130 naujų įstatymų projektų, kurie buvo apsvaistyti ir priimti per tuos septynis mėnesius.

Šio rinkiminio vajeaus metu Bill Davis ir toliau klausia bei kalba, bet žada labai mažai. Mūsų ekonomija negali pakelti mokesčių padidėjimo, kurį kiti lengvai žada.

Galime būti tikri, kai reikės veikti, jis bus išmintingas bei ryžtingas.

Iki šiol Bill Davis nuveikė darbai yra tikras jo vadovavimo bei ateities laidas

Davis dirba... žmonėms
Jis klausia, supranta, veikia

Spalio 21 padaryki gerą darbą Ontario provincijai... paremki Bill Davis Balsuoki už savo apylinkės progresyviųjų konservatorių kandidatą

KULTŪRINIS ...

(Atkelta iš 3 psl.)

"vienybė — etniniame įvairume", siekti geresnio bendradarbiavimo ir Kanados realybės supratimo. Kanados ukrainiečiai nori bendradarbiauti su visomis grupėmis ir vyriausybe.

Rezoliucijos

Suvažiavimui buvo pasiūlyta virš 60 rezoliucijų, kurios būtų įteiktos federacijai, provincinėm vyriausybėm ir savivaldybėm, universitetams, įvairiems valdžių departamentams, mokyklų, komisijoms, politinėm partijom ir t. t. Štai keletas punktų iš pasiūlytų rezoliucijų.

Pripažįstant anglų ir prancūzų kalbas oficialiomis, taip pat turėtų būti pripažinta, kad Kanada yra daugiakultūrinis kraštas, sudarytas iš daugelio tautybių. Tai turėtų būti įrašyta į konstituciją. Federacinė valdžia turėtų paskirti lėšų "etniniams kultūrų centrams" steigti ir išlaikyti. Senate turėtų būti atstovaujami etninio grupių kultūriniai reikalai. CBC turėtų transliuoti radijo ir televizijos programas ir kitomis kalbomis, ne tik anglų ir prancūzų.

Suvažiavime registruotų dalyvių ir svečių dalyvavo apie 350. Suvažiavimo programoje vyravo ukrainiečių kalba, bet dalis pasikaito ir referatų buvo anglų kalba. Vartota speciali salėje įrengta vertimų sistema. Ukrainiečių grupė Kanadoje yra viena didžiausių, aktyviausių ir bene įtakingiausia. Jos kvietimas kitoms grupėms bendradarbiauti turėtų būti labai rimtai priimtas, ypač šiuo metu, kai daugiau dėmesio krepiama etninėms grupėms. Į šį suvažiavimą buvo pakviesti visi etninės spaudos atstovai ir taip pat eilė etninių organizacijų atstovų. J. V. Dns.

PASKUTINĖS
DATOS
KALĖDINIAM
PAŠTUI!

Lietuva

Paprastu Oro
paštu paštu

Atvirutės
ir Lapkr. 19 Gruod. 10
laiškai

Siuntiniai Spalio 22 Gruod. 6

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

ontario
place

RUDENS FESTIVALIS

ŠTAI KAS NAUJO ONTARIO PLACE

Ši bus paskutinioji Ontario Place programų savaitė 1971 m. sezone. Joje galėsite pamatyti įvairių profesionalių ir mėgėjiškų Ontario talentų.

Ontario Place vėl bus atidarys Viktorijos Dieną 1972 m. gegužės mėnesį.

TREČIADIENIS, spalio 6,

FORUME: 6.30 v.p.p. iki 7.15 v.v. Etobicoke Chamber dainininkai, vadovaujami C. R. Duns-tans. 20 dainininkų koncertas su Bach, Somers, Vaughan Williams religinėmis giesmėmis ir liudies dainomis.

KETVIRTADIENIS, spalio 7,

FORUME: 4 v.p.p. iki 8 v.v. repeticija "Specialiai Padėkos Dienai".

PENKTADIENIS, spalio 8,

FORUME: 3 v.p.p. iki 7 v.v. repeticija "Specialiai Padėkos Dienai".

ŠEŠTADIENIS, spalio 9,

FORUME: 5 v.p.p. iki 7 v.v. "SPECIALIAI PADĖKOS DIENA". Tai pirmoji dviejų valandų speciali programa Forume, kuri bus duodama per paskutines tris dienas Ontario Place prieš uždarymą. Dalyvaus geriausi Kanados menininkai, dainininkai, šokėjai, instrumentalistai, orkestrai, scenos šokėjai.

SEKMADIENIS, spalio 10,

FORUME: 5 v.p.p. iki 7 v.v. "SPECIALIAI PADĖKOS DIENA". Dviejų valandų speciali programa su garsiais Kanados menininkais — dainininkais, šokėjais, instrumentalistais, orkestrais, įvairybėmis. Tai antroji iš paskutinių trijų dienų programa.

FREIGHTER SEAWALL, 7.30 v.v. Po programos — įspūdingi fejerverkai.

PIRMADIENIS, spalio 11,

(Ontario Place uždarymo diena), FORUME: 5 v.p.p. iki 7 v.v. "SPECIALIAI PADĖKOS DIENA". Grandiozinė baigminė dviejų valandų programa su gerai žinomais Kanados menininkais, dainininkais, šokėjais, instrumentalistais, orkestrais. FREIGHTER SEAWALL, 7.30 v.v. Po programos — įspūdingi fejerverkai.

ontario
place

Ontario Place rudens šventė
nuo dabar iki spalio 11 dienos

ONTARIO VYRIAUSYBĖS PROJEKTAS

Hon. WILLIAM DAVIS, Prime Minister

Hon. ALLAN GROSSMAN, Minister of Trade and Development

GEORGE BEN prašo Jūsų paramos

Malonūs skaitytojai,

Per ištisą eilę metų malonu buvo man, kaip asmeniui ir pareigūnui, susitikti su daugeliu Jūsų ir su dėkingumu patarnauti. Visuomet buvau pasiruošęs ne tik išlausyti Jūsų rūpesčius, bet ir daugeliu atveju padėti bei paremti.

Viešajame savo gyvenime, kaip išrinktas atstovas savivaldybėje ir provinciniame parlamente, visuomet stengiausi veikti taip, kad nesukompromituočiau tų, kurie manimi pasitiki. Nebūdama čia gimiau, nuolat turėjau galvoti, kad daugelis naujųjų kanadiečių bus vertinami pagal mano elgesį bei sugebėjimą kaip išrinkto pareigūno. Aš visuomet stengiausi būti patikimu Jums visiems.

Visada buvau nuomonės, kad mūsų gerų santykių pagrindas yra apibūsinimas pasitikėjimas bei pagarba. Daug kartų buvau sujaučias šilto Jūsų priėmimo. Visuomet jaučiausi Jūsų asmeniniu atstovu. Mano mintys niekad nebuvo nutolusios nuo Jūsų.

Dabar kreipiuosi į Jus, ypač tuos, kurie gyvenate Humber rinkiminėje apylinkėje, prašydamas paramos. Sąlyga, kurios Jūs už tai galite reikauti, ir tai tokios, kurių aš esu pajėgus išpildyti, yra ši: už man suteiktą pasitikėjimą turėsite kompetentingą, malonų, demokratišką atstovą. Tie dalykai mano širdžiai lygiai mieli, kaip ir Jums. Visi kartu galime sutarti bendrą tikslą ir jo drauge siekti.

Nuoširdžiai Jūsų —

GEORGE BEN

**Vėl išrinkite Beną Humber apylinkėje
Gražinkite kovotoją į Queen's Park**

AIŠKĖJA MUSMIRĖS PASLAPTIS...

(Atkelta iš 5-to psl.)

žmogui tie išgyvenimai esą skirtingi: vieniem labai baisūs, kitiems malonūs. Žmogus pasakė, kad kažkokiam nežinomame pasaulyje — kartais danguje, o kartais pragare. Daryti bandymai su gyvuliais ir žiurkėmis parodė, kad didesnę dozę panaudojus, gyvuliai nugaišta.

Prof. C. H. Eugster mano, kad musmirė daugelyje senovės tautų turėjo "laimės nešėjo" vaidmenį. Senovėje ji buvo vartojama apsisvaiginimui kaip narkotikas.

Žmona paskatino

Tarp daugelio grybų tyrinėtojų, ypač musmirių, minėtinas Niujorko bankininkas R. Gordon Wasson. Eiti į tą sritį jį paskatino jo žmona rusė. Apie tai jis rašė:

Išėjome pasivaikščioti. Besikalbėdami kažkaip užkludėm grybų temą. Mano žmona buvo rusė, Maskvoj gimusi ir užaugusi. 1927 m. besibaigiant vasarai buvome tik vėdė. Tuo metu leidome savo nerūpestingą medaus mėnesio dieneles Catskill kalnuose Niujorko valstijoje. Po pietų, linksmi ir nerūpestingi, laimės jausmų ir aistros apsvaiginti, žygiavom kalnais ir slėniais per didesnius ir mažesnius miškus... Ten ir užtikome keistų, sakyčiau, legendinių grybų: juos pastebėjo mano žmona. Staiga ji šoko prie vieno medžio, po kurio vėpsojo gana daug keistų, man nepažįstamų grybų. Valentina atsilkaupsi rinko juos ir minėjo man jų rusiškų vardus. Nebuvau grybautojas — ta sritis man buvo svetima. Mano žmonai — jie buvo žavūs, dailūs, malonūs. Aš bandžiau protestuoti, nes bijojau, kad mano žavioji žmonelė nenusinuodytų. Ji tik juokėsi iš manęs ir neklaušė mano patarimų.

Kai grįžome namo, ji skubiai tuos grybus apipjaustė, apvalė, bet taip atsargiai, su nepaprasta meile ir akių spindėjimu — tartum tie grybai būtų dieviškai vertingi ir brangūs. Keista, mano Valentina, tuos grybus pasirošusi, pati ir valgė — manęs net nebandė kviesi.

Ak, tie paslaptingi grybai! Kaip jau minėjau, buvome jaunavedžiai. Pirmą vakarą, kai mano žmonelė valgė tuos grybus, aš, iš baimės virpėdamas ir savo žmonelę iš anksto apgalvėdamas, galvojau, kad rytoj jau būsiu našlys. Liūdna buvo. Sirdį taip skaudžiai graužė žiauri tikrovė.

Nuo to meto jiedu ėmė domėtis grybais. Mes vartėme knygas ir skaitėme radę ką nors apie grybus. Domėjomeis įvairiomis pasakomis ir legendomis. Mum rūpėjo baladės, priežodžiai — daug kas ėmė rūpėti. Po kurio laiko išitikinome, jog netyčia tie grybai mus užvedė ant naujo grybų tyrinėjimo kelio.

Po to Wassono vardas ėmė garsėti pasaulyje: jis ėmė rašyti istorinio ir mokslinio pobūdžio knygas. Nors mokslininkai ir rašytojai daug prirašė apie grybus, ypač musmirę, bet jie nepaiso tų tyrinėjimų, tų pasakų, tų eilėraščių — ir toliau vilioja žmones į savo karalystę miškuose.

● Pirmąją oro užtersimo auką V. Vokietijoje tapo 2.000 gyventojų turintis Knapsack miestas. Kai jie negalėjo atsispirti keturių didelių fabriku dūmams, Herth-Muelheim distrikto tarybos direktorius padarė istorinį sprendimą — fabrikai buvo palikti, bet gyventojai turėjo išsikelti, bet naujai pastatyta miestelį, kurį nuo senojo Knapsack skiria pora mylių.

Pranešimas apie 1972 metų mokesčius TORONTO MIESTAS

Pranešimai apie mokesčių nustatymą nebus siunčiami visiems savininkams ir nuomininkams, kaip tai buvo daroma kitais metais, išskyrus tuos, kurių mokesčių nustatymą buvo padaryti didesni pakeitimai. Mokesčių nustatymo sąrašas, padarytas 1970 metais, bus peržiūrėtas ir panaudotas 1972 metų mokesčiams.

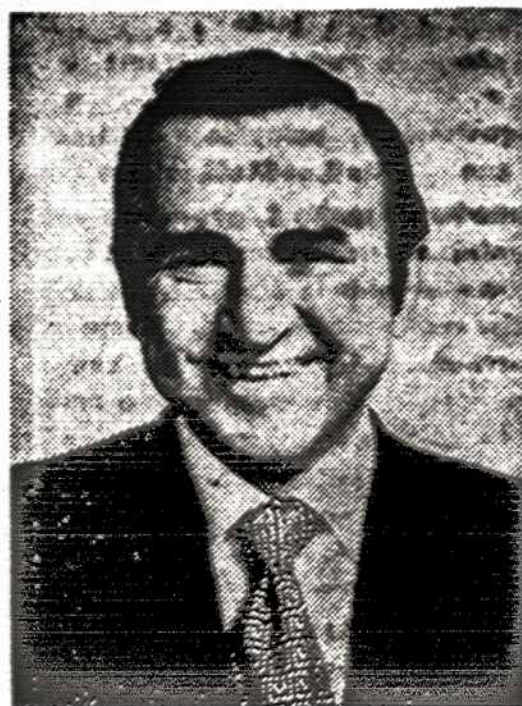
Skundai dėl nustatyto mokesčio, kaip jis pažymėtas oficialiame sąraše, gali būti įteikti mokesčių nustatymo teismui (Assessment Review Court), remiantis pakeisto mokesčių įstatymo R. S. O. 1970, 52 paragrafu.

Skundai turi būti įteikti raštu — laiško formoje arba pasinaudojant specialiais blankais, gaunamais miesto savivaldybės raštinėje (City Hall). Jie turi būti siunčiami paprastu paštu: Regional Registrar, Assessment Review Court, 1200 Bay Street, Toronto 181, Ontario. Be to, pranešimai apie įteiktus skundus siunčiami registruotu laišku tiems asmenims, kurių turto įkainojimas yra apskustas, iki 1971 m. spalio 31 d.

Asmens tapatybei nustatyti prašoma įrašyti savo pavardę, adresą ir skundo priežastis. Jei galima, taip pat pažymėkite numerį mokesčių nustatymo sąraše, gavę bei numerį, nuosavybės bei sklypo numerius ir savivaldybę, kurios ribose yra skundžiamoji nuosavybė.

Mokesčių nustatymo sąrašą galima pamatyti miesto rotušės raštinėje (City Clerk's Department) kiekvieną dieną nuo 8.30 v.r. iki 4.30 v.p.p., išskyrus šeštadienius, sekmadienius ir pirmadienį, spalio 11, Padėkos Dieną.

Gordon T. Batchelor,
City Clerk

Informacijų teiraukitės:

2453 Bloor St. W.

766-6806

666 The Queensway

252-5263

81 Prince Edward Dr.

231-6551

SEŠIOLIKTOSIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS APYSKAITA

Pajamos	
Jaunimo šokiai	\$ 523.67
Sporto turnyras	141.89
Susipažinimo šokiai	5,024.19
Loterija (pelnas)	171.89
Koncertas	2,050.50
Leidiny	2,285.00
JAV dolerių skirtumas	6.79
Iš viso	\$10,203.93
Išlaidos	
Jaunimo šokiai	\$ 408.05
Sporto turnyras	135.45
Susipažinimo šokiai	2,128.52
Koncertas	918.46
Leidiny	2,015.78
Reklama ir kitos	892.44
Jaunimo vienetams	1,343.00
Meno paroda	50.00
Iš viso išlaidų	\$7,891.70

Gryno pelno \$2,312.23
Pelnas, pagal susitarimą su KLB krašto valdyba, pasidalintas per pusę. Krašto valdybai pasiūsta \$1,156.12.
Al. Eimantas, pirmininkas
Br. Misiui, išdalininkas

Su dideliu entuziazmu praėjo šešioliktoji Kanados Lietuvių Diena. Džiugu buvo mūsų mažai Londono ir apylinkės kolonijai matyti daugelį artimų ir tolimųjų kolonijų lietuvių. Mūsų tradicinės šventės rezultatai aiškūs! Ačiū Jums visiems!

Sia proga ypatingas ačiū Br. Misiui, kuris rūpestingai tvarkė mūsų finansinius reikalus ir kurio pastangomis mes jau seniai, pagal susitarimą, atsiskaitėme su KLB krašto valdyba. Linkime St. Catharines apylinkėi dar didesnio pasisekimo.

A. E. Pocius,
KLB Lando apylinkės pirmininkas

LONDON, ONT.

ATVYKSTA PITTSBURGO ŠOKĖJAI. M. Aglinskaitės vadovaujami, ir spalio 23 d. atliks sportuojančio jaunimo balių programą. Si grupė žinoma "Neries" vardu ir ši rudens ji jau turėjo sėkmingą pasirodymų tautų festivaluose Amerikoje. Ji žada ir Londonui įdomią programą. Gal bus ir daugiau programos atlikėjų. Meninę programą praplėtus teko atsisakyti karalietės rinkimų. Tad visi kviečiami atsilankyti spalio 23 d. į gražiąją Centennial salę, Wellington St. prie Dufferin, London, Ont.

LIETUVIAI ROTUSĖS IŠKILMĖSE. Virš penkių milijonų kainavusi naujoji miesto rotušė rugėjo 22 d. buvo atidaryta buvusiojo Ontario premjero J. Roberts. Jis pažymėjo, kad jis šio miesto rotušę pradėjo savo karjerą ir šiuo atidarymu čia pat padėjo karjeros užbaigos tašką. Rotušės statymo klausimas per eilę metų buvo sukėlus daug ginčų. Šis modernus pastatas yra 12 aukštų, užima 199,800 kv. pėdų plotą; aprūpintas paskutinio technikos žodžio priemonėmis. Statyba truko virš dešimt metų, o atidarymo iškilmės — keturias dienas, per kurias visuomenė galėjo ją apžiūrėti ir stebėti labai įvairių iškilmių programą. Teigiamas reiškinys — į iškilmių programą buvo įtrauktos visos tautybės. Iš lietuvių dalyvavo ir gražiai pasirodė "Baltijos" ansamblio tautinių šokių grupė ir studentų kvartetas "Rasa". Lietuviškos tautiniai drabužiai kartu su kitų tautybių mergaitėmis teikiama informacija. D. E.

Allo, allo! Primenu visiems, kad šį savaitgalį, spalio 8-10 dienomis, St. Catharines, Ontario, mieste įvyks Septynioliktoji

Kanados Lietuvių Diena ir jaunimo suvažiavimas. Dalyvaukime visi iš visur!

Svarbus pranešimas Ontario gyventojams 65 metų ir vyresniems

Ligoninių ir sveikatos draudos įmokos nuo 1972 m. sausio 1 d. bus panaikintos visiems Ontario gyventojams 65 metų ir vyresniems. Tai tesėjimas pažado, kurį neseniai buvo paskelbusi Ontario vyriausybė.

Šis nuostatas bus taikomas asmenims, turintiems atitinkamą amžiaus pažymėjimą, ir jų šeimų nariams. Nemokama drauda įsigalioja pirmąją dieną to mėnesio, kuriame gyventojui sueina 65 metai amžiaus.

STAI KAIP BUS TVARKOMA

Pagal naują planą, sudėtinės įmokos bus siunčiamos ir toliau pagal gyventojų turimą Ontario ligoninių draudos numerį. OHSIP sąskaitų rašymo sistema bus panaikinta. Visi Ontario gyventojai, 65 metų amžiaus ir vyresni, kurie tiesiogiai įmoka Ontario ligoninių draudą, bus prašomi užpildyti specialų blanką-prašymą atleisti nuo įmokų.

Kadangi draudos kartotekoje nėra duomenų, rodančių kas turi teisę į nemokamą draudą, gautasis blankas-prašymas privalo būti užpildytas 65-rius metus ir daugiau turinčių asmenų bei nedelsiant grąžintas pridėtame voke.

Jei turite teisę į nemokamą draudą ir jau sumokėjote reikalaujamas įmokas po 1972 metų sausio 1 dienos, jos bus grąžintos.

Kol išimties prašymai bus sutvarkyti, deja, mes negalime sustabdyti reguliaraus siuntinėjimo pranešimų, liečiančių draudos įmokas. Dėl to gyventojai 65 metų ar vyresni neturėtų jaudintis. Jei jie pranešimai liečia tik 1972 metų įmokas, laikykite juos pas save, kol gausite namokamos draudos blankus.

JEI SIUNCIATE SAVO DRAUDOS ĮMOKAS PER GRUPĘ

Apie asmenis, susietus su grupėmis, mums bus pranešta atitinkamų grupių, ir jų reikalai bus perkelti į nemokamos draudos bylas.

Grupės apie tai bus painformuotos artimiausioje ateityje.

ONTARIO HEALTH INSURANCE PLAN

2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontario

Hon. A. B. R. Lawrence, Q. C., Minister of Health

(Tęsinys iš p. nr. a-rio)

J. JAKSTAS

Aplamai, Šilupo visi raštai buvo skirti lietuvių žadinti ir tautiečiams šviesti. Tad redaktorius padarytas jo raštų suskirstymas į dvi rūšis, lietuvių žadinti ir kovoti su religija, peržiūrėtas. Suklysta, kai lietuvių žadinti raštų tarp įdėtas kūrinių „Litwini i Polacy“. Šis darbelis buvo jo pasiaukimas lenkam, kai jie hipdė jam „poliakozercos“ epitetą ir itare esant žandary šnipu. Jis aiškino si lenkams, kaip žiūri ir lietuvių lenkų santykius pareityje ir dabartyje.

Šilupo asmeniui apibūdinti pridurti dar Vacl. Biržiškos apybraižė, kalbanti daugiau apie jo veiklą nei apie ideologiją. Šilupo ideologija gali būti tinkamai raiškina iš jo raštų, ir kuriuos Vacl. Biržiška numojo ranka. Kai jo raštų, originalių ir verstinių, nepaisoma, tai vis kartojami seni jo nesupratusių priešininkų sudaryti teiginiai apie jo mokslą ir pasaulėžiūrą.

Kur kas palankiau nei Šilupas minimas kun. A. Milukas. Ypatingas dėmesys teikiamas jo Amerikos lietuvių istorijos darbams. Teisingai pažymima (429 p.), jog tie darbai be sistemos ir vien istorinės medžiagos krūviai. Šiandien jie — vertingos archyvo senienos.

Pagrindas redaktoriaus mostas — leidejo J. Kapočiaus nuopelnų pabrėžimas ryšium su Lietuvių Enciklopedija ir prel. Pr. Juro — didelio knygų leidejo mecenato. Sie abu „nauji leidejai“ įsirašė aukštinėmis raidėmis i Amerikos lietuvių kultūros istoriją.

Skyrius „Svietimas“ labai margaspalvis. Daugiausia vietos skiriama parapinėm mokyklom. Jų pateiktame saraše priskaityta iki paskutinių laikų 58. Amerikos lietuvių istorijai būtų buvę pravartu pažymėti, kokią jų dalis buvo tikrai lietuviškų su dėstyta lituanistika. Juk parapinės mokyklos kurtos pagal Amerikos Katalikų Bažnyčios potvarkį (bene 1829 m.), kur parapijos buvo įpareigotos turėti savas mokyklas. To bažnytinio potvarkio laikėsi ir lietuvių kunigai. Jie steigė katalikiškas mokyklas. Jose priedu galėjo būti dėstomi ar nedėstomi lietuviški dalykai.

Ne pro šalį būtų buvę pažymėti ir lietuviškumas augstesniųjų mokyklų, kursų, akademijų, stovyklų — nurodyti, kiek gyva lietuviybė šiose mokymo įstaigose.

Kultūrinės apraiškos, kaip muzika, teatras, tautiniai šokiai, menas, dėstomos pagal pasireiškusius asmenis, jų biografijos. Paliečiami kiek ir jų darbai. Pabrėžiamas jų kultūrinis sričių pagyvėjimas atvykus naujais ateiviams po II pasaulinio karo.

Trumpas skyrius „Religinis gyvenimas“ užpildomas parapijų, įsikūrusių po 1900 m., sarašu ir vienuolių istorijomis. Pabaigai priduriama dar trumpa tautinės Bažnyčios apžvalgėlė. Nurodomas jos ryšys su lenkiškąja tos pačios rūšies Bažnyčia ir per ją su senkatalikiška atskala. Skyriui „Ekonominė veikla“ panaudota plati V. Liulevičiaus studijos santrauka. Ji gerai padaryta — apžvelgiamas lietuvių įsijungimas į įvairias verslo šakas nuo imigracijos pradžios iki šių dienų. Skyrius lengvas ir patrauklus skaityti.

Baigiamajame dalies skyriuje „Santykiai su nepriklausoma Lietuva“ kalbama apie Amerikos lietuvių bandymus įsikurti Lietuvoje, apie jų ekonominę paramą Lietuvai, apie kultūrinių, ypač teatrų, vaidmenį Lietuvoje, apie Amerikos lietuvių steigtas ūkio bendroves Lietuvoje. Pastarasis dalykas aptartas gana paviršutiniškai. Apie amerikiečių lietuvių kapitali įsteigtas įmones ir bankus bei jų vaidmenį Lietuvai derėjo kiek plačiau pakalbėti.

Trumpai, vaizdžiai skyrium atpasakotas Dariaus-Girėno skrydis. Lietuvių Diena Filadelfijoje (1926. VIII. 28), pasaulinė paroda Niujorke (1939 m.).

Be reikalo iterpta kalba apie Lietuvos politiką, kuri neįeina į veikalą turinį.

8. Lietuvos nepriklausomybei žlugus

Paskutinė penktoji dalis panaši į trečiąją. Joje ir kalbama apie visokias organizacijas, išsteigtas daugiausia jau pokariniais laikais. Plačiausiai aptariamos didžiausios jų, skirtos Lietuvos laisvinimo veiklai. Iš čia ir dalies pavadinimas — „Glaudžius pastangos Lietuvai laisvinti“. Pirmausia dėstomos jorastos istorijos tokių organizacijų, kaip ALTOs, BALFO, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Lietuvių Fondo, VLIKo. Baigiamasis skyrius „Naujų ateivių organizacijos“ yra trumputės istorijės dabar daugiau ar mažiau veikiančių organizacijų. Gera dalis šių organizacijų buvo įsi-

steigusios dar Lietuvoje ir todėl jų istorijos siekia ankstyvesnius laikus. Apskritai, ši paskutinioji veikalas dalis yra dabartinio me-to Amerikos lietuvių istorija.

Išvados

Si dr. A. Kučo redaguota Amerikos lietuvių istorija yra trečioji iš eilės. Pirmąją parašė kun. J. Žilius dar 1899 m. Tai buvo mažą brošiūrėlę. Apsiribota beveik vien Pensilvanijos lietuvių angliakasių rajonu. Pateikta nemaža statistinių duomenų. Antroji — S. Michelsono „Lietuvių išeivija Amerikoje“ yra palaidų faktų, kiek sugrupuotų, rinkinys. Veikalui trūksta chronologinės ir tinkamos teminės srangos. Be to, neišaiškinta pusiausvyra kalbant apie įvairias sroves, teikiama daugiau dėmesio visokio plauko socialistinėm grupėm ir pasisakoma dažnai neigiamai, net pažeminančiai, apie konservatyvines katalikiškas grupes.

Prof. A. Kučo darbas para-

ALGIMANTO KEZIO FILMAI

ALGIRDAS GUSTAITIS

Girdėjome apie Algimanto Kezio, S.J., filmus. Ir štai, 1971. IX. 18 ir 19 d. d. Los Angeles miesto Sv. Kazimiero parapijos saleje įsiai parodė du filmo — apie Jaunimo Centrą Čikagoje ir pirmąją dalį filmo „Dvylika“. Pilna salė žiūrovų, nemažai studentiško amžiaus.

Jaunimo Centras yra pati gyvybingiausia lietuvių vieta Čikagoje. Tenai yra prof. J. Žilevičiaus Muzikos Archyvas, lietuviška biblioteka, mokykla, salė įvairiems minėjimams, Lietuvių Foto Archyvas, suplanuotas bei įsteigtas kun. Algimanto Kezio, S.J. Be to, Jaunimo Centro aplinkoje yra lietuviams brangių simbolių.

Si vietovė parodytą spalvotam 16 mm garsiniam filme. Daug filmo taktininkų. Gal neužsisaus jie, bet šiuokart tepaminėsia pagrindinį — Algimanto Kezį, S.J. Filmas dokumentinis. Negali būti ir nėra intrigos. Yra gryni faktai, pagauti filmo aparatu. Įdomūs, tikri, natūralūs. Naudinga, reikšminga dokumentinė filminė liemens.

Filmo „Dvylika“ pirmoji dalis šviti tais lietuvių tautai brangiais asmenimis, kurie palaikė ir palaiko lietuviybę gyvą. Jų, be abejonės, yra daugiau nei dvylika, bet kiekvienas filmas turi turėti pradžią ir pabaigą. Reikia kada nors sustoti. Todėl pasirinkta dvylika ryškių užsienio lietuvių asmenų, gyvenusių JAV-se. Iš tos dvylikos parodytą pirmoji dalis, turinti šešis vyrus: Mykolas Vaitkus, Leonardas Šimutis, Mykolas Krupavičius, Vaclovas Sidzikauskas, Juozas Žilevičius, Adomas Galdikas. Tai ne vardai ar pavardės, bet asmenys, simbolizuojantieji kuriančią kovojančią lietuvių tautą. Visi i J. A. Valtstybes atvyko iš Lietuvos, vien anksčiau, kiti vėliau, nė vienai dienai nesustoję kurti, veikti savo tautai.

Gerai padarė rengėjai, nedave prieš pavardės titulu. Ne titulas padaro asmenybės. Titulas nedidina nuopelnų, nenuveikia darbų. Menka garbė iš titulu, nedaug savo Lietuvai padarantių.

Foto menininkas kun. Algimantas Kėrys, SJ, su rašytoju Jurgiu Gliuda pastarojo sodelyje Los Angeles, Kalifornijoje. Nuotr. A. Gustaitis

NAUJI FILMAI

Ingmaro Bergmano „Prisilytėjimas“

Visi filmo mėgėjai žino garsumą Švedijos filmų autorių, režisierių, gamintojų Ingmar Bergmano. Jo pavardė buvo garantija gero ar puikaus filmo. Jis buvo iškilęs visų visu kitų — kūrė šedevrus ar šiaip jau gerus filmus. Pasinaudojau užsienio spaudoje skirtu uždaru to filmo parodymu Los Angeles mieste. Trumpai tariant: Ingmar Bergman to filmo basiai krito, gal pirmą kartą savo filmo istorijoje. Be kitų blogybių, filmo tekstas narsytas b'očiai, o blogas rnk'as'is nežali duoti gero filmo. Autorius — pats direktorius.

šytas moksliniu, istoriniu metodu, laikant Amerikos lietuvių bendruomenę tam tikru vienetu, kurio šimtmetinė raida sistemingai aprašyta. Tiesa, pirmenybė teikiama lietuvių, taip sakant, bažnytinei istorijai — parapijoms, jų mokykloms, bažnytinėms (katalikiškoms) organizacijoms. Tai daroma su geru pagrindu, nes mūsų konservatyviniame visuomenėje visa tautinė veikla daugiau siejosi su bažnyčiomis, parapijomis. Gal reikėtų pagedauti, kad ir laicistinėms srovėms būtų pritaikytas daugiau bešališkas dėstymas, susilaikant nuo jų peikiamo vertinimo. Šiaip ar taip, veikalas yra didelis įnašas į Amerikos lietuvių istoriografiją. Jo redaktorių, kurį turbūt galima laikyti ir autoriumi, vainikavo savo vaisingą darbuotę mūsų šio krašto išeivijos istorijos dirvoje.

Dr. Antanas Kučas (redaguotas), AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Išleido Juozas Kapočius 1971 m. Kaina nepažymėta.

Didi garbė tiems eiliniukams, kurie ir be margaplunksnių titulu kalno viršūnėje laimėtojai atsistoja.

Filmo redaktorių, filmuotojas yra Algimantas Kėrys, S.J. Jis su Jonu Raliu išrašė garsus. Reporterė — Ramunė Kvilytė. Skriptas — Birutės Pukelevičutės. Įrašai — Kazio Veselkos. Muzika — iš lietuvių muzikų kūrinių.

Du iš nufilmuotųjų (M. Krupavičius ir A. Galdikas) jau mirę. Kiti irgi jau vyresnio amžiaus vyrai. Todėl i tą filmą žiūrėjau ne kaip i koki naujadarą, bet kaip i lietuvių tautai reikšmingą kultūrinį dokumentą.

Lydi akimis mūsų mylimąjį rašytoją to knygu lentyna, eini su juo pasivaikščioti gražioju takeliu prie vandens. Su pagarbų redaktorių, veiklų būdamas klausai jo atsiminimų. Žemės reformos autorių ramiai papasakoja atsiminimų. Nepavargstantis politikas ragina nepalūžti, kovoti iki laimėjimo, nes teisė negali būti visad jėgos nustumta. Dailininkas lenkytinau spalvų žaismingumu, kaip ir anais geriais laikais.

Visas filmuotojų štabas darė, ką galėjo. Mūsų žymūnai vyrai buvo priprašyti papozuoti, pasakyti savo minčių. Jie davė, kas ir kaip jiems atrodė geriausia, ar tuo laiku buvo arčiausiai širdies.

Filmas yra brangus menas bei dokumentavimas. Bet vaizdžiausias, tikriausias, natūraliausias paliekantis gyvą kalbą, tikrą žmogų. Visomis išgalėmis reikia tokias pastangas remti, ypač dėkoti kun. Algimantui Kėziui, S.J., už toki neįpasakytai didelį pasišventimą, be galo atidų, kruopštų darbą, palikiantį visai lietuvių tautai jos kultūros aruodę.

Kuo galėtų prisidėti visuomenė? Visų pirma uoliu tokių filmų lankymu, atsivedant ir savo bent keliolikos metų sulaukusį jaunimą. Privalėtų būti pilnos salės žiūrovų, kur tik tokie filmai pasirodytų. Tada nereikėtų prašyti aukų.

Lietuvos miškuose rudenį: „O! koks didelis grybas...“

Lietuvos ruduo

IS SLAPTOSIOS POEZIJOS OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Kasdien dangus labiau vis apsiniaukia, ir plaukia debesys pilki. Išeidama žalioti casarelė mums taria: „Likite sveiki“.

Vakarais vėjas nenustoja pūstis, dažnai pratriuksta debesies širdis ir lieja savo kraują baltą, tada atrodo: lis ir lis...

Vanduo putodamas upeliu bėga ir neša kunkulus purvų juodų: rankas kur nors norėčiau nusiplauti, švaraus vandens jau niekur nerandu...

Po kojų padais žlungi šlapia žemė, guminiui batai klumpsta lig pusės aušų, kai reikia žengti per prilytą pievą

ar kai per lauką kur einu.

Pabūrusiais keliais, skalaujant lietui, vėžimą traukia keturi arkliai. Nors ratai stengiasi purvais nusikratyti, bet jie vis limpa atkakliai.

Tiktai keliu viešuoju skuba greitai, taškudamos i šonus balutes, mašinoms derlių rudeninį visą, nebodamos lietaus, suvės.

Nustok, nustok, lietau, taip ilgai lijęs ir merkęs žemės purvinus pečius; tegul ir cėl šiesi diena išaušta, ir žemės nugara pradžiū.

Toli arimų nusidriekia vagos, kaip stygos, smuko nuostabaus, jei tu mokėdamas ranka paliesi, jos muzikos garsais sugaus.

Tiktai artojas žino žemės meną ir girdi grūdą, dygstantį laukuos... Anksti pavasarį rugys atbudes kelsis, jei rudenį želmuo žaliuos.

Kokia skaudi dalia rugelio grūdo —

per žiemą šalti po sniegu, bet vėl pakilt gyveniman, pavasari nubudus, labai smagu!

Ruduo svarbiausią pirmą žingsnį žengia turtingam derliui būsimam, nes be kasdienės duonos žmogui tektų kentėti vargą alkanam.

Tegul laikui, i žemę bertas grūdus suleis giliai šaknis, keros... Negadins rudenio užėję lietūs, ir nepabėgus gilios žiemos.

O kam jūs, medžiai, savo veidą keičiat, drabužių žalią mainote rudu... Kai lapai skris vingiuodami pacėjui, ar nebebus labai skaudu?

Augštai padangėj suka gervių pulkas, kepturę nusišmės, joms pamojau... „Sudiev“ — jos visos klykdamos kartoja, „Sudiev“ — laukų artojai!

Viršum galvos laukinės žąsys girgsti ir gulbės skrenda i pietų šalis. Išmeskite nors vieną plunksną baltą, bent ji viena man pasiliks...

Išeinančio rudens dienos praleisim, kartu kėntisime žiemos spėčius, kartu ir cėl pakilsime, kai žemė naujam gyvenimui nubūs.

Ir jūs, padangių paukščiai, neislekite, kai medžių paskutiniai lapai kris, visų drauge žiema mūs neišgaudins, kai pasibels ji i duris...

Palikite aš savo krašto nenorėčiau, kaip rudenio sulaukęs paukštis: geriau sutikčiau žiemkenčių pavirtę, labiau prie žemės glaustis...

Atsiųsta paminėti

Antanas Giedrius, AISVYDO PASAKOS. 142 psl. minkštais viršeliais. Kaina — \$3. 1971 m. išleido Lietuvos Knygos Klubas Čikagoje. Knyga gaunama pas platintojus ir „Drauge“, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ PRITINIU SIENU KLAUSIMAI. Pietas — trys istoriniai žemėlapiai. 106 psl., kaina \$2. Išleido Čikagos Lietuvių Literatūros Draugija 1971 m. Gaunama „Naujių“ administracijoje, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., USA.

Akiračiai nr. 5(29), gegužė. Atviro žodžio mėnraštis, 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Laisvas nr. 15, rugpjūtis. Religinio ir tautinio gyvenimo mėnesinis žurnalas, leidžiamas Tėvų marjonų, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO statybos lėšoms telkti buvo skirtas keturių solistų koncertas — Stasio Baro, Danos Stankaitytės, Romos Mastienės ir Jono Vaznelio. Joms akompanavo muz. Alvydas Vasaitis. Koncertas buvo pradėtas G. Verdi „Aidos“ ir L. Beethoveno „Fidelio“ operų arijomis bei ištraukomis, atlikomis St. Baro, D. Stankaitytės ir J. Vaznelio. R. Mastienė padainavo G. Rossini operos „La Cenerentola“ ariją, J. Vaznelis — G. Verdi „Don Carlos“ ariją, St. Baras ir R. Mastienė — G. Verdi „Trubadūro“ duetą. Koncertą užbaigė D. Stankaitytė, St. Baras ir J. Vaznelis Ch. Gounod „Fausto“ arijomis ir tercetu.

ČIKAGOS MENES SALEJE JAV lietuvių teatras naują sezoną pradėjo dviem premjerom — Antano Skėmos „Ataraxia“ ir Kosto Ostrausko „Lozorium“. A. Skėmos kūrinių režisavo Dalia Juknevičiūtė, vaidino aktoriai — Lucijus Alenskas, Dalia Juknevičiūtė, Romas Kinka, Julius Lintakas, Romas Stakauskas, Bernardas ir Marius Prapuoleniai. Rež. D. Juknevičiūtėi talkino Jūratė Jakštytė, Marytės Smilgaitės režisuota K. Ostrausko „Lozorij“ suvaidino pati režisėrė Marytė Smilgaitė, Dalia Juknevičiūtė ir Algis Vileišis.

VITAS GRUZDIS, operetinis tenoras iš Niujorko, šią vasarą praleido Italijoje. Jam teko dalyvauti italų kuriamame filme ir Palermo muzikos festivalyje atlikti Pinkertono vaidmenį G. Puccini „Madame Butterfly“ operoje. Italams patiko lietuviu dainininko laisvai valdomas lyrinis tenoras ir vaidyba. Paskelbtose recenzijose sol. V. Gruzdis gyre laikraštis „La Sicilia“ ir žurnalas „Gente“. V. Gruzdis Amerikoje reiškiasi ne tik kaip dainininkas, bet ir kaip aktorius televizijoje bei dramose teatruose. Gruodžio mėnesį Texas valstijos Dallas televizijos programoje jis atlik pagrindinį Molliero komedijos „Tartufo“ vaidmenį. Pinkertona teks dainuoti Meksikos operos scenoje stamtoje G. Puccini „Madame Butterfly“. Sekančią vasarą V. Gruzdis yra pakviestas į Turino muzikos festivalį Italijoje, kur jo laukia Rudolfo vaidmuo G. Puccini operoje „Bohema“.

HAMILTONO MERGAICIŲ CHORAS „Aidas“, vadovaujamas sol. V. Verikaitis, spalio 2 d. iš Kanados buvo atvykęs gastroliuoti i Klevelandą. Ateities Klubas „Aido“ koncertą surengė Sv. Jurgio parapijos saleje. Programoje dalyvavo ir pats choro vadovas sol. V. Verikaitis, bosas-baritonas. Choriui ir solistui akompanavo torontietis muz. Jonas Gėdėdas.

BOSTONO KULTŪRINIAI SUBATVAKARIAI naujai veiklos sezoną pradėjo rugsėjo 18 d. dail. Juzės Katiliūtės darbų paroda ir St. Santvaro paskaita apie rašytoją F. M. Dostojevskį. Kauno meno mokyklą baigusi dail. J. Katiliūtė gyvena ir kuria Sveicarijoje. Jos kūrybiniais laimėjimais atstovavo parodai paripintai tapybos darbai ir akvarelės. Paskaitininkas St. Santvaras, remdamasis F. M. Dostojevskio dukros 1921 m. Parizuje išleista tėvo biografija, kalbėjo apie jo lietuvišką kilmę, kurią šioje knygoje pabrėžia autoris. Šis teiginys yra suklejęs nemažai ginčų — ji stengiasi paneigti rusai, bet lietuviams jis turėtų būti įdomus. Paskaitininkas apgailestavo, kad minėtoji biografija iki šiol nėra išversta i lietuvių kalbą.

DAIL. ČESLOVO JANUSO 67 tapybos darbų, 11 akvarelių ir 23 abstraktų paroda rugsėjo 25—26 d. d. Niujorko Kultūros Židinyje surengė Lietuvių Moterų Klubų Federacija, paminėdama dailininko 40 metų kūrybinės veiklos sukaktį. Nors Č. Janušas gyvena, dirba ir kuria Niujorke, lig šiol parodas jis rengdavo Filadelfijoje, Čikagoje, Bostone, Detroito, Waterburyje, kažkodėl skriaudamas savo gyvenamąjį miestą. Jo tapyboje ir akvarelėje pagrindinis dėmesys vis dar skiriamas tėvškieš vaizdams, ypač jūros ir pajūrio motyvais Palangoje, kur jam yra teke praleisti jaunystės dienas. Daug kas Č. Janušą vadina jūros dailininku, nors jam nėra svetimas ir scenos veiklų apipavidalinimas. Kauno dramose teatre jis yra sukūręs scenovaizdžius A. Vienuolio pjesėms „Daubojė“, „Prieblandoje“, St. Santvaro „Kaimynams“, operose teatre — St. Simkaus „Pagirėnams“. Parodos lietuviškus vaizdus papildė New Hampshire, Cape Code, Long Island, Main gamtovaizdžiai. Staigmena laikytini turbūt pirmą kartą parodon įtraukti Č. Janušo mišria technika atlikti abstraktai, kuriems, matyt, turėjo itakos jo darbas „Kodako“ bendrovės reklamų skyriuje, ten atlikti įvairūs eksperimentai.

KUN. DR. KONSTANTINO GULBINO, OFM Cap., doktorato disertaciją „Das paedagogische Lebenswerk der litauischen Dichterin Marija Pečauskaitė“ išleido Verlag Ferdinand Schoeningh leidykla Paderborne, V. Vokietijoje. Šioje 174 psl. disertacijoje pateikiama M. Pečauskaitės biografija, analizuojama jos kūryba ir pedagoginė veikla. Leidinį galima įsigyti pas autorių šiu adresu: 4712 Werne, Suedmauer 5, Germany.

JURGIO GLIAUDOS romanas „Brėkšmės našta“ jau pradėdamas rinkti „Draugo“ spausdintuvų. Romanas pagrindinė tema — karo ir sovietų okupacijos išskirti šeimų susitikimas po daugelio metų.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

LIETUVOS OPEROS penkiasdešimtmetį atšventęs Vilniaus operos ir baletų teatras pirmuoju naujojo sezono spektakliu savo scenoje pasirinko P. Čaikovskio baletą „Gulbių ežeras“. Lenkų kompozitoriaus S. Moniuskos šimtųjų gimimo metinių progą repertuaran bus įtrauktą Vilniuje sukurta jo opera „Halka“. Naujo pastatymo susilauks G. Verdi opera „Trubadūras“, baletai — D. Sostakovičiaus „Panelė ir chuliganas“, K. Drigo „Arlekinio milijonai“. Premjeros laukia Juliusas Juzeliūno opera „Žaidimai“, kurios libretui yra panaudota F. Duerrenmatto novelė „Avarija“. Naują baletą dabartinio gyvenimo tema yra sukūręs kompoz. R. Rakevičius. Numatoma pastatyti ir lenkų kompoz. B. Pavlovskio baletą „Snieguolė ir septyni nyktukai“.

PERNAI PENKIASDEŠIMTMEČI atšventęs Kauno dramos teatras naują sezoną pradėjo Č. Aitmatovo pjesę „Motinos laukas“. Repertuaras bus papildytas Kazio Sajos pjesę „Dilgelių šilks“, kurią režisuoja pats autorius. Dramaturgas Juozas Grušas šiam teatru jai yra sukūręs istorinę dramą „Barbora Radvilaitė“, o R. Samulevičius paruošęs prancūzų rašytojo P. Merimee „Lokio“ inscenizaciją.

„VARSUVOS RUDENS“ dabartinės muzikos festivalyje dalyvavo Sauliaus Sondeckio vadovaujamas Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras, surengęs keletą koncertų ir kituose Lenkijos miestuose.

VILNIAUS OPEROS BARITONAS E. KANIAVA gastroliavo Kieve, Taraso Sevcenko operos ir baletų teatre jis atliko Figaro vaidmenį G. Rossini operoje „Sevilijos kirpėjas“ ir Rigolotto vaidmenį to paties pavadinimo G. Verdi operoje.

AUGŠTATIJOS KALVU i ežerų grožį, senąjį ir naująjį kaimą bei jo žmones atskleidžia Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejuje atidaryta dail. Algirdo Lukšto spalvingų akvarelių paroda, skirta dailininko amžiaus penkiasdešimtmečiui.

LIONGINO GODLIAUSKO vadovaujamas Kauno politechnikos instituto liaudies dainų ir šokių ansamblis „Nemunas“ išvyko i Taskenatą dalyvauti politechnikos institutų festivalyje „Tautų draugystė“.

PAMINKLŲ APSAUGOS IR KRASOTYROS DRAUGIJOS Zarasų skyrius poeto A. Vienažindžio 130-tųjų gimimo metinių progą jo gimtinėje atidarė memorialinį muziejų. Išsklėję dalyvavo kraštotyrininkai, kultūros ir švietimo darbuotojai, Dusetų K. Būgos vidurinės mokyklos mokytojai ir mokiniai.

ISTORIJOS MOKSLŲ DOKTORATO disertaciją rugsėjo 21 d. apgynė Vilniaus istorijos instituto vyr. mokslinis bendradarbis Mečislavas Jučas, nagrinėjęs baudžiavos žlugimo Lietuvoje pradžią, istorines aplinkybes ir priežastis.

LIETUVOS ARCHYVŲ VALDYBA nutarė mikrofilmuoti Lietuvos Metrikos 662 knygas. Šiuo metu jau yra padryti pirmųjų 148 knygų mikrofilmai, vadovaujantis 1887 m. išleistu S. Plišickio katalogu. Lietuvos centrinėme istoriniame archyve saugomi mikrofilmai yra prieinami visiems tyrinėtojams. Ateityje elektrografinių būdu iš mikrofilmų bus padarytos Lietuvos Metrikų kopijų knygos. Nesusistemintus dokumentus padės surasti šimtmetijės Lietuvos Metrikos knygos sudarytos geografinės bei dailinės rodyklės, kurios taip pat bus mikrofilmuojamos.

ZURNALAS „PERGALE“ 1971 m. 7 nr. keturis puslapius paskyrė Niujorke gyvenančiam dailininkui Vytautui Ignei, turėjusiam tapybos, grafikos darbų, akvarelių ir spalvotų piešinių parodą Vilniuje. Lietuvos dailės muzėjui jis padovanojo 52 savo kūrinius. „Pergalės“ puslapiuose pateikiama dail. V. Igno nuotrauka, keturi 1966-70 m. grafikos darbai — „Jaunas meškertojas“, „Saulė ir paukštis“, „Piemenukas“ ir „Sužadėtiniai“. Skaitytojams cituojami prof. Antano Gudaičio dailininką įvertinantys žodžiai: „Svarbiausias V. Igno kūrybos bruožas — stebėtinai lyrizmas. Mums, lietuviams, kūryboje jis nesvetimas. Tačiau V. Igno poezija be galo asmeniška, graudi, niuansuota. Jo paveikslai pripildyti jautrios, trapios šviesos. Jie tarsi virpa. Ir juose atskleistas greičiau vidinis, negu išorinis žmogaus dvasios būvis. Šitoks dailininko pasaulis labai savotiškas ir įdomus ne tik mums, bet ir įvairių tautų žmonėms.“

NEMUNO SROVIŲ GREICIUS deltoje ir Kuršių marių dugno reljefą ties Skirvytės žiotimis šią vasarą tyrinėjo Vilniaus universiteto hidrologijos ir klimatologijos katedros darbuotojų grupė, vadovaujama geografijos mokslų kandidatu A. Bariso ir E. Cervinskio. Pirmą kartą buvo įgyvendinta sena hidrologų svajonė išmatuoti tuo pačiu metu srovių greitį ir gylį visose pagrindinėse Nemuno žemumo vagose — Rusnėje, Gilijoje, Skirvytėje, Atmatoje ir Pakalnėje. Daugiausia matavimų atlikta Skirvytės žiotyse. Gautieji duomenys padės sudaryti nuoseklų kaupimosi ir jų pasiskirstymo žemėlapi Kuršių mariose ties Skirvytės žiotimis. Lig šiol buvo daruosti du panašūs Kuršių marių dugno žemėlapiai: 1969 m. Ežio sekimoje ir 1970 m. — ties Atmatos žiotimis. V. Kst.

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Sov. Sąjunga vienodai karta laimėjo Europos krepšinio pirmenybes. Baigėme sovietai nugalėjo juos laimėję antrą vietą 1937 ir 1946 m. Rygoje 1937 m. lemiamoje kovoje Italai pralaimėjo Lietuvai 20:22.

Ziemos olimpiadoje Sapore, Japonijoje, dalyvaus 14 ledo ritulio komandų. Turnyro išvakarėse įvyks atrankinės rungtynės.

Europos moterų krepšinio pirmenybės 1972 m. įvyks Bulgarijoje. Ta proga įvyko čia turnyras, kuriame dalyvavo šešios komandos. Pirmą vietą laimėjo Sov. Sąjungos moterys. Pažymėtina, kad jos pralaimėjo bulgarėms 55:58.

Mėgėjų bokse įvestos pirstinės su baltu juosta. Tai lengvina pastebėti ar smūgis buvo taisyklingas.

SPORTAS LIETUVOJ

Modestas Paulauskas ketvirtą kartą žaidė Sov. Sąjungos krepšinio rinktinėje, kuri laimėjo Europos vyrų krepšinio pirmenybes.

R. Plungė Kieve Sov. Sąjungos — V. Vokietijos lengv. atletikos rungtynėse pasiekė labai gerą pasekmę — nustatė rutulį 20.10 m. Jis pasiekė naują Lietuvos rekordą ir laimėjo pirmą vietą.

Lietuvos stalo teniso meistreriai šiais metais tapo Asta Giedraitytė ir Stasys Remeikis.

Jaunių lengvosios atletikos varžybose Varšuvoje gerai rungtyniavo V. Augustinavičiūtė: suoleje į tolį į nušoko 6.37 m. Ji laimėjo pirmą vietą ir pasiekė naują Lietuvos rekordą. Senasis rekordas buvo 6.34 m. ir priklausė jai pačiai.

Kariuomenės lengvosios atletikos pirmenybėse Rygoje pasiekė gerą keli lietuviai. A. Giedminas laimėjo dvi pirmas vietas — 5000 m. bėgime 14:34,6 ir 3000 m. bėgime su kliūtimis 9:10,4. C. Augustauskas suoleje su kartinio peršoko 4.25 m. ir laimėjo pirmą vietą.

Po Europos krepšinio pirmenybių sudaryta rinktinė, į kurią įeina ir M. Paulauskas. Jis sovietinei rinktinėi.

LIETUVIŲ LAISKAS KREMLIUI

(Atkelta iš 1 psl.)

vaikus religijos. Esą Prienu kunigas Juozas Zdebskis buvo sumintas už vaikų mokymą katekizmo ir laukia bylos. Laiskė sakoma: "Mūsų nuomone, tai pažeidžia sovietų įstatymus ir konstituciją. Dėlto mes prašome sovietų vyriausybės duoti mums tikrą religijos laisvę bei leisti kunigams be baimės ar trukdžių vykdyti savo pareigas ir įsakyti paleisti kunigą Juozą Zdebskį."

Kokia bus Kremliaus reakcija, dar nežinoma, tačiau žinant

J. Tautų pašonėje — pavergtųjų seimas

Rugsėjo 21 d., kai savo višumos posėdžius pradėjo Jungtinės Tautos savo rūmuose Niujorke, netoli esančio, Carnegie rūmuose, susirinko posėdžio Europos Pavergtųjų Tautų atstovai 18-tai sesijai. Invokacija sukalbėjo albanų kun. dr. J. Orošį. Priimta darbotvarkė, patvirtintas generalinis komitetas, pasiūstas protesto raštas JT pirm. A. Malikui dėl neteisėto Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovavimo J. Tautose. Rašte taipgi priminta Baltijos kraštų okupacija. Gen. komitetas išrinko šios sesijos seimo vadovybę: pirmininku St. Korboniskį, lenką, vicepirmin. V. Sidzikauską, sekr. — F. Gandomskį, lenką.

Išidėmėtiną kalbą pasakė J. A. V. atstovų rūmų narys R. J. Madden, primindamas komunizmo grėsmę, pavergtųjų perspėjimo pobūdį balsą. Jis taip pat prisiminė Katyno žudynes, kurių tyrimui JAV kongrese jam teko vadovauti, ir Kersteno komisiją, tyrusią Baltijos kraštų okupaciją. R. J. Madden nuomone, JAV vyriausybė turėtų įsteigti specialų parlamentą kovai prieš komunizmą. Kitas kalbėtojas — Chr. Emmet, irgi

nei iškovoję daugiausia taškų — 115. Sov. Sąjungos rinktinėje, kuri žaidė Europos pirmenybėse, iki šiol yra žaidę šie lietuviai: S. Butautas, J. Lagunavičius, K. Petkevičius, A. Lauritėnas, V. Kulakauskas, S. Stonkus ir M. Paulauskas. L. Vincaitė ir A. Jankūnaitė žaidė sovietinių moterų rinktinėje Bulgarijoje.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės — Priskelimo par. salėje pirmadieniais 5-9 v. v. Treniruotės pradėdamos jau dabar ir visi kviečiami dalyvauti.

Krepšinio pirmenybėse šiais metais dalyvaus 6 ar 7 Vyčio komandos. CYO pirmenybėse dalyvaus po dvi mergaičių ir berniukų komandos. Miesto pirmenybėse žais moterų ir vyrų komandos. Reikia tikėtis, kad bent viena komanda — vyrų ar jaunių, dalyvaus B-C lygoje.

Metiniam balui bilietų platinimas eina prie galo. Kas dar neužsisakė stalų, prašomi pasiskubinti.

Mūsų rėmėjui S. Jonaičiui nuosirdžiai dėkojame. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Krepšinio treniruotės berniukams — ketvirtadieniais, mergaitėms — trečiadieniais 6.30 v.v. Nauji žaidėjai ir žaidėjos gali ateiti treniruotių metu ir įsirašyti į komandas. Vien tik CYO lygoj yra užregistruotos trys mergaičių komandos, kurioms atstovauja A. Stupis, ir keturios berniukų komandos įvairių amžių grupėse, kurioms CYO lygoj atstovauja H. Chvedukas. Vėliau prasidės Bathurst College lygos žaidynės su vyrų ir jaunių komandom ir Ontario Ladies lygos, kur žais vyresnio amžiaus mergaitės.

Metinis klubo narių susirinkimas — spalio 17, sekmadienį, 12 v., Priskelimo parapijos Parodų salėje. Visi klubo nariai ir suinteresuoti klubo veikla bičiuliai prašomi dalyvauti. Bus išrinkta nauja valdyba, padaryta praeitų metų veiklos apžvalga, svarstomos klubo problemos bei šio sezono veikla.

● Lapkričio 20 d. tėvų komiteto ruošiamas tradicinis bazaras — šokiai. Iš anksto prašoma fantų.

IPRAŠTINĖ PROCEDŪRA, GALIMA SPĖTI, KAD KREMLIUS ATSAKYS TARDYMAIS IR "KALTININKŲ" ĮJESKOJIMAMS.

"The New York Times" korespondentas pridūrė, esą sovietinės įstaigos susirūpinusios religinių atsparumų Lietuvoje, kuri palaiko tarptautiniai Katalikų Bendrijos ryšiai. Sov. Sąjungos vyriausybė labiau pasitiki rusų Ortodoksų Bendrija, kurios hierarchija esanti didesnėje tiesioginėje sovietinės valdžios priežiūroje bei kontroleje.

Amerikietis, nurodė V. Vokietijos "Ostpolitik" pavoju. Esą padaryta per daug nuolaidų Maskvai.

Lietuvos delegacijos pirm. V. Sidzikauskas, prieš pasiūlydamas deklaraciją apie Sov. Sąjungos sutarčių lauzimą, pabrėžė, kad dabar jos siūloma vadinamoji Europos saugumo konferencija yra siekimas įteisinti tarptautinėje plotmėje sovietinę dominaciją Vidurio ir Rytų Europoje. Seimo priimtą deklaraciją atkreipiamas laisvųjų kraštų dėmesys, kad to saugumo konferencijoje būtų iškelta sovietų neteisėti pažadai sąjungininkams, laisvo tautų apsisprendimo klausimas ir sovietinė grėsmė tautoms.

Lietuvos delegaciją sudaro: pirm. V. Sidzikauskas, J. Audėnas, dr. J. Puzinas, Pr. Vainauskas, V. Vaitiekūnas. Seimo darbus taip pat seka Lietuvos gen. konsulas Niujorke A. Simutis.

Pajieškojimas

Antano Vaisvilavičiaus, Petro, gyvenusio Lietuvoje, Simno parapijoje, Jančių kaime, 1914 m. išvykusio į Ameriką, jieško sesuo Pranutė Vaisvilavičiūtė-Rackauskienė. Žinantieji apie jį prašomi pranešti adresu: W. Giedraitis, Carberry, Man., Canada.

TORONTO MIESTAS

Pranešimas

atmatų išvežimo reikalu

Kodangi pirmadienis, SPALIO 11, yra nedarbo diena, miesto tarnautojams, tą dieną atmatos nebus išvežamos.

Pirmadienio išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

H. F. Atyeo, P. Eng.,
gatvių priežiūros viršininkas

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, ūkų ir kitos rūšies nuosavybių.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

LEIT. RIMVYDAS NAVIKENAS, tarnaudamas Kanados kariuomenėje Petewawo įguloje, daro sėkmingą tarnybę pažangą ir nuo šių metų rugpjūčio mėnesio pakeltas į kapitono laipsnį. Linkime jam sėkmės tolimesnėje jo tarnyboje. Kpt. R. Navikenas šiais metais baigė trijų mėnesių prancūzų kalbos kursus St. Jean, Kvebeko provincijoje. Be to, Otavos universitete jis studijuoja ekonomiką. Nors darbo sąlygos laiko jį toliau nuo lietuvių kolonijų, jis domisi lietuviška veikla. Progal pasitaikius, kanadiečių karių tarpe randa galimybių informuoti apie Lietuvą ir lietuvius.

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkai jau pradėjo naujų mokslo metų veiklą. Praėjusį sekmadienį buvo visų jaunesniųjų ir vyr. moksleivių susirinkimas. Ateityje susirinkimai vyks kas dvi savaites. Laukiame naujų narių.

Reikalingi talkininkai! Laimos S vėgdaitės rinkiminiam vajui. Laima yra daug prisidėjusi prie Toronto ateitininkų veiklos ir yra kurį laiką redagavusi moksleivių laikraštį "Pirmyn Jaunime". Kas gali padėti, prašomi kreiptis į rinkiminę būstinę 1568 Bloor St. W., tel. 533-2314.

Tėvų komiteto ruošiamas tradicinis rudens balius "Havajų vakaras" įvyks spalio 16 d.

Ateitininkų moksleivių studijų dienos rengiamos Detroito spalio 22-24 dienomis. Registracija — 7 v.v., mokėstis — \$10. Tema "Penki stulpai ateitininkijos aikštėje". Paskaitas skaitys: MAS dvasios vadas kun. J. Staškus, stud. Almis Kuolas, stud. Romas Puteris. Dr. A. Liulevičius vadovaus simpoziumui. Bus linksmavakaris ir literatūros vakaras. Prašoma atsivežti savos kūrybos ir muzikos instrumentus. Studijų dienos dalyvauti kviečiami visi gimnazijos amžiaus ateitininkai. Teveliai prašom nesusirpinti — globos J. N. Udriai ir kiti.

Iš temų ir paskaitininkų pavarėdinti matyti, kad šios studijų dienos bus turiningos ir įdomios. Minėtieji penki stulpai reiškia penkis ateitininkų pagrindinius principus, kuriais remiasi ateitininkijos veikla.

Skautų veikla

● Spalio 3 d. šv. Mišiomis Priskelimo bažnyčioje pradėti nauji "Satrijos" ir "Rambynio" tautų veiklos metai. Pamaldose skautai-tės dalyvaus su vėliavomis. Po Mišių "Satrijos" tuntas turės trumpą sueigą.

● Rugsėjo 28 d. pas Liną Saplį susirinkę skautai-vyčiai naujoju būrelio vadu išrinko Auksuolį Valiūną. Būrelis nutarė pagyventi vyčių veiklą.

● Į skautų-vyčių kandidatų būrelį įstojo A. Kaminskas, A. Gaputis ir P. Tarvydas — visi oro skautų Darius-Girėno draugovės. Šiuo metu iš viso yra 7 kandidatai, kurie ruošiasi įžodžiai. Antrioji po atostogų sueiga įvyko spalio 4 d.

● LS Sesijs skautininkų suvažiavime Klevelande spalio 30-31 d. paskaitas skaitys s. L. Miliukienė, v.s. J. Vainys, G. Sužiedienė, dr. R. Šilbajoris. Meninėje dalyje pasirodys aktorai St. Kelečienė, J. Kelečienė ir L. Barauskas. Be to, bus pateikta keletas diskusinių temų grynai skautiško auklėjimo klausimais.

● Vyr. skautės, sk-vyčiai, akademikai raginami dalyvauti Kanados Lietuvių Dienos St. Catharines, Ont., ypač spalio 9 d., 10 v. ryto, jaunimo simpoziume, kuris įvyks Holiday Inn, Q. E. Way ir Lake St. gatvių sankryžoj.

● Spalio 3 d. Romuvos valdybos posėdyje aptarti reikalai, artėjant X-tai sukaštinei Romuvos stovyklai ateinančią vasarą.

● "Satrijos" tunte 11 paukščių perėjo į skautių "Ausrinės" dr-vę, 2 — į jūrų skautes.

● Skautių "Ausrinės" dr-vės draugininke paskirta sl. R. Šapočkaitė, adj. sl. J. Šeškutė; "Mirgos" dr-vės globėja sutiko būti sl. R. Gvidienė, draugovėi adj. paskirta psl. R. Siminavičiūtė; vyr. sk. "Birutės" dr-vės draugininke paskirta v. sl. I. Stanionytė, adj. D. Steponaitienė; "Dainos" draugininke — E. Jonaitė, adj. S. Šarkaitė.

● Į "Satrijos" tuntą įstojo: į paukščių dr-vę T. Glodienytė, D. Petkutė, R. Petkutė; į skautes — A. Varenkaitė ir L. Trinkūnaitė. C.S.

UNITED TRUST

BLOOR — ROYAL YORK, \$5,900 įmokėti, 8-į kambarių mūrinis namas, tinkantis gyventi dviem šeimoms. Du garažai, privatus įvažiavimas, dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Arti visko.

BABY POINT, 6,900 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Dvi virtuvės. Viena atvira skola. Tuoju galima užimti.

HIGH PARK, \$2,900 įmokėti, 8-nių kambarių mūrinis namas su dvigubu garažu. Dvi virtuvės, dideli kambariai. Lengvos mokyjimo sąlygos. Prašo \$23,700.

JANE — BLOOR, \$29,900 prašoma kaina. Vieno augšto, penkių kambarių, mūrinis, atskiras namas su garažu ir įvažiavimu. Viena skola. Arti požeminio ir krautuvų.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

EGLINTON — LAUDER, 17-kos kambarių tributas (triplex), 9 metų senumo. Du butai išnuomoti pagal sutartį, trečiame gyvena savininkas. Patogi vieta nuomoti. Prašoma kaina \$64,900.

KINGSWAY, \$34,500 prašoma kaina. 6-į kambarių, vieno augšto mūrinis namas (bungalow). Garažas ir privatus įvažiavimas. Gražiai įrengtas rūsys (du kambariai). Viena skola.

BLOOR — HIGH PARK, \$2,900 įmokėti, 6-į kambarių mūrinis namas, moderni virtuvė, jaukūs kambariai. Įvažiavimas ir vieta garažui. Tuoju galima užimti.

KIPLING — LAKESHORE RD., \$12,000 įmokėti, 6-šių butų (sixplex) mūrinis pastatas su privačiu įvažiavimu ir vieta mašinoms pastatyti. Prašoma kaina \$74,900. Viskas pilnai išnuomota. Arti krautuvų ir susisiekimo.

Reikalingi namai pardavimui

Namų telef. 766-8479

TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antr. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4.30-7
Penktad. 10-3
ir 4.30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams.....7 %
už term. indėlius 1 metams.....6½ %
už taupomąsias s-tas (savings) 6 %
už depozitus-čekių s-tas.....5½ %

DUODA PASKOLAS:

osmeninės — iki \$10.000.....8½ %
nekiln. turto — iki \$30.000.....8¼ %

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santuopų dydį iki \$2.000 ir osmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines peilaidas. Priimame mokesčius už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR — INDIAN RD. Skoningai įrengtas 6 kambarių mūrinis namas. Dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos; alyva-vandeniu šildomas. Garažas su geru privažiavimu. Įmokėti \$45,000; galima tuoj užimti.

HIGH PARK AVE. — BLOOR. Gražus šešių butų (sixplex) planingai sutvarkytas namas. Ideali nuomojimo vieta, geros pajamos, gera investicija, didelis sklypas. Įmokėti apie \$20,000. Viena atvira skola 10-čiai metų.

ISLINGTON — DUNDAS W. Dviejų augštų mūrinis namas, 6 kambariai. Tinkamas vienai šeimai. Didelis 40 x 140 sklypas, įrengtas rūsys. Arti susisiekimo ir krautuvų.

KEELE ST. — ANNETTE. Gerų pajamų 9 kambarių namas. Trys virtuvės, 2 garažai, 4 kambariai ir prausykla pirmame augšte. Vertas dėmesio pirkinyje, įmokėti tik \$5,000.

JANE — ANNETTE. Naujos statybos šešių butų po 2 miegamuosius kambarius, gerų pajamų namas. Įmokėti \$5,000.

HIGH PARK. Apykaujis 84 kambarių namas. Šeši dideli butai. Namas be skolų. Įmokėti \$30,000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas potarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Didžiausias ir gražiausias EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ krautuvės. Nepaprastos kokybės gaminiai. Didžiausias pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALŲ GAMINIŲ KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST (prieš Keele požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos dešnerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL LE 1-1161

JANE — ANNETTE, \$10,000 įmokėti, mūrinis atskiras, 7 kambariai per 2 augštus, užbaigtas rūsys, 2 garažai, privatus įvažiavimas didelis ir gražus kiemas iš 40 x 180.

BLOOR — KIPLING, \$8,000 įmokėti, mūrinis 6 kambarių vienaauštis (bungalow), 2 garažai, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūsys, gražus medžiais apaugęs kiemas.

BLOOR — JANE, \$3,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambariai per 2 augštus, moderni virtuvė, garažas. Prašoma \$28,000.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, atskiras 9 kambarių mūrinis namas, nauja apšildymo sistema, kvadratinis planas, 2 virtuvės, gilus sklypas, garažas, arti Bloor. Prašoma \$36,000, viena atvira skola. Geras pirkiny, pirmą kartą parduodamas.

RUSHOLME RD., 8 kambarių, per du augštus atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas, platus šoninis įvažiavimas. Labai gerame stovyje. Prašoma \$36,900.

VAKARUOSE, originalus tributas, 17 kambarių, 10 m. senumo, gražus, erdvus butas su balkonais. Savininkai išsikėlė į Vankuverį. Apie \$20,000 įmokėti. Skubus pardavimas.

DOVERCOURT — COLLEGE, apie \$4,000 įmokėti, 8 kambarių svarus mūrinis namas su dideliu kiemu. Prašoma kaina \$28,900.

OAKWOOD — ST. CLAIR, didžiulis, atskiras 11 didelių kambarių pajamų namas, labai gerame stovyje, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu. Gauna \$106,000 savaitėje pajamų, plus pirmo augšto butas savininkui. Apie \$15,000 įmokėti ir viena atvira skola.

SWANSEA, gražus — nebrangus mažai šeimai vienaauštis, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina \$28,900, viena skola, arti Bloor.

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA IMA
5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7% už 2 m. term. dep.

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgicius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

BLOOR — DUFFERIN, \$4,000 įmokėti, plytinis 6 kambarių namas, koridorinis planas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, poilsio kambarys, garažas. ISLINGTON — PRINCESS MARGARET, \$8,000 įmokėti, atskiras plytinis vienaauštis (bungalow), 6 kambariai, užbaigtas poilsio kambarys, 2 prausyklos, garažas, 8% mortgicius.

DUNDAS — ST. CLARENS, \$3,000 įmokėti, plytinis 6 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 1 mortgicius 10-čiai metų. Prašoma \$23

SKAITYTOJAI PASISAKO

JAUNIMAS, SPORTAS, TĖVAI

Pastebėjau, kad jau kelinti metai lietuviškas sportas pradėjo "surguliuoti" — nematyti tokio didelio entuziazmo rengiant turnyrus ar varžybas-pirmenybes. Man, kaip dirbusiam su lietuvišku sportu eilę metų, kyla klausimas, kodėl taip yra. Ar šiuo metu neturim jaunimo, kuris domėtųsi sportu, ar neturim vadovų-trenerių, kurie tuos sportininkus sujungtų į grupes ir jiems vadovautų, o gal vaikų tėvai nesirūpina savo vaikais ir nekreipia jokio dėmesio į savo vaikų sportinį auklėjimą?

Sportuojančio jaunimo, ypač jauniesio amžiaus, net daugiau turim. Jie savo pasiektais rezultatais stebina ne tik lietuvius, bet atkreipia dėmesį ir Kanados bei JAV sporto vadovų. Vien tik Toronto sporto klubas "Aušra" aš galiu suminėti eilę sportininkų, kurių pavardės, o kartais ir nuotraukos buvo įdėtos Kanados laikraščiuose. Krepsinio srityje — G. Rautišas Toronto ir Ontario krepsinio turnyruose buvo išrinktas kelis kartus kaip geriausias krepsininkas. Atletikoje (bėgime) pasižymėjo keturiolikis metų A. Tumosa, šokime į augštį — R. Petronytė ir A. Grigonis, kitiūniniame bėgime — L. Radžionaitis, stalo tenise — P. Klevinas ir B. Plučaitis. Galima būtų ir daugiau išvardinti tokių gerų sportininkų. O jei pažūrėsim į kitus sporto klubus, tai tenai irgi rasim visą eilę iškilų, pasižymėjusių sportininkų. Turint gerus trenerius, iš jų galima padaryti tarptautinio masto sportininkus.

Sunkesnis klausimas su sporto vadovais-treneriais. Dauguma vadovų jau yra pavargę, susenė ir laukia pakaito. Bet čia jiems į pagalbą ateina jų mokiniai, jau dabar suaugę ir sukūrę lietuviškas šeimas. Jie mielai imasi vadovų-trenerių darbo. Bet reikia pasakyti, kad nemaža dalis dar laikosi pasyviai ir nejaucia pareigos prisidėti prie lietuviško sporto kėlimo.

Svarbiausia našta ir kaltė gula ant vaikų tėvų, kurie mažai ar visai nekreipia dėmesio į savo vaikų sportinį lavinimą. Aš sutinku, kad tėvų dauguma negali eiti trenerių pareigų, bet aš niekaip negaliu pateisinti jų tėvų, kurie iš viso savo vaikų sportinių auklėjimų nesirūpina ir nesidomi jų pasiektais rezultatais. Jeigu tėvas negali sumokėti už savo vaiką porą dolerių klubo ar registracijos mokesčio, jeigu jis amžinai neturi laiko nuvežti savo vaiko į rungtynes, jeigu jam nesvarbu kur jo vaikas praleidžia laisvalaikį, — kyla klausimas, kiek iš viso tam tėvui rūpi savo vaiko lietuviški-sportiški auklėjimo reikalai.

Juk smagu skaityti, kai randi laikraštyje, kad X ar Y lietuvis pasiekė gerų rezultatų vienoj ar kitoj sporto šakoj. Todėl atkreipiu tėvų dėmesį, kad pirmoj eilėj jų pareiga rūpintis savo vaikais, kad jų pareiga ateiti su visokeriopa pagalba sporto vadovams. Nebandykit teisintis visokiais išsiskėnimais. Jeigu tarp tėvų ir vaikų nebus bendradarbiavimo, tegul paskui tėvai nesiskundžia ir nedejuoja, kad jų vaikas meta mokslo, kad išeina iš namų, kad nesiskaito su tokiais tėvais, kad susideda su narkotikų vartotojais. Nors senatvė turėsi susidėjęs ir gražų turta, jis bus tau nemielas, jeigu liksi vienas kaip pirštas, praradęs savo vaikus.

Vėl bus sporto klubų susirinkimai. Bus pranešta, kas per paskutinius metus buvo nuveikta sportinėje srityje, bus renkamos naujos valdybos. Tėvai, nebūkit pasyviai, ateikit į susirinkimus, dalyvaukit aktyviai, prisidėkite prie lietuviško sporto išlaikymo kuo ir kaip kas išgali. Mes jų laukiam.

E. Šlekys, P.P.S.K. Aušra

LAIKAS PAGALVOTI

Kai perskaitei S. Prancūno laišką "T2" 37 nr., man pasidarė liūdna, net neįauku. Kai ateina laikas, kada lietuviai, ypač tremtyje, pradeda gal-

voti, ar mūsų jaunimas yra vertas pamatos, reikia rimtai pamąstyti, ar mes patys po tiek metų esame išlikę tikrais lietuviškais patriotais? D. R.

JAUNIMO ISVYKOS

Norėčiau atsiliepti į S. Prancūno "T2" 37 nr. kelias mintis. Mano nuomone, Montrealio ansamblio "Gintaras" tikrai pagarsino Lietuvos vardą ir supažindino daugelį svetimausių su mūsų tautine kultūra. Publika Kanados vakaruose buvo mišri — buvo daug anglių, daug mišrių šeimų, daug lietuvių šeimų, kurios retai teturi progą išgirsti birbynų ar kanklių muziką ar matyti "Aštuonytį". "Gintaras" priminė jiems seniai paliktą kraštą. Taip pat publikoje buvo ir p. Cote, federacinės valdžios atstovas, kuris domėjosi pasirodymu ir vėliau praleido visą vakarą su gitaristais. Jis, grįžęs į Otavą, tikrai nepamirš lietuvių gražiai paminėti.

Ar verta remti jaunimo grupes, p. Prancūnui? Aš sakytų taip. Ar jos tikrai garsina Lietuvos vardą? Atsakymas yra aiškus.

Pasirodymai nebūtinai turi suvokti šimtus kitataučių. Ne tik jiems pasirodyti yra svarbu. Taip pat yra verta aplankyti tas kolonijas, kur lietuvių nedaug, kur jie pradeda pamiršti mūsų kalbą, kur jų vaikai lietuviškai sunkiai kalba. Čia ir yra lietuviškos išlaikymo, gal net svarbesnis už svetimausių bičiulių įsijojimą.

Dėl kelionių Lietuvoje S. Prancūnas klysta. Į vėliavų parodą visiems važiuojantiems buvo duodama 87% nuolaida. Į organizacijų sąskrydžius ar kongresus valstybė duodavo net specialius traukinius labai pigia kaina arba nemokamai. Be to, atstumai Lietuvoje ir Kanadoje yra skirtingi.

Daina Kerbelytė

ŠYPSENOS

Nemato skirtumo

Mergaitė, pirmą kartą gyvenime užsėdusi ant arkliai pasijodinėti, sako:

— Kaip keista! Niekad nemaniau, kad šis sutvėrimas, prikimštas šieno, galėtų būti toks kietas...

Nieko sau skaitytojas

Anglijoje vienas skaitytojas, įsitikinęs, kad amnestija dar tebeveikia pavėluotoms knygoms atiduoti, sugrąžino bibliotekai 300 knygų, kurias jis buvo paėmęs paskutiniųjų 14 metų laikotarpįje.

Klaida

— Palaukit, palaukit, — veja si vaistininkas klientą. — Vietoj aspirino, aš jums įdaviau arseniką.

Baisu!

— Aišku, arsenikas kainuoja doleriu brangiau.

Du muzikai

Būdamas Drezdene, Beethovenas klausėsi kompozitoriaus Paero operos "Eleonora". Kai po spektaklio Paeras paklausė įžymų muziką, kokios jis nuomonės apie jo kūrinį, Beethovenas atsakė:

— Jūs opera man taip patiko, kad aš nusprendžiau parašyti ją muziką. — Savo žodį jis išsėdėjo — "Eleonoros" siužeto pagrindu parašė operą "Fidelio".

Boksininkai

Po penkto rato sunkaus svorio boksininkas vos nusvyravo iki savo kampo, nes buvo smarkiai priešininko apdaužytas. Jo treneris sako:

— Žinai, aš turiu gerą idėją. Kitą kartą, kai tave priešininkas muš, imk ir pabandyk jam duoti atgal...

Dviguba našta

— Mano tėvas dabar turės išlaikyti dar vieną žmoną. — Nejaugi jis turi kelias žmonas? — Ne! Užvakar vedė mano brolis, ir dabar tėvas turės rūpintis ne tik mano žmonos, bet ir mano brolio žmonos išlaikymu. Parinko Pr. Alis.

BEST NUO LŪSŲS IŠKIRTO DANGORAIŠIO! VĖRSLO BE PRAMŪNŲ PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŠIŲRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncevalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytus dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

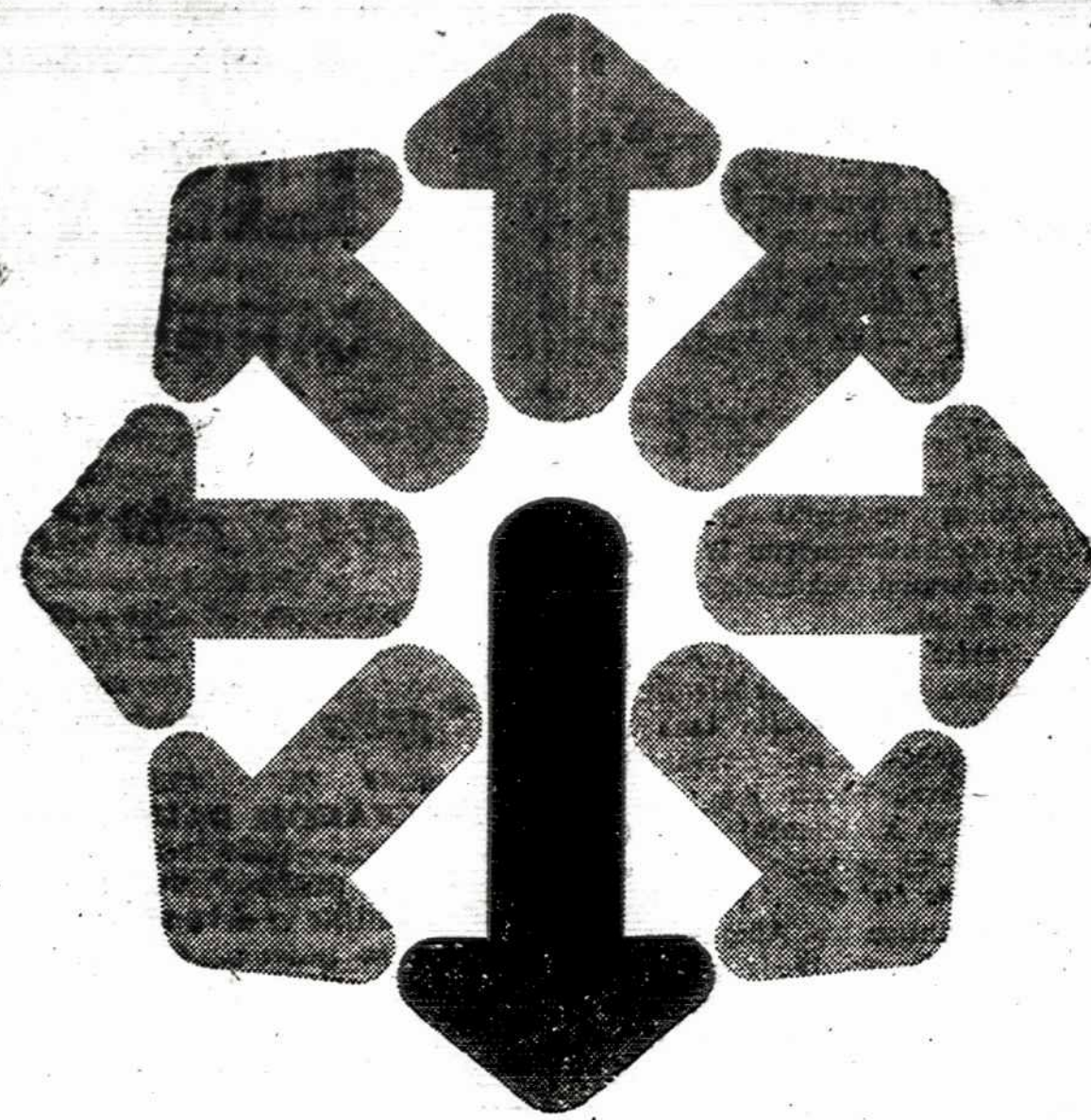
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- patarnauja atskleidžiant gimes
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskleidžiant gimes

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

GO AHEAD!

BUY CANADA SAVINGS BONDS

Jeji žiūrėte į ateitį, planuokite su Canada Savings Bonds. Jie yra kelias rytojui, taupymas ateičiai be jokio rūpesčio.

Lengva pirkti: galite pirkti trimis skirtingais būdais — darbovietėje, banke ar investavimo įstaigoje mokėdami grynais pinigais; iš algos atskaitymo būdu darbovietėje; mėnesinėmis įmokomis per savo banką ar investavimo įstaigą.

Lengva iškeisti: Canada Savings Bonds yra kaip grynai pinigai — tuojau iškeičiami. Jie gali būti bet kada iškeičiami į pinigus pilną jų vertę ir su palūkanomis.

Apsimoka laikyti: Canada Savings Bonds yra saugūs. Jie paremti visais Kanados turtais ir už juos mokama geros palūkanos — metai po metų.

7.19%

metinių palūkanų vidurkis, sulaukus galutinio termino
PASIRŪPINKITE GERESNE SAVO ATEITIMI!

Naujieji Canada Savings Bonds mokės vidurkį 7.19% į metus, jeigu juos laikysite iki galutinio termino. Jų yra įvairių nuo \$50 iki \$50,000. Už kiekvieną \$100 ląstą pirmaisiais metais mokama \$5.75, antraisiais metais \$6.75, už sekančius penkerius metus po \$7.50 ir už paskutinius dvejus metus — po \$7.75.

Be to, už Canada Savings Bonds palūkanas galite gauti palūkanas — už \$100 tik per 9 metus \$187.00. Canada Savings Bonds yra geri šiandieną dar geresni rytoj. Jie yra populiariausias asmeninis investavimas. Žiūrėkite į ateitį! Žygiuokite į priekį! Pirkitė Canada Savings Bonds!

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

RYAN & ODETTE LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA • RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šildytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVICIUS

343 Roncevalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUZIŲ KRAUTUVĖ

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduosimos lempos ir baterijos. • Pritęres specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUKANDS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turmas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

295 Roncevalles Ave.

Tel. 536-1373

Atidaryta: kasdien 9-6 v.

ketv. ir penkt. 9-9 v.

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

421 Roncevalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II aukštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708

namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminister Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau iširusius gaisrų ir pragiedintus kilimus.

P. KARALIONAS.

Skambinkite LE 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncevalles Ave. (prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas LE 1-4251.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS —

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas indus ar kornuose. Iš bitynės:

Eagles Nest

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Telefonas 534-0563

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietės salėje, pamaldos ateinančių sekmadienį 11 v. bus paskutinį kartą.

— Spalio 17, sekmadienį, vėl bus laikomos 12 v. pamaldos.

— Vaikams, šį pavasarį besirengiantiems pirmajai Komunijai, tikybės pamokos prasidės sekmadienį, spalio 17 d., po 10 v. pamaldų.

— Seimų lankymas tęsiasi Misissauga rajone.

— Mirus a.a. Pranui Mačiulaitiui, jo artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Sveikiname Joną ir Oną Ališauskus jų 50 m. vedybinės sukakties proga. Dievo palaimos ir ilgiausių metų!

— Šį antradienį pamaldos Vėronikos Jurėnienės intencija, prašant Augšausiojo sveikatos po sunkios operacijos Western ligoninėje.

— Pamaldos: šį seštadienį 9 v. už a.a. Stasį Simutį; sekmadienį 10 v. už a.a. Mariją Ridičienę, p. Riekičienės mamytę, 11 v. už a.a. Praną Vorininkaitį, velionies vienerių metų mirties sukaktį prisimenant. Po minėtų pamaldų lietuvių kapinėse šventinamas paminklas.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį penktadienį, 8 v., nuo Išganytojo bažnyčios autobusas išvyks į Čikagoną į šeimos šventę. Visos vietos jau užimtos. Išvyksta 60 asmenų.

— Čikagoje šeštadienį, 3 v.p.p., šventės atidarymas "Tėviškės" parapijos salėje. Paskaitos: "Lietuvių evangelikų šeima ir Bažnyčia dabar ir ateityje" — kun. A. Žilinskis; "Dvasinė tikrovė" — kursorius Vikt. Karosas. Simpoziumas — "Seima ir jos tikslai". Meninė programa — 7 v.v. — Sekmadienį, 10.30 v.r., pamaldos Zions bažnyčioje — kun. A. Žilinskis; 10 v.r. pamaldos "Tėviškės" bažnyčioje — kun. Neimanas ir kun. A. Trakis; 12.30 — jaunimo išvyka; 6 v.v. — pobūvis su vakariene ir menine programa. — Pirmadienį, 10 v.r., autobusas išvyksta iš Čikagos.

— Ateinančių sekmadienį, spalio 10, Toronto lietuviškų pamaldų nebus. Parapijiečiai kviečiami dalyvauti angliškose pamaldose 11 v. r., kurias laikys kun. J. Bordenagel. Sekančios pamaldos Toronto — spalio 17 d., 9.30 v.r.

Sv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos po vasaros atostogų pirmutinis susirinkimas — šį sekmadienį, spalio 10 d., 1.30 v. p.p., salėj virš "TZ" redakcijos. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Sv. Jono lietuvių kapinėse šią savaitę išliejami pamatai naujiems paminklams: a.a. Šipelio, Žvirblytės, Vaitiekūnienės, Gurecko, Jurkūno, Johnsono, Vorininkaitio, Johnstono, Grainikovo, Drabato, Stausko, Kazimėko, Daržinskienės, Barano, Bubelio, Rickaus, Martinkaus, Laurinavičiaus, Paurio ir Benoto. Jei kas daugiau dar šį rudėnį numato statyti paminklą, prašoma informuoti Sv. Jono Kr. kleboniją.

A. a. Pranas Mačiulaitis mirė Sv. Juozapo ligoninėje spalio 1 d., 3.45 v.p.p. Velionis buvo pašarvotas Turner ir Porter laidojimo namuose. Spalio 3 d., 2 v.p.p., buvo išvežtas Čikagon, kur palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse šalia savo artimųjų. Laidotuviams rūpinosi sesuo Marija Baltramionienė, gyv. Čikagoje. Velionis ilgą laiką tarnavo pašte. Paliko žmoną ir du vaikus. Kiek galedamas, dalyvavo lietuvių veikloje ir švietime.

Lietuviams gerai pažįstamas ir labai palankus "Globe and Mail" vienas redaktorių C. D. McCaullagh su šeima dvejiems metams, kaip laikraščio reporteris, išvyksta į Britanijos Londoną. Jo žmona yra lietuvaitė Regina Ratinskaitė.

Vienintelė KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALIAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs gydimų gydymo būdai — masažai, gydymai jūdais, elektroakais, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spintėles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

MORTGICIAI Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujos mirties prašome skambinti p. Barauskui, Realitor 231-6226 Toronto.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR ST. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas,

perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Maloniai kviečiame Kanados ir JAV lietuvių i

Septynioliktąją Kanados

LIETUVIŲ DIENA

ST. CATHARINES, ONTARIO, SPALIO 6-10 DIENOMIS

Spalio 6-10 dienomis

Spalio 8, penktadienį,

Spalio 9, šeštadienį,

Spalio 10, sekmadienį,

TAUTINĖ PARODA: 2-5 v. p. p. ir 7-9 v. v.,

343 Merritt St.

JAUNIMO SUSIPAŽINIMO VAKARAS, 8 v. v.,

Merritt Community Centre

BENDRAS SUSIPAŽINIMO VAKARAS, 6 v. v.,

370 Ontario St., Lincoln Curling Club

ISKILMINGOJI DIENOS DALIS ir KONCERTAS,

4 v. p. p., 34 Catharine St., Collegiate

PROGRAMOJE DALYVAUJA:

1. "Gyvaras" — Hamiltono	4. S. Kairio muzikinis	6. "Aidas" — Hamiltono
2. "Baltija" — Londono	vienetas — Toronto	7. Kvartetas — Windsor
3. "Gintaras" — Toronto	5. "Birbynė" — Toronto	8. "Nemunas" — St. Catharines

Katedroje giedos Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

RENGEJAI

SPALIO 16,

šeštadienį,

7 valandą

vakaro

• SU TURTINGU BUFETU — KARŠTAIS UŽKANDŽIAIS •

• Puikus orkestras • Programoje dalyvauja

• Turtinga loterija • trys sesutės Klibingaitytės

Kviečiame Toronto, Hamiltono ir aplinkinių visuomenę dalyvauti.

Įėjimas suaugusiems — \$2.50, studentams — \$1.00.

RENGIA TORONTO ATEITININKŲ TĖVŲ KOMITETAS

Prisikėlimo parapijos auditorijoje

RUDENS VAKARAS

Ryšių su ilgoju savaitgaliu ir Lietuvių Diena, šį šeštadienį, spalio 9, Toronto Mainono šeštadienio mokykloje ir liutuanistinėse seminaruose pamokų nebus.

Šį savaitgalį — Kanados Lietuvių Diena ir jaunimo suvažiavimas St. Catharines mieste. Visi kviečiami dalyvauti.

Ateitininkų bazariu, kuris įvyks spalio 16, šeštadienį, Prisikėlimo salėje, reikalingi laimikiai-fantai. Galintieji jų paaudoti prašomi atnešti į ateitininkų kambarį Prisikėlimo parpatalose šį sekmadienį po kiekvienų pamaldų. Rengėjai — ateitininkų tėvų komitetas.

Kristina Parėštytė, Hamiltono, baigė Pedagoginio Lietuvos Instituto Čikagoje neaktyvaus mokytojų skyriaus bendrinę kursą. Pradėjo tik baigusi Hamiltono Vysk. Valanciaus šeštadieninės mokyklą. Baigė su pažymiu "labai gerai". Tai pirmas iš jaunimo studentų Kanadoje, baigusių Pedagoginį Lietuvos Institutą. Jau kelinti metai studijuodama kartu dirbo šeštadieninėje mokykloje ir kitokioje lietuviškoje veikloje. Deja, be Kristinos Parėštytės Kanadoje dar tik 4 studentai mokosi Ped. Lit. Institute. Gaila, dauguma tenkinasi šeštadieninėmis mokyklomis, nors KLB švietimo komisija deda visas pastangas, kad kuo daugiau studijuotų vienintelių šiame kontinente augstosios institucijos Ped. Lit. Institute. Bendrinis kursas yra 4 semestrai, t.y. 2 metų. Studijuoti užkiniui būdu ir dalyvaujant lietuviškoje veikloje, mokslas paprastai užtrunka ilgiau. L. T.

Dr. M. Anyasas, kurį laiką sirgęs, vėl yra darbingas ir rūpinasi savo knygos "Žymios lietuvių moterys" platinimu. Dar yra likęs nemažas kiekis egzempliorių. Neseniai baigė rašyti naują knygą apie Vytautą Didįjį. Autoriaus adresas: 292 Indian Rd., Toronto 3, Ont. Tel. 768-0654.

Vladas Giedraitis, Carberry, Manitoba, lankėsi okupuotoje Lietuvoje, kurios nebuvo matęs 41 metus. Grįždamas iš kelionės apklėmė savo pažįstamus Toronto ir "TZ", kuriuos jis nuo seno prenumeruoja. Manitojui jis turi gražų ūkį, kurį ketina paduoti ir persikelti į Torontą ar kuria kitą lietuvių koloniją.

Br. Vytis Vrublevičius, buvęs prancūzų svetimšalių legionaro karys, vienerius metus dirbo Paryžiuje Le Bourget aerodrome kaip kontrolierius. Š. m. rugsėjo 24 d. grįžo į Torontą ir tikisi vėl gauti darba imieracijos įstaigoje. Jis mielai dalyvauja lietuviškoje veikloje, ypač choruose.

Dr. A. Valadka išvyko atostogų iki š. m. spalio 24 d. Jį pavaduoja dr. St. Pacevičius Medical Building būstinėje 2299 Dundas W. Telefonai: 535-5752 arba 531-2933.

Aloyzas Viskontas, turįs lietuviškų ir kitokių sūrių gamyklą netoli Toronto, aprūpina savo gaminius tautiečius Toronte ir kitur. Pratesdamas "TZ" prenumeratą, p a a u k o j o laikraščiu \$20.

Etninių kalbų klausimu Ontario šviet. ministeris padarė svarbų pareiškimą. Apie tai — sekančiame "TZ" nr.

Ontario etninės spaudos sąjungos dvidešimtmis buvo paminėtas specialiu banketu Royal York viešbutyje spalio 1 d. Dalyvavo visų tautinių grupių laikraščių atstovai, keletas ministrų bei kitų svečių. Pagrindinę kalbą pasakė Ontario premjeras W. Davis, pabrėždamas etninės spaudos vaidmenį provincijos ir Kanados gyvenime. Padėkos ženklą jam buvo įteiktas pirmasis egzempliorius knygos "20 Years — Ethnic Press Association", kurią paruošė speciali komisija, vad. dr. J. Kirschbaum. Garbės nariais pakelta visa eilė kanadiečių, turinčių etninę spaudą. Jų tarpe buvo S. Roman, Mrs. Janings, senatorius Thompson ir kt. Svečių tarpe matėsi ir buvusio Ontario premjeras Leslie Frost, kuris tarė ir sveikinimo žodį. Turizmo ministeriui F. Guindon įteiktas albumas etninės spaudos iškarpu, kuriose aprašyta jos atstovų kelionė po pietinę Ontarijo dalį. Meninė dailė atliko slovenų mergaičių sekstetas. Pranešėjo buvo slovenas P. Čekuta. Sąjunga šiuo metu pirminkina slovenų VI. Mauko. Iš lietuvių iškilmėje dalyvavo: S. Aušrotienė, V. Aušrotas, L. Svėgzdaitė, V. Kriščiūnas, o. Kaveckaitė-Szyłowski, kun. Gaida.

Nežinomas korespondentas rašo "Naujienų" IX. 17: "Stasys Kairys, Toronto, Ont., vadovauja kanklių ir skudelių ansambliui, kuris kartu su jaunimo ansambliu "Birbynė" dalyvauja Kanados Lietuvių Dienų programose." Pirmoji klaida — to muzikinio vieneto vadovas buvo ne Stasys, o Stepas Kairys: antroji — jis mirė 1970. III. 25 grama, akompanuojant M. Roch, vienetas, Tai informacija, panaši į tą, kuri sakė, kad Ontario kaizeris kunigai įveidinėje kun. A. Dilį ("N") IX. 11). Tuo tarpu pastarasis atsisveikino žodyje priešingai tvirtino. Toi informacija primena ir kitą atveį. būtent, tvirtinama, kad Toronto Sv. Jono Kr. parapija uždaroma, nors iš tikrųjų tėra planuojamas jos pastatų perkėlimas. S. Sk.

Laima Svėgzdaitė, liberalų partijos kandidatė High Park rinkiminėje apylinkėje į Ontarijo parlamentą, susilaukė gana didelio dėmesio didžiojo spaudos ir televizijos. Apie ją rašė visi trys Toronto dienraščiai, o "Star" įsidėjo didelę jos nuotrauką pirmajame puslapyje. Taipgi jos nuotrauką įdėjo italų laikraštis. Tikimasi, kad ji susilauks nemažesnio dėmesio ir kitų tautybių spaudoje. Jos rinkiminė būstinė atidaryta 1568 Bloor St. W. Tel. 533-2314 arba 533-2315. Būstinė veikia nuo 9 v.r. iki 12 v. nakties. Jau platinami rinkiminiai lapeliai ir atspausdinti spalvoti plakatai. Būstinę kreipiasi į visus tautiečius, prašydama talkon. Galintieji padėti prašomi pranešti būstinėi. Reikalinga ir finansinė parama, kuria rūpinasi Al. Duda (tel. 533-2314, 769-4612, 766-7132). Prašoma kreiptis į jį. Pažymėtina, kad L. Svėgzdaitė yra III kurso teisės studentė, šią vasarą vadovavusi teisiųjų patarimų įstaigai Toronte. Savo laiku ji yra buvusi KLB Toronto apyl. valdybos pirmininke ir visą laiką dalyvaujanti lietuviškoje veikloje.

Rinkiminio vėjus rėmėjai, organizuoja talką L. Svėgzdaitė, savo atsišaukime sakė:

Visiems žinoma, kad norint rinkimams laimėti reikalinga didelė visuomenės talka tiek savanorišku darbu, tiek finansiniais ištekliais. Kadangi mūsų finansai yra gana riboti, kreipiamės į Tamsta, prašydami paaudoti keletą valandų savanoriško darbo rinkiminiame vėjuje. Iki rinkimų dienos (spalio 21) būtinai reikia mažiausiai 400 talkininkų. Be to, jeigu mums pavyktų suorganizuoti bent 80 jaunųjų nuo 12 m. amžiaus, kurie galėtų išnešioti rinkiminius lapelius po namus, mes sutauptytume gana dideles pašto išlaidas.

Ošavos medžiotojų ir meškėrių klubas "Ešers" išleido savo laikraščio "Zuvėdra" 1971 m. 3 nr.

Idomūs lenkiški filmai

Brighton kino teatre 127 Roncesvalles Avenue, Toronto, tel. 532-2710

SPALIO 7 iki 12

"ZAKAZANE PIOSENKI"

"OSTATNIE DNI WARSZAWY"

Priedo: "MAJDANEK" ir dar vienas filmas, kurio vardą norime laikyti paslaptįje

Kasdien viena pilna programa nuo 7 v.v. Seštadienį ir sekmadienį nuo 5 v. p. p. be pertraukos. **FILMAI SPALIO 14—19 d. d.** "DARIG LIL", muzikinis su Julie Andrews ir "LOOKING GLASS WAR". Abu spalvoti — NEPRALEISKIT JŲ!

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

— Rugsėjo 26 d. abiejų parapijų tautiečiai aplankė Montrealio kapuose savo mirusius. Būrys montrealiečių susirinko prie kapų koplyčios. Kun. dr. F. Jucevičius pakvietė visus į koplyčią, kurioje susirinkusiems tarė trumpą žodį. Po to buvo pradėti Kryžiaus Keliai, kuriems kun. F. Jucevičius ir vadovavo. Dalyvavo ir Aušros Vartų par. klebonas kun. L. Zaremba, seselės ir kt. Pabaigus Kryžiaus Kelius visi susirinko prie kapų Lurdo kur Aušros Vartų par. klebonas kun. L. Zaremba pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Pabaigai sukalbėta malda "Viešpaties Angelas".

— Mūsų parapijiečiai pradėjo gausiau dalyvauti pamaldose, nes jau vasaros laikas pasibaigė. Tikimasi, jie nepamirš įdėti auką savajai parapijai ir už praėjusius sekmadienius. Mūsų parapija šiuo metu yra reikalinga finansinės pagalbos, nes per visą vasarą surinktos mūsų bažnyčioje aukos yra gana mažos.

— Netrukus bus pradėta platinti įėjimo bilietai į metinės loterijos vakariene. Parapijiečiai prašomi juos įsigyti iš anksto. Ir šiemet į vakariene atsilankys daugelis kitataučių, kurie yra nupirkę mūsų loterijos bilietus. Pageidautina, kad parapijiečiai pakviestų atsilankyti savo bendradarbius bei kaimynus į šią įdomią vakariene ir tuo padidintų dalyvių skaičių bei vakarienės pelną.

— Džiugu, kad atsiranda vis daugiau naujų geradarių, kurie aukoja metinei loterijai. J. Gražys paaukojo rakūno kailio mot. kepturę, K. A. Gudžiūnai — elektrinį laikrodį, A. Dagilis — cigaretes gaminti masinėle. Aukotojams nuosirdus ačiū.

— Užpraeto sekmadienio rinkliava — 128.20. K. A.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Spalis yra Rožinio mėnuo. Bažnyčia kviečia visus tikinčiuosius kalbėti šią maldą ypač šį mėnesį.

— Sekmadienį, spalio 17 d., po 11 v. Mūsų šaukiamas Sv. Onos Draugijos susirinkimas. Draugija numato rengti bingo parapijos salėje sekmadienį, spalio 24 d., po 11 val. Mūsų. Bus galima gauti ir užkandžių pusryčius.

— Mūsų parapijos "grybų vakariene" bus lapkričio 6 d. Tą dieną paauksės ir parapijos loterijos laimėtojai.

— Užpraėjusį sekmadienį abiejų lietuviškų Montrealio parapijų tikintieji ėjo Kryžiaus Kelius Cote-des-Neiges kapinėse. Maldoms vadovavo Sv. Kazimiero parapijos klebonas, pamokslą pasakė Aušros Vartų klebonas.

— Sveikiname Edmundą Eduardą Kudžių ir Vidą Nijolę Kizerskytę, sukūrusius naują šeimos židinį.

— Sveikiname Sesele Paulę Mariją Savickaitę, atvykusią į Montrealį darbuotis lietuvių tarpe.

— Jau gražus parapijiečių skaičius atsiliepė į parapijos komiteto prašymą įsigyti ar išplatinti parapijos loterijos bilietus. Kviečiame ir kitus parapijiečius taip padaryti. Šia proga dar prašome daugiau laimikių (fantų) loterijai, kad šį loteriją tikrai būtų vertinga.

— Bažnyčios fondai aukuoja po \$10: A. Pakulis, I. Sirevičius ir J. Verbyla; \$15: — P. Ilgūnas. Užpraėjusio sekmadienio rinkliavose surinkta \$219.20.

"Nepriklausoma Lietuva"

spalio 2 d. atšventė 30 metų sukaktį. Aušros Vartų par. salėje įvyko akcinių susirinkimas. Į prezidentumą buvo pakviesti: inž. A. Puzarauskas ir dr. P. Lukoševičius. Aptarti "NL" spaudos bendrovės reikalai ir išrinkta nauja valdyba (atstovavo 617 akcinių). Į valdybą išrinkti: inž. P. Povilaitis, inž. K. Jaugelis, J. Šiaučius, L. Girinis, Norvaisa, A. Mylė, Pr. Paukštaitis ir V. Žižys. Į rev. komisią: M. Beniūšienė, J. Danilevičius, J. Piečaitis. Vakare įvyko vakarų koncertas, kurį atidarė L. Girinis-Norvaisa. Vakariu vadovavo J. Šiaučius, įžanginę kalbą pasakė dr. H. Nagys. Red. R. Maziliauskas pristatė sveikintojus. Lietuvių Bendruomenės seimelio vardu sveikino S. Piečaitienė, "Lito" — Pr. Rudinskis, K. L. Katalikių Moterų Dr-jos — G. Kudžienė, Aušros Vartų klebonas kun. L. Zaremba, viešnia iš Australijos p. Vaiciūnienė, adv. St. Daukša, Vytauto D. Klubas — J. Skučas. Raštu sveikino KLB krašto v-bos pirm. dr. S. Čepas ir žurnalas "I Laisvę". Meninę programą L. Dienoje dalyvavo tik jo vardo atliko sol. G. Čapkauskienė. Pirmoje dalyje buvo lietuvių dainos, antroje — arijos iš operų. Atsiliepdama į gausius plojimus, solistė dar padainavo "Lauko rožę". Solistės tobulėjimas jaučiamas kiekviename koncerte. Publika tai jautė ir labai šiltai priėmė. J. L.

Atsiveikimas. Rugsėjo 26 d. AV parapijos salėje susirinko 150 asmenų — jaunimo ir senimo atsiveikinti su visų mylima sesele Margarita Marija Baraikaite. Šv. Onos Draugija, vadovaujama energingos A. Ušienės, suruošė vaišes. AV par. klebonas L. Zaremba, SJ, padėkojo seselei Margaritai už nuosirdžią pagalbą parapijai. P. Staškevičius, vaišių vedėjas, visų draugijų vardu tarė padėkos žodį: "Jos pasiges ypač ateitininkai, kuriems taip sumaniai vadovavo sesele". Vyr. moksleivių vardu atsiveikino žodį tarė R. Pocauskaitė, jaunučių — K. Mališkaitė ir J. Adamonytė; linkėjo "greit sugrįžti į Montrealį". Seštadienines lietuvių mokyklos vardu atsiveikino G. Gedvilienė ir p. Navikėnienė. Lietuvių Bendruomenės vardu — S. Piečaitienė, skautų — V. Piečaitis. "Gintaro" — dr. P. Lukoševičius. Labai jautriai žodžių kreipėsi E. Kardinienė ir ses. Margarita: "Ji buvo man daugiau negu vienuolė, ji buvo man sesuo, kuri skausmą padėjo...". Atsiveikino ir šauliai, nes ir jie jautė seseles pagalbą. Sesuo Margarita trumpu, bet svariu žodžiu padėkojo visiems, žadėjo neapmirsti Montrealio ir atsilankyti. Ji dirbo tyliai, ramiai ir nieko neatstūmė. Ji ėjo per mūsų lietuvių koloniją dar ypač gausiai — tiek jaunimui, tiek ligoniams, tiek vėresniajai lietuvių kartai. Todėl pagerbime buvo visi kartu.

"Litas" spalio 10 ir 11 dienomis bus uždarę ryšių su ilgoju Padėkos D. savaitgaliu.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,

atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	5.0%	Asmeninės	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Ceklių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investicines	nuo 9.0% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v. darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šėktadienius: vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadienį, trečiadieniais ir penktadienį nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais neįrdoma vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilgojus savaitgalius.